STAKES
Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus
Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården
National Research and Development Centre for Welfare and Health

ISBN 951-33-0085-4
ISSN 1237-251X

TILASTOTIEDOTE
STATISTIKMEDDELANDE

Korjattu versio

1995:14

Hannu Hämäläinen
Anja Rasimus
Maija Ritamo

ABORTTITILASTO 1993
ABORTSTATISTIK 1993
ABORTIONS 1993

Lisätilaukset ja myynti - Beställningar:
STAKES, tilastot ja rekisterit -yksikkö
PL 220, 00531 Helsinki
Puhelin (90) 3967 2099 telefax (90) 3967 2459

Hannu Hämäläinen
Anja Rasimus
Maija Ritamo

ABORTTITILASTO 1993

ABORTSTATISTIK 1993

ABORTIONS 1993

TILASTOTIEDOTE - STATISTIKMEDDELANDE 1995:14

ISBN 951-33-0085-4
ISSN 1237-251X

STAKES Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus
Helsinki 1995

Alkusanat

STAKESissa kiinnitettiin vuonna 1993 erityistä huomiota perhesuunnittelupalveluihin. Sen taustalla oli vuoden 1992 lopussa lehdistössä virinnyt keskustelu aborttilaista ja lain mahdollisesta tiukentamistarpeesta. Julkinen keskustelu aborteista jäi lyhyeksi, kun tilastoilla pystyttiin osoittamaan, että aborttiluvut olivat Suomessa kaiken aikaa laskeneet ja kansainvälisestikin verrattuna alhaiset. Muihin maihin verrattuna teini-ikäisten abortteja ja teiniraskauksia on vähän. STAKES asetti Perhesuunnittelupalvelujen kehittäminen vuoteen 2000 -työryhmän arvioimaan palvelujärjestelmää. Monet muutokset yhteiskunnassa, terveyspalveluissa ja lääketieteessä antoivat aiheen perehtyä huolellisemmin nykytilanteeseen ja ryhtyä suunnitelmallisesti kehittämään perhesuunnittelupalveluja. Työryhmä pitää mahdollisena, että suunnittelemattomien raskauksien ja raskaudenkeskeytysten määrää voidaan edelleen olennaisesti vähentää.

Perhesuunnittelutyöryhmän työtä jatkaa STAKESissa Perhesuunnittelu 2000 - hanke vuosina 1994 - 1996 sekä useat terveydenhuollon tutkimushankkeet ja tilastojen luotettavuuteen liittyvät selvitykset. Perhesuunnittelulla ymmärretään tässä yhteydessä laajasti ammatillista toimintaa, neuvontaa ja tukea, jota raskauden suunnittelemisessa, ehkäisyssä tai keskeyttämisessä tarvitaan. Keskeisimpiä kysymyksiä ovat koulujen seksuaalikasvatus, ehkäisyneuvonta, raskauden keskeytyksiin liittyvät palvelut ja hedelmättömyyden ehkäisy ja hoito. STAKESissa terveydenhuollon tutkimuksessa painottuu perhesuunnittelupalvelujen arviointi käyttäjänäkökulmasta.

Tämä julkaisu sisältää viimeisimpiä tilastoja raskauden keskeytyksistä, raskauden keskeyttämis- ja steriloimisrekisterin luotettavuudesta tehdyn selvityksen raportin, erillisen tilastokatsauksen sikiövaurioindikaatiolla suoritetuista raskauden keskeytyksistä ja syntyneiden lasten rekisterin tietoihin perustuvan katsauksen kasaantuvista raskauksista. Ennakkotilasto vuoden 1994 raskaudenkeskeyttämistilanteesta valmistuu kevään kuluessa ja on saatavissa monisteena. Tilastot julkaistaan myöhemmin ilmestyvässä syntymä-, epämuodostuma- ja raskaudenkeskeyttämis- ja steriloimisrekisterin yhteisjulkaisussa.

Tämän julkaisun ovat toimittaneet Hannu Hämäläinen, Anja Rasimus ja Maija Ritamo.

Helsingissä, maaliskuussa 1995

Hannu Hämäläinen

Anja Rasimus

Maija Ritamo

Sisällys

I Tilastoja raskauden keskeytyksistä 11
Anja Rasimus
1 Johdanto 11
2 Raskaudenkeskeyttämis- ja steriloimisrekisteri 11
3 Kehitys kokonaismäärien valossa 13
4 Keskeytykset lääneittäin 14
5 Peruste 16
6 Keskeytyspotilaiden ikäjakauma 18
7 Siviilisääty 19
8 Aiemmat raskaudet 21
9 Sosiaalikerrostuma 22
10 Raskauden kesto 23
11 Ehkäisyn käyttö 24
12 Sterilointi raskauden keskeytyksen yhteydessä 25
13 Sairaalankäyttö 25
14 Yhteenveto 26
Sammandrag 27
Conclusion 27
Liitteet 29

II Aborttirekisterin luotettavuustutkimus 63
Veli-Matti Ulander, Mika Gissler, Anja Rasimus ja Elina Hemminki
1 Johdanto 63
2 Menetelmät 64
2.1 Aineisto 64
2.2 Aineiston keruu 64
3 Tulokset 65
3.1 Kattavuus 65
3.2 Luotettavuus 66
3.3 Muuttujakohtainen tarkastelu 66
4 Pohdinta 68
5 Tiivistelmä 70
Sammanfattning 71
Conclusion 72
Liitteet 73

III Tilastotietoja lääketieteellisin perustein tehdyistä raskauden keskeytyksistä 77
Annukka Ritvanen
1 Johdanto 77
2 Sikiöindikaatioin tehtäviä raskauden keskeytyksiä koskeva lainsäädäntö 77
3 Epämuodostumarekisterin prenataaliprojekti 78
4 Sikiöindikaatiokeskeytyshakemukset ja -luvat 79

5 Sikiöindikaatioin tehdyt raskaudenkeskeytykset 79
6 Sikiön poikkeavuuden toteamiseen johtaneet sikiötutkimukset 80
7 Sikiöillä raskauden keskeytyksen jälkeen todetut poikkeavuudet 82
8 Pohdinta 83
9 Tiivistelmä 85
Sammandrag 87
Conclusion 88
Kuviot 91

IV Kasaantuvat raskaudet 95
Anneli Ruusinen
1 Johdanto 95
2 Synnyttäjät vuosina 1987 - 1992 96
3 Aiemmat raskaudet, keskenmenot ja keskeytykset 98
4 Yhteenveto 100
Sammanfattning 100
Conclusion 101

Innehåll

I Statistiker över avbrytanden av graviditet 11
Anja Rasimus
1 Inledning 11
2 Registret över aborter och sterilisering 11
3 Utvecklingen mot bakgrunden av det totala antalet 13
4 Aborter länsvis 14
5 Indikation 16
6 Abortpatienternas åldersfördelning 18
7 Civilstånd 19
8 Tidigare graviditeter 21
9 Socialskikt 22
10 Gestationstid 23
11 Bruket av preventiv medel 24
12 Sterilisering i samband med abort 25
13 Bruk av sjukhus 25
14 Sammandrag 27
Bilagor 29

II Undersökning av abortregistrets tillförlitlighet 63
Veli-Matti Ulander, Mika Gissler, Anja Rasimus och Elina Hemminki
1 Inledning 63
2 Metoder 64
2.1 Material 64
2.2 Insamling av material 64
3 Resultat 65
3.1 Täckning 65
3.2 Tillförlitlighet 66
3.3 Variabelvis granskning 66
4 Analys 68
5 Sammanfattning 71
Bilagor 73

III Statistiska uppgifter om graviditeter som avbrutits på medicinsk indikation 77
Annukka Ritvanen
1 Inledning 77
2 Lagstiftning om graviditeter som avbryts på fosterindikation 77
3 Missbildningsregistrets prenatalprojekt 78
4 Ansökningar och tillstånd gällande avbrytande av graviditet på fosterindikation 79
5 Graviditeter som avbrutits på fosterindikation 79
6 Fosterundersökningar som lett till konstaterande av anomalier hos fostret 80

7 Konstaterade anomalier hos fostret efter avbruten graviditet 82
8 Analys 83
9 Sammandrag 87
Figurer 91

IV Repeterade graviditeter 95
Anneli Ruusinen
1 Inledning 95
2 Föderskor åren 1987 - 1992 96
3 Tidigare graviditeter, misstall och aborter 98
4 Sammanfattning 100

Contents

I Statistics on induced abortions 11
Anja Rasimus
1 Preface 11
2 Register on induced abortions and sterilizations 11
3 Development in the light of total numbers 13
4 Abortions by province 14
5 Indication 16
6 Abortions by age of abortion patient 18
7 Marital status 19
8 Previous pregnancies 21
9 Social stratum 22
10 Duration of pregnancy 23
11 Use of contraceptives 24
12 Simultaneous induced abortion and sterilization 25
13 Use of hospital 25
14 Conclusion 27
Appendices 29

II Reliability study of the register on induced abortions . . 63
Veli-Matti Ulander, Mika Gissler, Anja Rasimus and Elina Hemminki
1 Foreword 63
2 Methods 64
2.1 Material 64
2.2 Gathering of the material 64
3 Results 65
3.1 Coverage 65
3.2 Reliability 66
3.3 Study by variable 66
4 Discussion 68
5 Abstract 72
Appendices 73

III Statistical information about induced abortions carried 77
Annukka Ritvanen
1 Foreword 77
2 Legislation concerning abortions carried out on account of fetal indications 77
3 Prenatal project of the malformation registry 78
4 Applications and permissions for abortion on account of fetal indications 79
5 Induced abortions carried out on account of fetal indications 79
6 Foetus investigations resulting in the detection of fetal abnormalities 80

7 **Malformations detected after abortion** 82
8 **Discussion** 83
9 **Abstract** 88
Figures 91

IV Repeating pregnancies 95
Anneli Ruusinen
1 **Foreword** 95
2 **Mothers in 1987 - 1992** 96
3 **Previous pregnancies, miscarriages and induced abortions** . 98
4 **Conclusion** 101

Anja Rasimus

I Tilastoja raskauden keskeytyksistä

1 Johdanto

Raskaudenkeskeyttämis- ja steriloimisrekisteristä laaditun tilaston mukaan raskaudenkeskeyttämiset vähenivät edelleen vuosina 1992 ja 1993. Myös vuonna 1994 väheneminen näyttäisi saapuneiden ilmoituslomakkeiden perusteella lasketun ennakkotiedon mukaan edelleen jatkuvan.

Oheinen julkaisu sisältää viimeisimmät tilastot, kokonaismääristä, perusteista, suoritusajankohdasta, potilaiden ikäjakautumasta, siviilisäädystä, synnytyksistä ym. lomakkeelta saatavista tiedoista.

Raskaudenkeskeyttämisestä vuonna 1970 annetun ja edelleen voimassa olevan lain eräänä tavoitteena oli taata samanlaiset mahdollisuudet raskaudenkeskeyttämiseen asuinpaikasta riippumatta. Alueellisia eroja esiintyy kuitenkin edelleen. Tästä syystä julkaisussa on aiempaa laajemmin tilastoja raskaudenkeskeytyksistä alueellisten muuttujien mukaan. Liitteenä on mm. aiemmin julkaisematon taulu keskeytyksistä kunnittain vuosilta 1977 - 1993 (taulukko 19).

STAKES on pyrkinyt nopeuttamaan tilastojen valmistumista. Vuoden 1993 tilastoajot on suoritettu heinäkuun 1994 loppuun mennessä saapuneiden ilmoitusten perusteella. Mainitun ajankohdan jälkeen on saapunut 30 ilmoituslomaketta vuoden 1993 aikana suoritetuista keskeytyksistä. Tapaukset eivät sisälly ajettuihin tilastojakaumiin. Tavoitteena on, että sairaaloiden ilmoitukset tulevaisuudessa saataisiin rekisteriin kuukauden kuluessa toimenpiteestä, kuten asetus edellyttää.

2 Raskaudenkeskeyttämis- ja steriloimisrekisteri

Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus (STAKES) ylläpitää raskaudenkeskeyttämis- ja steriloimisrekisteriä terveydenhuollon valtakunnallisista henkilörekistereistä annetun lain ja asetuksen mukaisesti. Raskauden keskeyttämisestä annetun asetuksen (359/70) 9 §:ssä on säädetty suorittajalääkärin velvollisuudeksi toimittaa kuukauden kuluessa raskauden keskeyttämisestä STAKESille ilmoitus suoritetusta toimenpiteestä.

Rekisterin kattavuutta verrattiin 70-luvulla sairaaloiden kertomustietoihin. Kertomustietojen keruujärjestelmän muututtua verrattiin 1980-luvulla ja 1990-luvun alussa raskaudenkeskeyttämis- ja steriloimisrekisterissä olevien vuodeosastolla hoidettujen keskeytysten määriä poistoilmoitusrekisterin tietoihin. Mitään suuria eroja ei ilmennyt rekisterien tuottamissa kokonaismäärissä (kuvio 1). 1980-luvun alkupuolella ja keskivaiheilla raskaudenkeskeyttämisrekisterissä oli vuodeosastolla suoritettuja

keskeytyksiä vuosittain noin 200 enemmän kuin poistoilmoitusrekisterissä. Poistoilmoitusrekisteritietojen laadun parantuessa 1980-luvun loppua kohden rekisterien antamat luvut lähenivät toisiaan niin, että muutamana vuonna poistoilmoitusrekisterin mukaan vuodeosastolla suoritettuja keskeytyksiä oli muutama kymmenen enemmän kuin raskaudenkeskeyttämisrekisterissä ja esimerkiksi vuonna 1990 raskaudenkeskeyttämisrekisterissä oli enää 33 tapausta enemmän kuin poistoilmoitusrekisterissä. Tästä pääteltiin, että pienet erot saattoivat johtua kirjaamiskäytännöistä sairaaloissa ja että raskaudenkeskeyttämis- ja steriloimisrekisterin mukainen keskeytysten määrän lasku ja tilastojen antama kuva vastasi todellista tilannetta.

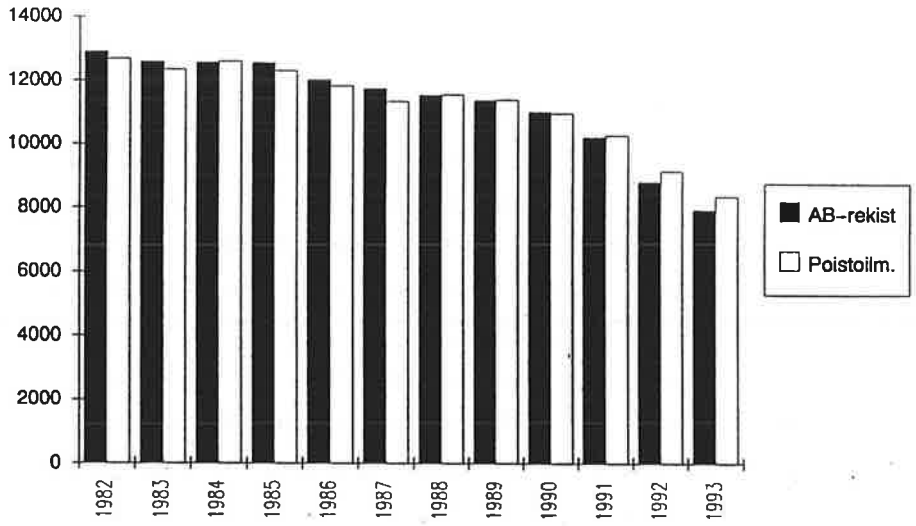

Kuvio 1. Raskaudenkeskeyttämisrekisterin kattavuus verrattuna poistoilmoitusrekisteriin; vuodeosastolla suoritetut keskeytykset vuosina 1982 - 1993

Figur 1. Täckningen av registret över aborter i jämförelse med utskrivningsregistret; aborter utförda på bäddavdelning åren 1982 - 1993

Figure 1. Coverage of the register on induced abortions compared with the hospital discharge register; abortions in hospital wards in 1982 - 1993

Verrattaessa vuosien 1992 ja 1993 poistoilmoitusrekisterin ja raskaudenkeskeyttämisrekisteriin vuodeosastolla suoritetuista keskeytyksistä kirjattujen tapausten määriä, poistoilmoitusrekisterissä oli vuonna 1992 334 ja vuonna 1993 413 vuodeosastolla suoritettua keskeytystä enemmän kuin raskaudenkeskeyttämisrekisterissä (8 751 ja 7 888).

Raskaudenkeskeyttämisrekisterin kattavuuden ja luotettavuuden tutkimiseksi STAKES käynnisti tutkimuksen, jonka tuloksia raportoidaan tässä julkaisussa. Aiempien selvitysten perusteella on myös pääteltävissä, että mahdollisesti puuttuvilla ilmoituksilla ei liene merkitsevää vaikutusta tilastojakaumiin.

3 Kehitys kokonaismäärien valossa

Raskaudenkeskeyttämis- ja steriloimisrekisterin perusteella laskettujen tilastojen mukaan keskeytykset vähenivät edelleen vuosina 1992 ja 1993. Vuonna 1993 keskeytettiin 10 342 raskautta eli 8,1 raskautta tuhatta 15 - 49-vuotiasta naista kohti. (Taulukko 2 ja kuva 2.)

Vuonna 1994 saapuneiden, suoritetuista keskeytyksistä lähetettyjen ilmoituslomakkeiden perusteella keskeytysten määrä näyttäisi edelleen hieman laskevan. Tammi-kesäkuun ilmoituslomakkeiden perusteella lasketun ennakkotiedon mukaan keskeytysten määrä olisi vuonna 1994 vähän yli 10 000.

Raskaudenkeskeytysten osuus rekisterilähteiden perusteella tiedossa olevista raskauksista oli vuonna 1993 yli 12 %. Synnytykseen päättyi runsaat 77 % raskauksista, spontaaniin keskenmenoon vajaa 4 % ja alkuraskauden häiriön vuoksi keskenmenoon runsas 6 % raskauksista. Diagnoosilla 636 (muut raskauden keskeytykst) oli poistoilmoitusrekisteriin kirjattu vain 8 sairaalasta poistoa.

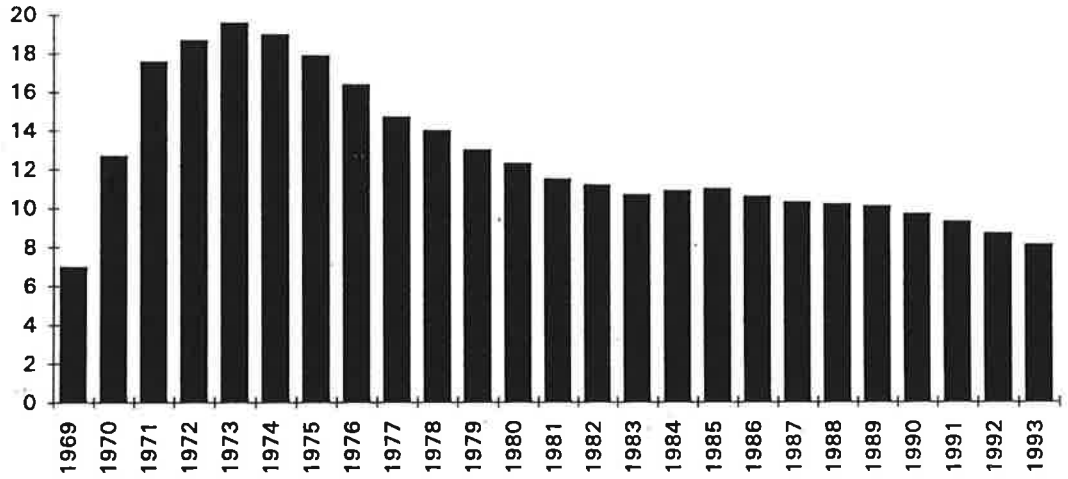

Kuvio 2. Lailliset raskaudenkeskeytykset/1 000 15 - 49-vuotiasta
Figur 2. Legala aborter/1 000 kvinnor i åldern 15 - 49
Figure 2. Legal abortions per 1 000 women aged 15 - 49

Viimeisimmän pohjoismaisen tilaston mukaan, joka on vuodelta 1992, Suomen tilanne on pohjoismaisittainkin tarkasteltuna erittäin hyvä. Verrattaessa ikäryhmittäisiä Suomen suhdelukuja Tanskan, Islannin, Norjan ja Ruotsin lukuihin, kahta vanhinta ikäryhmää lukuun ottamatta Suomen luvut ovat alhaisimmat. (Kuvio 3 ja taulukko 3.)

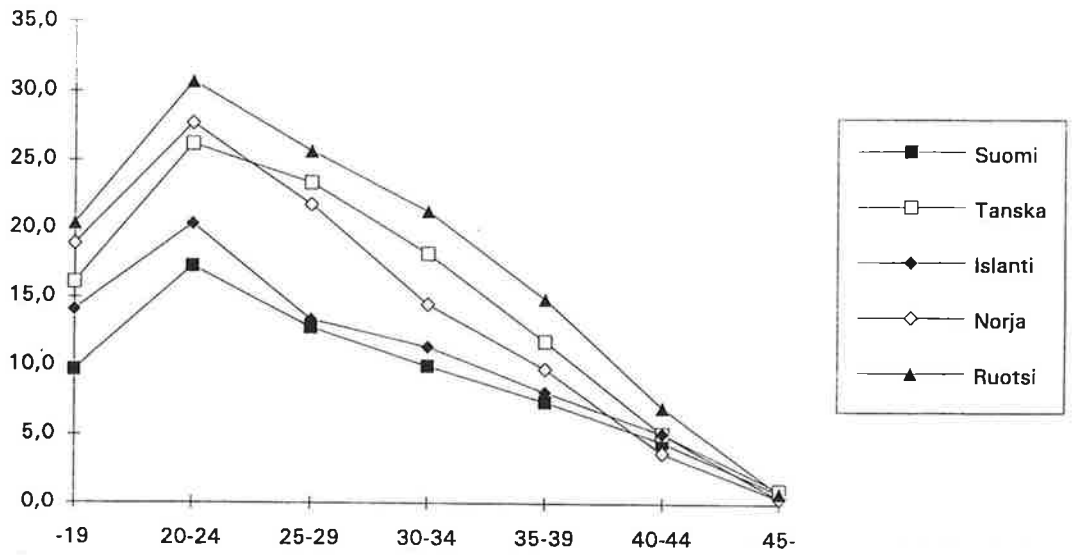

Kuvio 3. Keskeytykset ikäryhmittäin/1 000 vastaavan ikäistä naista Pohjoismaissa vuonna 1992
Figur 3. Aborter enligt åldergrupp/1 000 kvinnor i motsvarande ålder i Norden år 1992
Figure 3. Abortions by age group per 1 000 women in the Nordic countries in 1992

4 Keskeytykset lääneittäin

Ennen nykyisen lain voimaan tuloa, 1960-luvulla, Uudenmaan läänissä oli kaksinkertainen määrä keskeytyksiä muihin lääneihin verrattuna. Vuonna 1970 voimaan tulleen lain eräänä tavoitteena oli taata samanlaiset mahdollisuudet raskauden keskeyttämiseen asuinpaikasta riippumatta ja tätä kautta alueellisten erojen tasoittaminen.

Alueellisia eroja esiintyy kuitenkin edelleen. Vuosina 1991 ja 1992 eniten keskeytyksiä suhteessa hedelmällisyysikäisiin naisiin suoritettiin Ahvenanmaan maakunnassa. Vuonna 1993 Ahvenanmaa oli kolmannella tilalla (taulukko 8).

Jos Ahvenanmaa jätetään tarkastelun ulkopuolelle eniten keskeytyksiä on nykyisen lain voimassaoloaikana suhteutettuna läänin hedelmällisyysikäisiin naisiin suoritettu Uudenmaan, Lapin ja Hämeen lääneissä. Kärkiasemassa ovat Uusimaa ja Lappi vuorotelleet. Vuonna 1992 Uudenmaan lääni oli kärjessä (10,5 keskeytystä/1 000 15 - 49-vuotiasta naista) ja vuonna 1993 Lapin lääni (10,3). Vaasan läänissä on muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta lain voimassaoloaikana tehty vähiten keskeytyksiä. Näin oli myös vuonna 1992 (6,7). Vuonna 1993 Mikkelin läänin luku (6,0) oli Vaasan läänin lukuakin alhaisempi. Ulkomaalaisia keskeytyspotilaita oli rekisterin mukaan vuonna 1992 23 ja vuonna 1993 24.

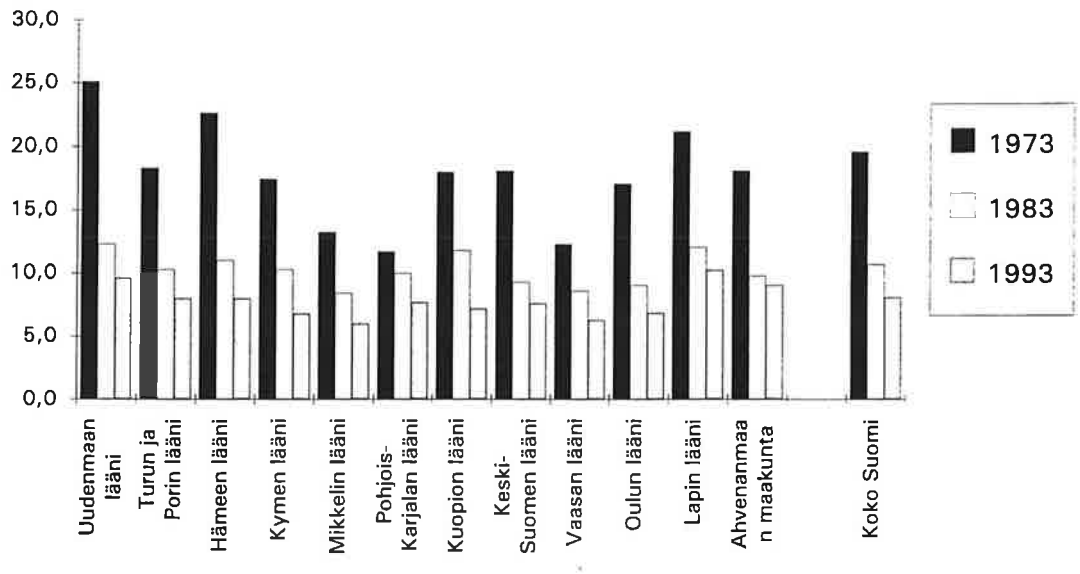

Kuvio 4. Keskeytykset lääneittäin tuhatta 15 - 49-vuotiasta naista kohti vuosina 1973, 1983 ja 1993
Figur 4. Aborter länsvis per 1 000 kvinnor i åldern 15 - 49 åren 1973, 1983 och 1993
Figure 4. Abortions by province per 1 000 women aged 15 - 49 in 1973, 1983 and 1993

Jos keskeytyksiä olisi koko maassa suoritettu yhtä paljon kuin kärjessä olevassa Lapin läänissä, keskeytyksiä olisi ollut yli 13 000 vuonna 1993. Jos keskeytyksiä olisi suoritettu koko maassa yhtä paljon kuin Mikkelin läänissä, keskeytyksiä olisi ollut alle 8 000.

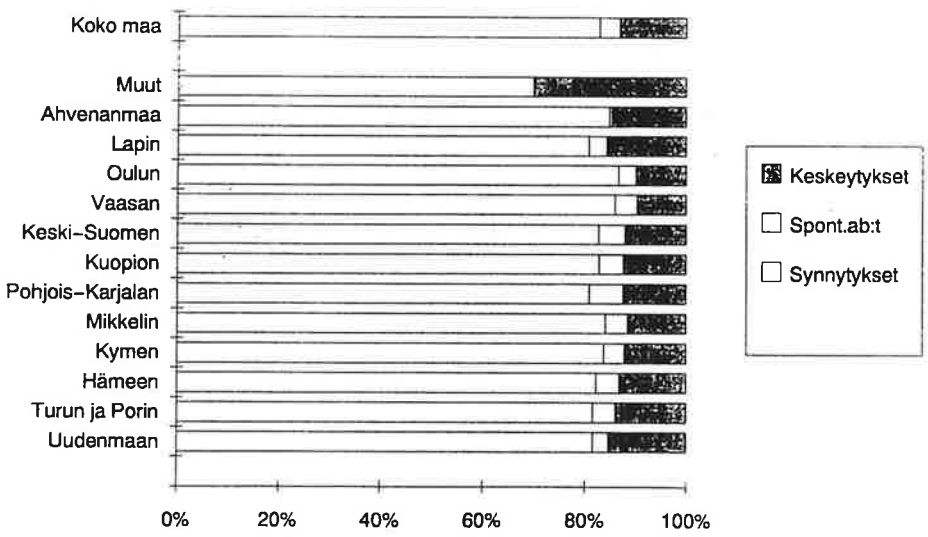

Kuvio 5. Synnytykset, keskenmenot ja keskeytykset (%) lääneittäin vuonna 1993
Figur 5. Förlossningar, missfall och aborter (%) länsvis år 1993
Figure 5. Deliveries, miscarriages and abortions (%), by 1993

Tarkasteltaessa lääneittäin keskeytykseen, sairaaloiden vuodeosastoilla hoidettuun spontaaniin aborttiin tai synnytykseen päättyneiden raskauksien prosenttiosuuksia, kaikissa lääneissä synnytykseen päättyneiden raskauksien osuus oli yli 80 %. Oulun läänin prosentti (86,5) oli korkein ja Lapin läänin (80,7) alhaisin. Keskeytykseen päättyneiden raskauksien osuus oli korkein Lapin läänissä (15,7) ja alhaisin Vaasan läänissä (9,8). Spontaanien keskenmenojen osuus vaihteli Uudenmaan läänin 3,1 prosentista Pohjois-Karjalan läänin 6,5 prosenttiin (kuvio 5).

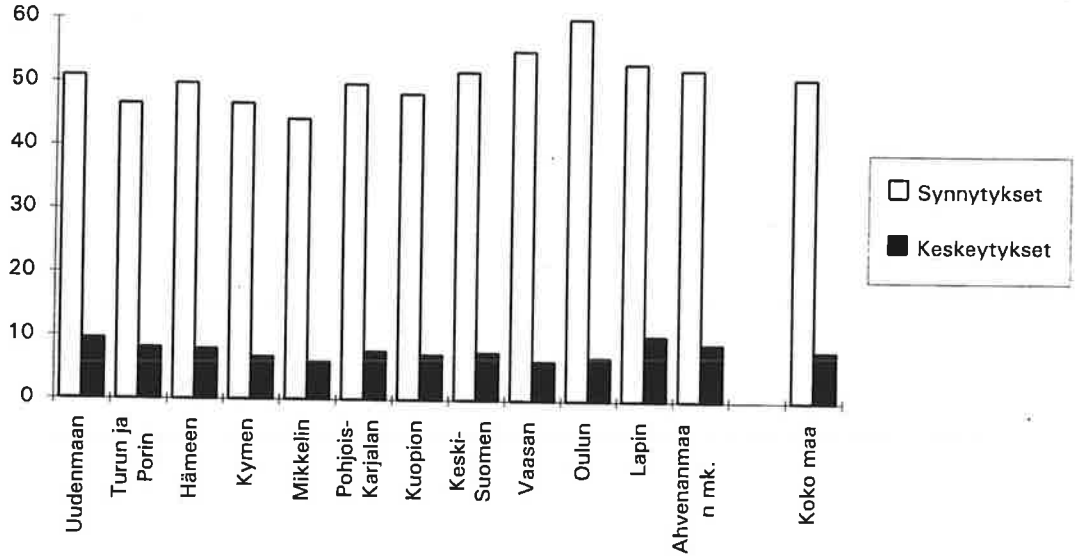

Kuvio 6. Synnytykset ja keskeytykset tuhatta läänin hedelmällisyysikäistä naista kohti vuonna 1993
Figur 6. Förlossningar och aborter per 1 000 kvinnor i fertil ålder i länet år 1993
Figure 6. Deliveries and abortions per 1 000 women in fertile age, by province in 1993

Keskeytyksiä suoritettiin, kuten aiemminkin, kaupungeissa asuville enemmän kuin maaseudulla asuville. Vuonna 1993 kaupungeissa asuvien suhdeluku oli 8,9 keskeytystä tuhatta hedelmällisyysikäistä naista kohti ja muissa kunnissa asuvien 6,5.

Maarianhaminalaisille suoritettiin 13,4 keskeytystä tuhatta 15 - 49-vuotiasta naista kohti. Läänien pääkaupungeista suurin suhdeluku oli Rovaniemellä (13,2). Seuraavina tulivat Turku (11,3) ja Helsinki (11,1). Pienin luku oli Mikkelissä (7,1). Suurista kaupungeista Espoon (8,1) ja Tampereen (8,3) suhdeluvut olivat kaupungissa asuvien suhdelukua pienemmät. Vantaan luku oli vähän korkeampi (9,3) (taulukko 13).

5 Peruste

Valtaosa keskeytyksistä (85,5 %) suoritettiin vuonna 1993 edelleen ns. sosiaalisella perusteella eli kun naisen tai hänen perheensä elämänolot ja muut olosuhteet huomioon ottaen lapsen synnyttäminen tai hoito olisi hänelle huomattava rasitus. Sosiaalisen

perusteen tarkempaa erittelyä ei rutiinisti ole tehty. Erillisselvitysten mukaan noin 30 prosentista lomakkeista puuttuu sosiaalisen syyn tarkempi määrittely. Ainoastaan mainintaa työttömyydestä on seurattu vuosina 1992 ja 1993. Vuonna 1992 oli joko oma tai kumppanin työttömyys mainittu noin 11 %:ssa ja vuonna 1993 lähes 14 %:ssa sosiaalisin syin suoritetuista keskeytyksistä. Naisen hengelle tai terveydelle aiheutuvan vaaran vuoksi (lääketieteellinen peruste) suoritettiin runsas puoli prosenttia keskeytyksistä. Lapsen vajaamielisyyden tai muun vaikean sairauden tai ruumiinvian vuoksi keskeytettyjen raskauksien osuus on vuosittain ollut noin puolitoista prosenttia kaikista keskeytyksistä. Ikä (alle 17 vuotta tai yli 40 vuotta raskaaksi saatettaessa) on ollut perusteena noin 10 prosentilla ja lapsiluku (synnyttänyt 4 lasta) runsaalla 6 prosentilla. Vain muutamassa tapauksessa perusteena on ollut jommankumman tai kummankin vanhemman sairaus, häiriytynyt sieluntoiminta tai muu niihin verrattava lapsenhoitokykyä vakavasti rajoittava syy (taulukot 4-5 ja 10).

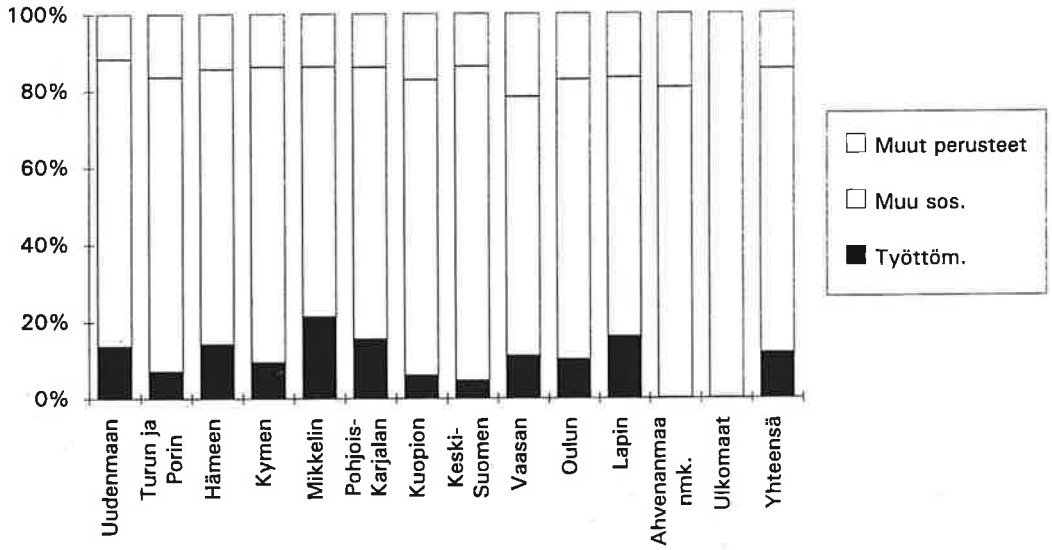

Kuvio 7. Sosiaalisin syin suoritettujen keskeytysten osuus (%) läänien keskeytyksistä; keskeytykset (%), joissa työttömyys on mainittu perusteena lääneittäin vuonna 1993

Figur 7. Andelen aborter gjorda på sociala grunder (%) av aborter i länen; aborter (%) för vilka arbetslöshet uppgetts som indikation länsvis 1993

Figure 7. Percentage of legal abortions made for social reasons of all abortions in a province; abortions (%) in which unemployment was given as the reason, by province in 1993

Kovin suuria lääneittäisiä eroja ei perusteiden käytössä esiintynyt (taulukko 11). Vuonna 1993 ns. sosiaalisen perusteen osuus läänin keskeytyksistä oli Uudenmaan läänissä suurempi, yli 88 %, kuin muissa lääneissä. Vaasan läänissä osuus oli pienin (78,3 %). Mikkelin läänissä yli 20 %:ssa keskeytyksistä oli syyksi mainittu oma tai puolison/ kumppanin työttömyys. Vastaava prosentti oli Lapin läänissä vähän yli 16, Pohjois-Karjalan läänissä 15,5, Hämeen läänissä 14,2 ja Uudenmaan läänissä 13,6. Lääneistä alhaisin luku oli Keski-Suomen läänissä (4,6) ja Ahvenanmaan maakunnassa asuvien kohdalla työttömyyttä ei mainittu lainkaan.

6 Keskeytyspotilaiden ikäjakauma

Eniten keskeytyksiä suoritettiin vuosina 1992 ja 1993 ikäryhmässä 20 - 24-vuotiaat. Sama oli tilanne myös vertailuvuonna 1980. Vuonna 1993 suoritettiin tässä ikärynhmässä lähes 16 keskeytystä tuhatta ikäryhmän naista kohti.

Erityisesti nuorimmassa eli 15 - 19-vuotiaiden ikäryhmässä tilanne on vuoteen 1980 verrattuna muuttunut huomattavasti edulliseen suuntaan (taulukko 12).

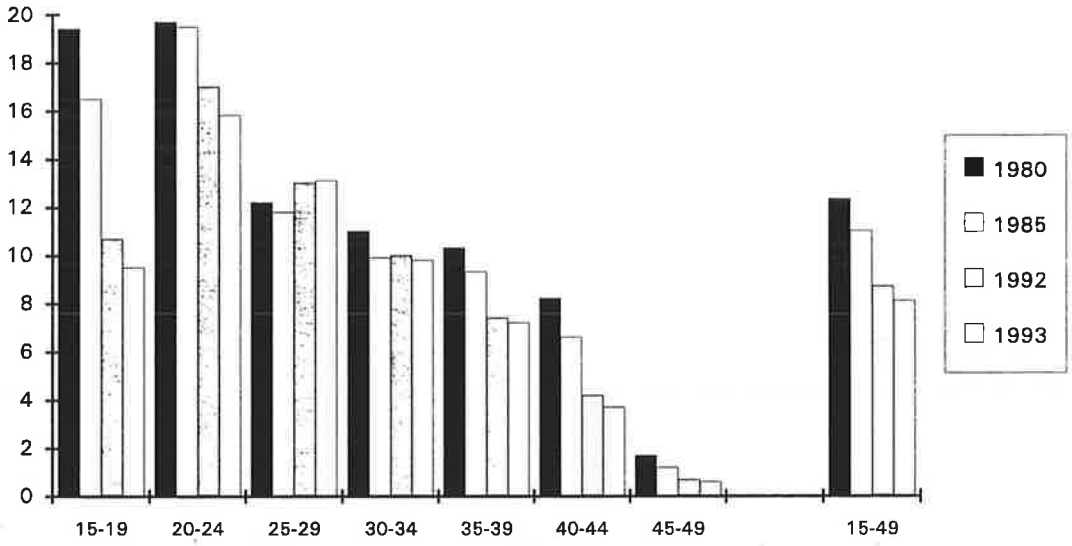

Kuvio 8. Raskaudenkeskeytykset ikäryhmittäin/1 000 vastaavan ikäistä naista vuosina 1980, 1992 ja 1993

Figur 8. Aborter enligt åldersgrupp/1 000 kvinnor i motsvarande ålder åren 1980, 1992 och 1993

Figure 8. Induced abortions per 1 000 women, by age group in 1980, 1992 and 1993

Vuonna 1993 alle 20-vuotiaille keskeytyksiä suoritettiin tilaston mukaan vähemmän kuin 20 - 34-vuotiaiden ikäryhmissä.

Alle 20-vuotiaiden ikäryhmässä korkein suhdeluku oli Ahvenanmaan maakunnassa (14,2) ja lääneittäin tarkasteltuna Uudenmaan läänissä (11,1). Vähiten keskeytyksiä alle 20-vuotiaille suoritettiin Mikkelin läänissä (7,0) ja seuraavaksi vähiten Vaasan läänissä (7,2) (taulukko 13).

Läänien pääkaupungeista Mikkelissä, jonka suhdeluku kaikkien keskeytysten osalta oli pääkaupungeista matalin (7,1) tehtiin ilmoituslomakkeiden perusteella lasketun tilaston mukaan lähes 13 keskeytystä tuhatta 15 - 19-vuotiasta naista kohti. Vain Maarianhaminassa (17,1) ja Turussa (14,5) suhdeluku oli korkeampi.

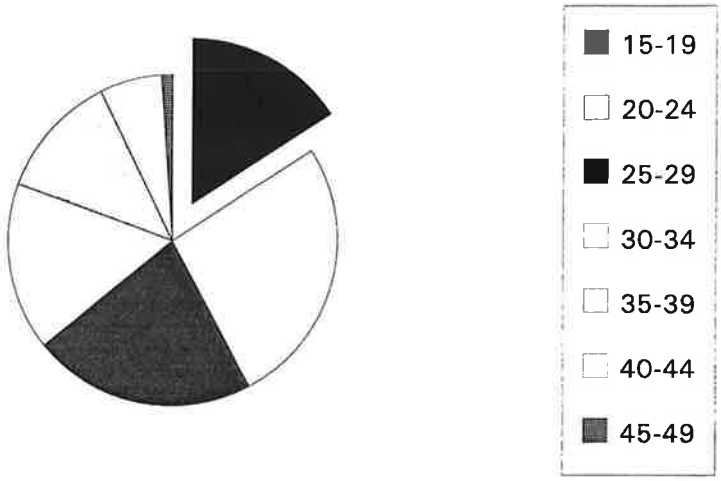

Kuvio 9. Raskaudenkeskeytykset ikäryhmittäin/1 000 vastaavan ikäistä naista vuonna 1993
Figur 9. Aborter enligt åldersgrupp/1 000 kvinnor i motsvarande ålder år 1993
Figure 9. Induced abortions per 1 000 women, by age group in 1993

20 - 24-vuotiaiden ikäryhmässä eniten keskeytyksiä tehtiin Lapin läänissä (24) ja erityisesti Rovaniemen kaupungissa (32 keskeytystä tuhatta vastaavan ikäistä naista kohti).

7 Siviilisääty

Raskaudenkeskeytyspotilaista on 1980-luvulta lähtien noin 60 % ollut naimattomia. Naimisissa olevia on ollut noin 30 prosenttia. Näin oli myös vuosina 1992 ja 1993. Ennen nykyisen lain voimaantuloa tilanne oli päinvastainen (kuvio 10).

Vielä vuonna 1970 vain vajaa 6 prosenttia elävänä syntyneistä lapsista oli aviottomia, kun vuonna 1992 lähes 30 % syntyi avioliiton ulkopuoliseen suhteeseen. On oletettavaa, että myös raskaudenkeskeytyspäätöksessä merkittävämpiä tekijöitä kuin parisuhteen virallinen muoto, ovat muut parisuhteeseen liittyvät tekijät.

Vuonna 1993 eniten keskeytyksiä tehtiin naimattomille eli 11,7 keskeytystä tuhatta 15 - 49-vuotiasta naimatonta naista kohti ja seuraavaksi eronneille (9,8). Naimisissa olevien ja leskien suhdeluvut olivat lähes yhtä suuret (4,8 ja 4,7).

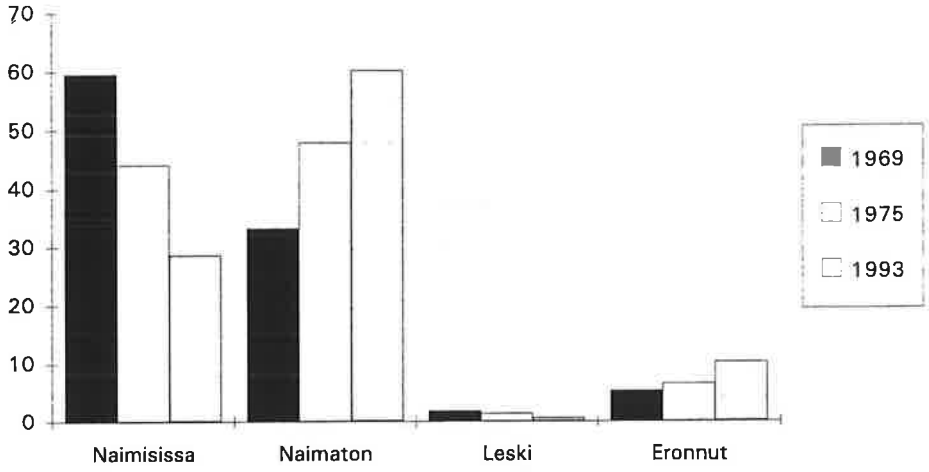

Kuvio 10. Raskaudenkeskeytyspotilaat siviilisäädyn mukaan (%) vuosina 1969, 1975 ja 1993
Figur 10. Abortpatienter enligt civilstånd (%) åren 1969, 1975 och 1993
Figure 10. Abortion patients by marital status (%) in 1969, 1975 and 1993

Siviilisäädyn mukaan tarkasteltuna eniten keskeytyksiä oli Lapin läänin eronneilla (15,8) ja naimattomilla (14,1). Vähiten oli keskeytyksiä Lapin läänin leskillä (1,8). Naimisissa oleville tehtiin eniten keskeytyksiä Ahvenanmaan maakunnassa (7,7), Lapin läänissä (5,9) ja Uudenmaan läänissä (5,8). Pienin naimisissa olevien suhdeluku oli Mikkelin läänissä (3,6) (kuvio 11).

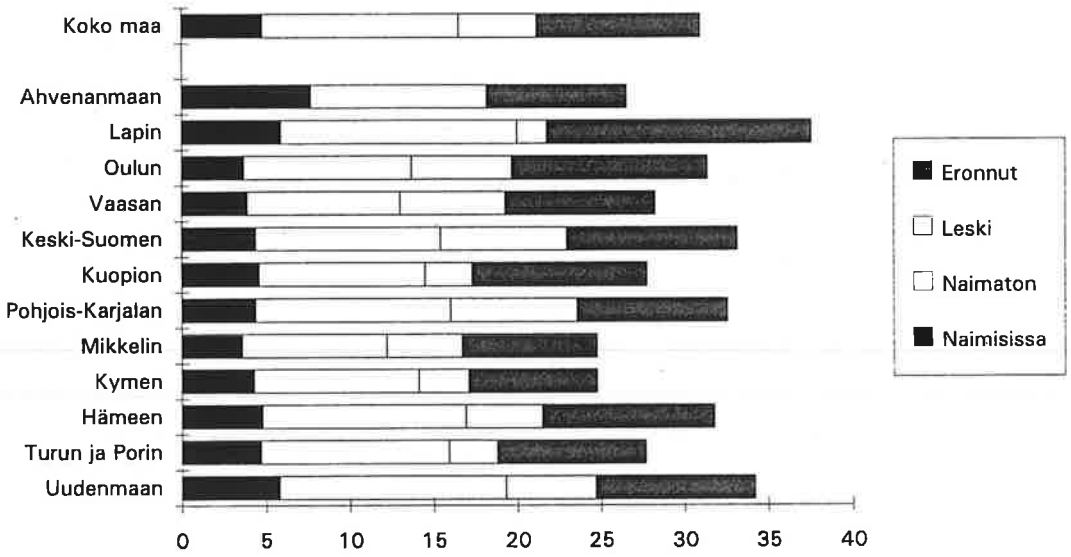

Kuvio 11. Keskeytyspotilaat siviilisäädyn mukaan (/1 000 vas. ryhmän hedelmällisyysikäistä naista) lääneittäin vuonna 1993
Figur 11. Abortpatienter enligt civilstånd (/1 000 kvinnor i fertil ålder i motsvarande grupp) länsvis år 1993
Figure 11. Abortion patients according to marital status per 1 000 women in fertile age in same group, by province in 1993

8 Aiemmat raskaudet

Vuosien 1992 ja 1993 tilaston mukaan runsaalla puolella keskeytyspotilaista oli ollut synnytyksiä. Keskenmenoja oli ollut yli 13 %:lla ja aiempia keskeytyksiä lähes 30 %:lla. Vaikkakin aiempia keskeytyksiä kokeneiden prosenttiosuus keskeytyspotilaista on jatkuvasti noussut (taulukko 14), keskeytysmäärien laskiessa on aiempia keskeytyksiä kokeneiden potilaiden määrä pysytellyt noin 3 000 paikkeilla.

Tarkastelun kohteeksi otettiin 20 - 24-vuotiaat vuosilta 1985, 1990 ja 1993, jotka kaikki olivat tarkasteluajankohtaan mennessä eläneet hedelmällisyysikänsä nykyisen lain voimassaoloaikana ja joilla kaikilla oli ollut samat lain suomat mahdollisuudet toistuviin keskeytyksiin. Prosentuaalisesti vuonna 1985 20 - 24-vuotiaista noin 80 %:lla ei ollut ollut aiempia keskeytyksiä. Vastaavat prosentit vuosina 1990 ja 1993 20 - 24-vuotiailla olivat 76,4 ja 75,4. Kuitenkin aiempia keskeytyksiä kokeneita 20 - 24-vuotiaita oli vuonna 1985 738 tapausta eli 4 tapausta tuhatta ikäryhmän naista kohti. Vastaava luku vuonna 1993 oli 570 toistuvasti abortin kokenutta 20 - 24-vuotiasta eli 3,8 tapausta tuhatta ikäryhmän naista kohti. Vaikkakin toistuvia keskeytyksiä kokeneiden prosenttiosuudet kasvavat, toistuvia keskeytyksiä kokeneiden määrä ei näytä ainakaan kasvavan mieluummin vähenevän.

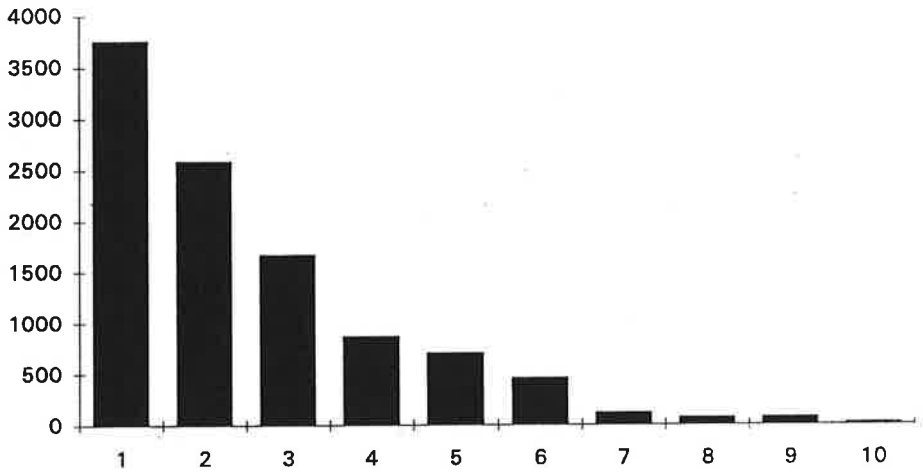

		%
1. Ei synnytyksiä keskenmenoja tai keskeytyksiä	3759	36,3
2. Synnytyksiä mutta ei keskenmenoja tai keskeytyksiä	2586	25,0
3. Synnytksiä ja keskeytyksiä muttei keskenmenoja	1671	16,2
4. Ei synnytyksiä eikä keskenmenoja mutta keskeytyksiä	871	8,4
5. Synnytyksiä ja keskenmenoja muttei keskeytyksiä	706	6,8
6. Synnytyksiä, keskenmenoja ja keskeytyksiä	459	4,4
7. Ei synnytyksiä mutta keskenmenoja	120	1,2
8. Ei synnytyksiä mutta sekä keskenmenoja että keskeytyksiä	73	0,7
9. Synnytyksiä muttei tietoa muista raskauksista	77	0,7
10. Ei tietoa synnytyksistä	20	0,2
Yhteensä	10342	99,9

Kuvio 12. Raskaudenkeskeytyspotilaiden raskaushistoriat (vuonna 1993)
Figur 12. Abortpatienternas graviditetsberättelser (år 1993)
Figure 12. Abortion patients' pregnancy histories in 1993

Aiempia keskeytyksiä kokeneiden potilaiden osuus lääneittäin vaihteli jonkin verran. Koko maan lukuun verrattuna paras tilanne oli vuonna 1993 Vaasan läänissä. Vaasan läänin potilaista noin 22 prosentilla oli ollut aiempia keskeytyksiä. Huonoin oli tilanne Pohjois-Karjalan läänissä, jossa aiempia keskeytyksiä kokeneiden osuus oli lähes 35 % keskeytyspotilaista.

Jos katsotaan vuoden 1993 keskeytyspotilaiden raskaushistoriaa, yli 36 %:lla ei ollut aiempia raskauksia. Neljäsosalla oli ollut synnytyksiä mutta ei keskenmenoja tai keskeytyksiä. Noin 16 %:lla oli ollut synnytyksiä ja aiempia keskeytyksiä muttei keskenmenoja. Synnyttämättömiä, joilla oli ollut aiempia keskeytyksiä oli yli 8 %. Synnytysten lisäksi keskenmenoja oli ollut vajaalla 7 %:lla ja pelkkiä keskenmenoja runsaalla 1 %:lla. Keskeytyspotilaista 4,4 % (459) oli sellaisia, joilla oli ollut sekä synnytyksiä, keskenmenoja että keskeytyksiä. Alle prosentti ei ollut synnyttänyt, mutta oli kokenut vahintään yhden keskenmenon ja keskeytyksen.

9 Sosiaalikerrostuma

Rekisterissä sosiaalikerrostumaa kuvaava tilasto perustuu ammattien arvostuksen pohjalta laadittuun Rauhalan luokitukseen, joka kolmiportaisena edelleenkin antanee kuvan keskeytyspotilaiden jakautumisesta sosiaalikerrostumiin. Vuosina 1992 ja 1993 näytti jatkuvan keskimmäiseen kerrostumaan kuuluvien keskeytyspotilaiden prosenttiosuuden lievä kasvu ja alimpaaan kerrostumaan kuuluvien lievä lasku. Ylimmän kerrostuman osuus on pysynyt puolentoista prosentin paikkeilla. Keskimmäiseen kerrostumaan kuului noin 60 % ja kolmanteen eli alimpaan noin 38 %. Ongelmana on, että vastaavaa tilastoa hedelmällisyysikäisten naisten sosiaalisesta kerrostuneisuudesta ei ole olemassa.

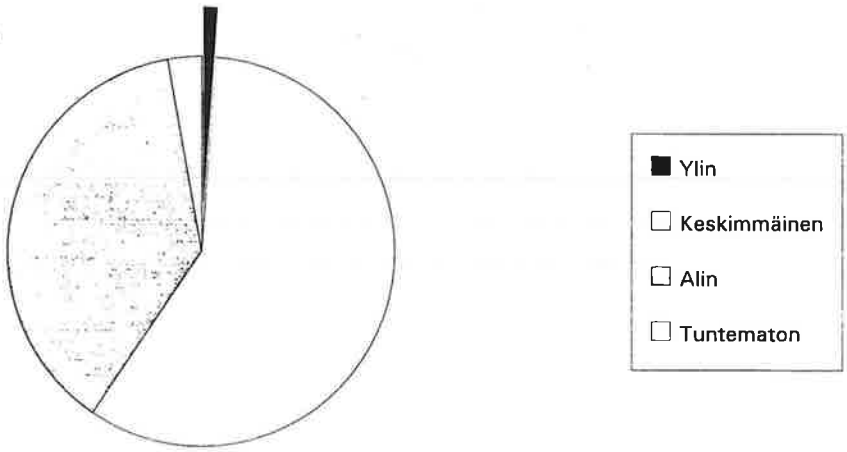

Kuvio 13. Raskaudenkeskeytyspotilaat sosiaalisen kerrostuman mukaan vuonna 1993
Figur 13. Abortpatienter enligt social ställning år 1993
Figure 13. Abortion patients by social class in 1993

Lääneittäiset erot eivät olleet kovin suuria. Uudellamaalla ja Hämeen läänissä kuului yli 60 % läänin potilaista keskimmäiseen kerrostumaan, muissa lääneissä alle 60 %. Ylimpään kerrostumaan kuuluvia oli eniten Uudenmaan läänissä (2 %). Alimpaan kerrostumaan kuuluvien korkein prosentti oli Mikkelin läänissä (44).

10 Raskauden kesto

Heinäkuun 1 päivänä 1979 voimaan tulleella lainmuutoksella muutettiin raskauden kestosta annettua säädöstä. Raskaus on keskeytettävä ennen 12. raskausviikon päättymistä paitsi jos raskaus keskeytetään sairaudesta, ruumiinviasta tai heikkoudesta naisen hengelle tai terveydelle aiheutuvan vaaran vuoksi (ns. lääketieteellinen peruste) tai lapsen vajaamielisyyden, vakavan sairauden tai ruumiinvian vuoksi.

Lain muutoksen voimaan tulon jälkeen noin 95 % keskeytyksistä on suoritettu ennen 12. viikon päättymistä. Varhaisten raskaudenkeskeytysten osuus on kasvanut lakia edeltävään aikaan verrattuna. Lähes 61 % keskeytyksistä suoritettiin vuonna 1993 ennen 9. raskausviikon päättymistä. Vastaava prosentti ennen lainmuutosta vuonna 1978 oli 33.

Suuria lääneittäisiä eroja ei vuonna 1993 esiintynyt. Pohjois-Karjalan läänissä 92,3 % keskeytyksistä, joka oli alhaisin luku, suoritettiin ennen 12. viikon päättymistä. Korkeimmat prosentit olivat Ahvenanmaan maakunnassa (96,5), Kymen läänissä (96,1) ja Lapin läänissä (95,7).

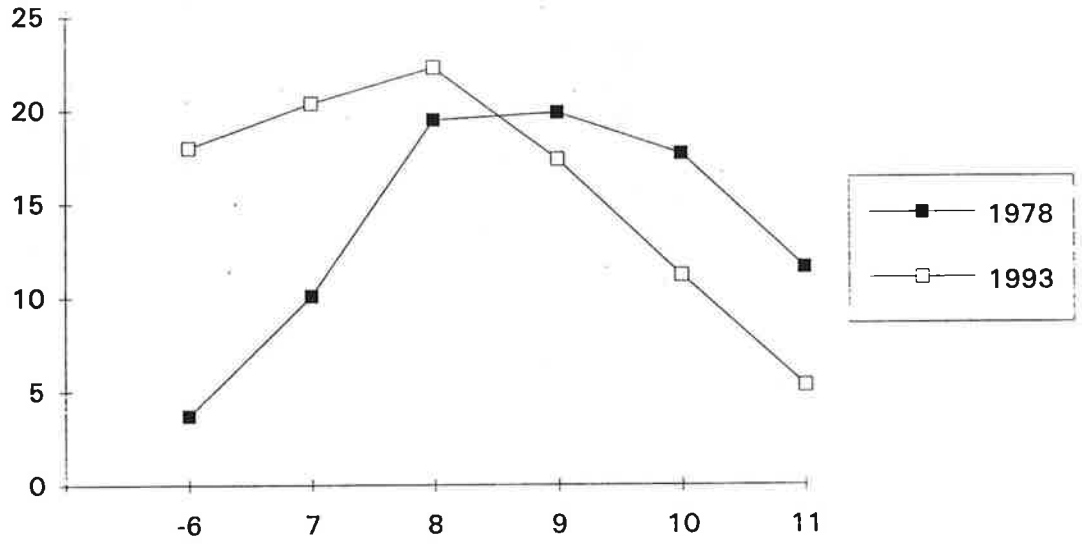

Kuvio 14. Alle 12 viikkoa kestäneiden raskauksien keskeytykset vuosina 1978 ja 1993 raskauden keston mukaan (%)

Figur 14. Avbrytanden av graviditeter som varat mindre än 12 veckor åren 1978 och 1993 enligt gestationstid (%)

Figure 14. Legal abortions induced before pregnancy on 12th week in 1978 and 1993, by duration of pregnancy (%)

Vuonna 1993 suoritettiin 553 raskaudenkeskeytystä 12. raskausviikon jälkeen. Näistä lähes 30 %:ssa perusteena oli lapsen vaikea sairaus tai ruumiinvika. Yli 60 % keskeytettiin sosiaalisella perusteella ja noin 5 % siksi, että keskeytyspotilas oli alle 17-vuotias raskaaksi saatettaessa.

11 Ehkäisyn käyttö

Vuosina 1992 ja 1993 yli 60 % keskeytyspotilaista oli ilmoituksensa mukaan käyttänyt ehkäisyä (taulukko 16). Noin 13 %:lla oli ns. varma ehkäisy (pillerit, kierukka tai sterilointi) pettänyt. Vuonna 1992 keskeytykseen tuli 59 ja vuonna 1993 73 potilasta sen vuoksi, että aiempi sterilointi oli pettänyt. Vajaa puolet potilaista oli käyttänyt kondomia ja noin 3 500 eli 32 % potilasta ei ilmoituksensa mukaan ollut käyttänyt lainkaan ehkäisyä. Näitä ei mitään -potilaita oli eniten Kymen läänissä (noin 40 % läänin potilaista) ja vähiten Oulun läänissä (26 %). Ns. varmaa ehkäisyä käyttäneitä oli eniten Mikkelin läänissä eli lähes 16 prosenttia läänin potilaista. Hämeen läänissä varman ehkäisyn käyttäjiä oli noin 15 ja Uudenmaan läänissä ja Lapin läänissä noin 13 prosenttia. Alhaisin luku oli Pohjois-Karjalan läänissä (8 %).

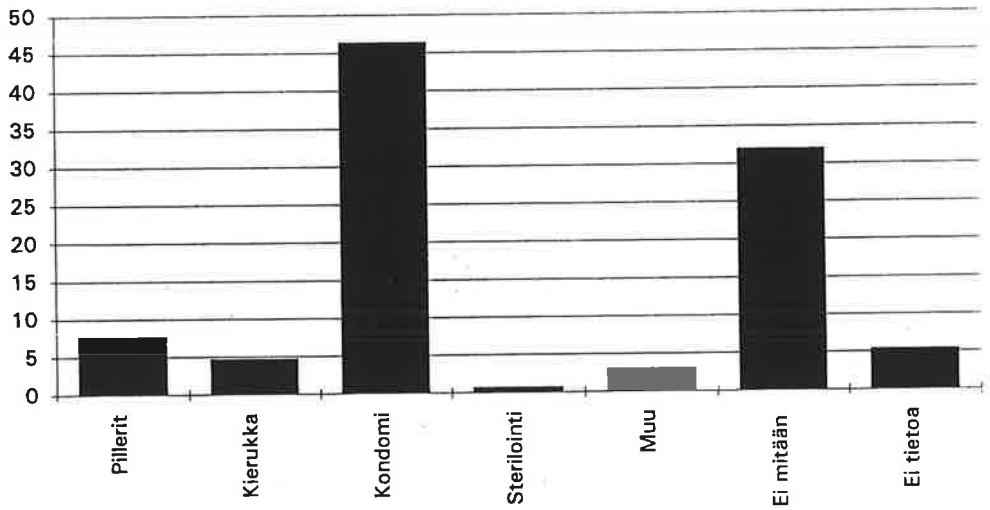

Kuvio 15. Raskaudenkeskeytyspotilaiden käyttämä ehkäisy vuonna 1993
Figur 15. Abortpatienternas använda preventivmedel 1993
Figure 15. Contraceptives used by abortion patients in 1993

Keskeytyspotilaista yli 85 % suunnitteli käyttävänsä keskeytyksen jälkeen ns. varmaa ehkäisykeinoa. Vuonna 1993 vajaa 60 % aikoi käyttää e-tabletteja tai kapselia, vajaa neljännes kierukkaa ja noin 8 % aikoi turvautua sterilointiin.

12 Sterilointi raskaudenkeskeytyksen yhteydessä

Vuosina 1992 ja 1993 runsaaseen neljään prosenttiin keskeytyksistä liittyi samanaikainen sterilointi. Eniten tällaisia keskeytyksiä suoritettiin Turun ja Porin läänin alueella asuville potilaille.

Noin 90 %:ssa steriloinnin perusteena oli yli 30 vuoden ikä ja noin 10 %:ssa lapsiluku (synnyttänyt 3 lasta).

13 Sairaalankäyttö

Rekisteriin tehtyjen ilmoitusten perusteella näyttäisi siltä, että polikliinisten keskeytysten osuus kaikista keskeytyksistä on hitaasti kasvamassa. Keskeytysilmoituksia tuli rekisteriin vuonna 1993 80 sairaalasta. Polikliinisiä keskeytyksiä oli suoritettu noin puolessa laitoksista (taulukko 18).

Vuonna 1991 suoritetuista keskeytyksistä alle 14 % oli polikliinisiä, vuonna 1993 lähes 24 %. Vuonna 1991 yliopistosairaaloista ainoastaan Tampereen yliopistollisessa sairaalassa oli suoritettu muutamaa tapausta enemmän polikliinisiä keskeytyksiä. Vuosina 1992 ja 1993 edelleenkin vain Tampereen yliopistollisessa sairaalassa ja Oulun yliopistollisessa keskussairaalassa on keskeytetty raskauksia polikliinisiesti. TAYS:n prosenttiluku oli vuonna 1993 76,2 ja OYKS:n 71,8. Kolmessa muussa yliopistosairaalassa ei ilmoituslomakkeiden mukaan ollut suoritettu lainkaan polikliinisiä keskeytyksiä. Muista keskussairaaloista seitsemässä suurin osa keskeytyksistä oli tehty polikliinisesti, yhdessä lähes puolet ja neljässä ei lainkaan polikliinisiä keskeytyksiä.

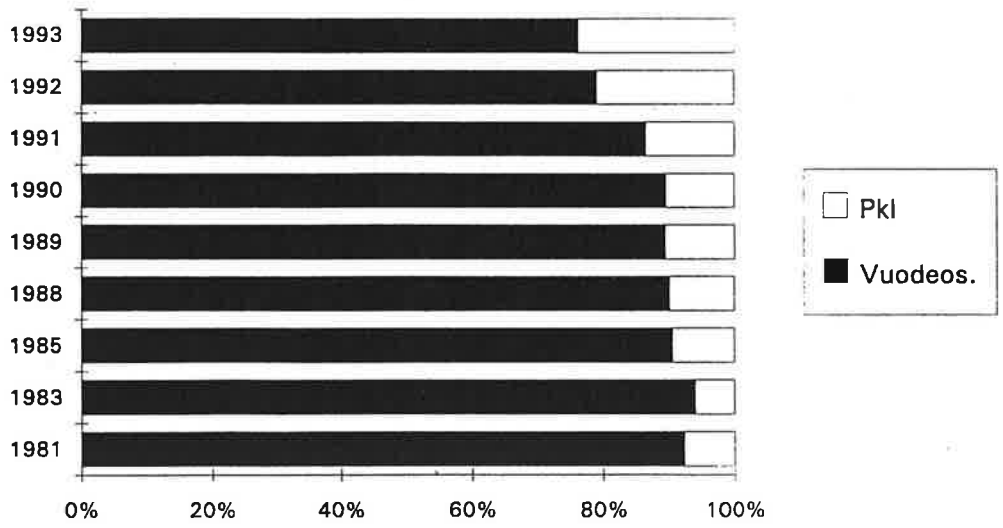

Kuvio 16. Raskaudenkeskeytykset vuodeosastoilla ja polikliinisesti
Figur 16. Aborter på bäddavdelning och policliniskt
Figure 16. Abortions in hospital wards and policlinics

Yksityisissä laitoksissa keskeytettiin 2,5 % vuoden 1993 keskeytyksistä, näistä 50 % polikliinisesti.

Terveyskeskussairaaloissa suoritettiin 10 % keskeytyksistä. Oulun terveyskeskuksen sairaalassa kaikki kesketykset tehtiin polikliinisesti ja Kittilän terveyskeskuksen sairaalan kuudesta keskeytyksestä 5. Muissa terveyskeskussairaaloissa keskeytykset lähes poikkeuksetta hoidettiin vuodeosastolla.

14 Yhteenveto

Keskeytykset näyttävät raskaudenkeskeyttämis- ja steriloimisrekisterin perusteella edelleen vähenevän. Vuonna 1993 keskeytyksiä suoritettiin tilastojen tekemiseen mennessä saapuneiden ilmoituslomakkeiden mukaan 10 342 eli 8,1 keskeytystä tuhatta 15 - 49-vuotiasta naista kohti.

Raskauden keskeyttämisestä annetun asetuksen mukaan ilmoitukset tulisi lähettää STAKESille kuukauden kuluessa toimenpiteen suorittamisesta. Kuitenkin STAKESille tuli vielä syksyllä 1994 30 ilmoitusta edellisenä vuonna suoritetuista keskeytyksistä, joten ilmoitusten mukainen keskeytysten määrä vuodelle 1993 on 10 372. Puuttuvilla 30 tapauksella ei kuitenkaan ole vaikutusta julkaisun tilastojakaumiin.

Vuonna 1993 raskauden keskeytysten osuus alkaneista raskauksista eri tietojärjestelmiin perustuvien tietojen pohjalta oli 12 %. Prosenttia laskisi tieto muualla kuin vuodeosastolla hoidetuista keskenmenoista, mikäli se olisi saatavissa. Synnytykseen päättyi runsaat 77 %, spontaaniin keskenmenoon noin 4 % ja alkuraskauden häiriön vuoksi keskenmenoon noin 6 % raskauksista.

Alueellisia eroja keskeytysten määrissä esiintyy, mutta ei suuria eroja esim. käytettyjen perusteiden tai raskausviikkojen suhteen.

Suurin osa keskeytyksistä hoidetaan edelleen vuodeosastolla (24 % vuoden 1993 tilaston mukaan) ja noin 95 % suoritetaan ennen 12. viikon päättymistä.

Vuonna 1993 yli 85 % keskeytyksistä suoritettiin ns. sosiaalisella perusteella. Oma tai kumppanin työttömyys oli mainittu lähes 14 %:ssa sosiaalisin syin suoritetuista keskeytyksistä.

Eniten keskeytyksiä tehtiin edelleen vuonna 1993 20 - 24-vuotiaille (15,8 keskeytystä tuhatta vastaavan ikäistä naista kohti).

Näyttäisi siltä, että aiempien vuosien tilastoissa näkynyt edullinen kehitys Suomessa jatkuu edelleen.

Yksityisissä laitoksissa keskeytettiin 2,5 % vuoden 1993 keskeytyksistä, näistä 50 % polikliinisesti.

Terveyskeskussairaaloissa suoritettiin 10 % keskeytyksistä. Oulun terveyskeskuksen sairaalassa kaikki kesketykset tehtiin polikliinisesti ja Kittilän terveyskeskuksen sairaalan kuudesta keskeytyksestä 5. Muissa terveyskeskussairaaloissa keskeytykset lähes poikkeuksetta hoidettiin vuodeosastolla.

14 Yhteenveto

Keskeytykset näyttävät raskaudenkeskeyttämis- ja steriloimisrekisterin perusteella edelleen vähenevän. Vuonna 1993 keskeytyksiä suoritettiin tilastojen tekemiseen mennessä saapuneiden ilmoituslomakkeiden mukaan 10 342 eli 8,1 keskeytystä tuhatta 15 - 49-vuotiasta naista kohti.

Raskauden keskeyttämisestä annetun asetuksen mukaan ilmoitukset tulisi lähettää STAKESille kuukauden kuluessa toimenpiteen suorittamisesta. Kuitenkin STAKESille tuli vielä syksyllä 1994 30 ilmoitusta edellisenä vuonna suoritetuista keskeytyksistä, joten ilmoitusten mukainen keskeytysten määrä vuodelle 1993 on [illegible] kuitenkaan ole vaikutusta julkaisun tilastoja-

14 Yhteenveto, 5. kpl
Sammandrag
Conclusion

Suurin osa keskeytyksistä hoidetaan edelleen vuodeosastolla (76 % vuoden 1993 tilaston mukaan).

Största delen av aborterna görs fortfarande på bäddavdelning (76 % enligt statistiken för 1993).

Most abortions are still handled in hospital wards (76 % according to 1993 statistics).

[illegible]
Suomessa jatkuu edelleen.

Sammandrag

Utgående från registret över aborter och registret över sterilisering ser det ut som om antalet aborter fortfarande håller på att minska. Enligt de anmälningar som inkommit före utarbetandet av statistiker, gjordes år 1993 10 342 dvs 8,1 aborter per 1 000 kvinnor i åldern 15 - 49.

Enligt förordningen om avbrytande av havandeskap borde anmälan tillställas STAKES inom en månad efter det att åtgärden vidtagits. Oberoende av detta anlände så sent som hösten 1994 30 stycken anmälningar om åtgärder som vidtagits året innan. Följaktligen uppgick antalet aborter, utgående från anmälningarna till 10 372 år 1993. De 30 fall som saknades inverkar dock inte på de statistiska fördelningarna i publikationen.

Utgående från uppgifter från olika datasystem utgjorde andelen aborter av påbörjade graviditeter 12 % år 1993. Ifall det var möjligt att få uppgifter om aborter som gjorts annorstädes än på bäddavdelning skulle procenttalet sjunka med en procent. Av graviditeterna resulterade 77 % i förlossning, 4 % i spontant missfall och 6 % i missfall på grund av störning i tidig graviditet.

Regionala skillnader vad gäller antalet aborter förekommer, men de är inte betydande t.ex. i fråga om indikationer och graviditetsveckor.

Största delen av aborterna görs fortfarande på bäddavdelning (24 % enligt statistiken för 1993) och ca 95 % görs före utgången av 12:e graviditetsveckan.

År 1993 gjordes abort på s.k. sociala grunder i över 85 % av fallen. Arbetslöshet för egen eller partnerns del var den nämnda orsaken i 14 % av de fall där abort gjorts på sociala grunder.

De flesta aborter gjordes fortfarande år 1993 åt kvinnor i åldern 20 - 24 (15,8 aborter per tusen kvinnor i motsvarande ålder).

Det ser ut som om den positiva utvecklingen som kan skönjas i statistiken för tidigare år fortfarande fortsätter.

Conclusion

According to the register on induced abortions and sterilizations it appears that the number of abortions continues to decrease. In 1993 notifications that had arrived by the date of compilation of the statistics showed that the number of induced abortions was 10 342, i.e., 8,1 abortions per every one thousand women aged 15 - 49.

As ordained by Decree on Induced Abortion a notification must be sent to The National Research and Development Centre for Welfare and Health within a month from the operation. However, in autumn 1994 the Centre still received 30 notifications concerning abortions of the previous year, so the number of induced

abortions informed in the notifications for the year 1993 is 10 372. The missing 30 cases, nevertheless, would not change the statistical distributions in this publication.

According to information obtained from different sources the part of induced abortions of all pregnancies in 1993 was 12 %. The percentage would be smaller if information about abortions handled elsewhere than in hospital wards was available. More than 77 % of all pregnant women delivered, about 4 % had a spontaneous miscarriage and approximately 6 % of all pregnancies ended up in miscarriage due to a complication during the first weeks of the pregnancy.

There are regional differences in abortion figures but there are no remarkable differences for instance according to indication or weeks of pregnancy.

Most abortions are still handled in hospital wards (24 % according to 1993 statistics) and about 95 % are induced before the end of the 12th week.

In 1993 over 85 % of abortions were induced for social reasons. Own or partner's unemployment was given as the reason in nearly 14 % of abortions carried on social basis.

In 1993 most abortion patients were women aged 20 - 24 years (15,8 abortions per one thousand women in the age group).

It appears that the positive development that has been noticeable in the statistics of the previous years continues in Finland.

Taulukko 1. Alkaneet raskaudet vuonna 1993 (rekisteröidyt)
Tabell 1. Graviditeter som begynnt 1993 (registrerade)
Table 1. Pregnancies that began in 1993 (registered)

DGno	N	%
630 Rypäleraskaus - Mola Hydatidosa - Hydatic pregnancy	87	0,1
631 Tuulimuna - Ovum abortivum - Blighted ovum	1 995	2,4
632 Abortus inhibitus - Misslyckad abortion - Missed abortion	1 666	2,0
633 Kohdun ulkoinen raskaus - Extrauterin graviditet - Ectopic pregnancy	1 615	1,9
634 Keskenmeno - Spontan abort - Miscarriage	3 129	3,7
635 Laillinen rask. keskeytys - Provoderad abort på legal ind. - Legal abortion	10 342	12,4
636 Muut rask.keskeytykset - Övriga provocerade aborter - Other abortions	8	0,0
Synnytykset - Förlossningar - Deliveries	64 652	77,4
Yhteensä - Summa - Total	**83 494**	**100**

Taulukko 2. Lailliset raskaudenkeskeytykset Suomessa 1000:ta 15-49-vuotiasta naista kohti ja 1000:ta elävänä syntynyttä kohti, 1969-1993
Tabell 2. Legala aborter i Finland per 1000 kvinnor i åldern 15-49 och per 1000 levande födda, 1969-1993
Table 2. Legal abortions in Finland by 1000 women aged 15-49 years and by 1000 live births, 1969-1993

Vuosi År Year	Keskeytyksiä Aborter Abortions	/1000 15-49-vuotiasta naista kvinnor i åldern 15-49 women aged 15-49	/1000 elävänä syntynyttä levande födda live births
1969	8 175	7,0	121,2
1970	14 575	12,7	225,8
1971	20 622	17,6	337,7
1972	22 146	18,7	376,2
1973	23 362	19,6	411,4
1974	22 846	19,0	365,7
1975	21 547	17,9	327,9
1976	19 818	16,4	296,5
1977	17 772	14,7	270,7
1978	16 928	14,0	264,6
1979	15 849	13,0	249,9
1980	15 037	12,3	238,4
1981	14 120	11,5	222,5
1982	13 861	11,2	209,7
1983	13 360	10,7	199,7
1984	13 645	10,9	209,7
1985	13 833	11,0	220,3
1986	13 319	10,6	219,7
1987	12 995	10,3	217,2
1988	12 749	10,2	201,4
1989	12 658	10,1	199,8
1990	12 232	9,7	186,6
1991	11 747	9,3	179,6
1992	11 071	8,7	164,8
1993	10 342	8,1	159,0

Taulukko 3. Abortit Pohjoismaissa 1976-1992
Tabell 3. Aborter i Norden 1976-1992
Table 3. Abortions in the Nordic Countries 1976-1992

	Number of abortions Antal aborter	*Abortions per 1,000 females by age* Aborter pr. 1.000 kvinder i alderen -19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45+	*Total abortion rate*[1] Samlet abort-rate[1]	*Abortions per 1,000 live births* Aborter pr. 1.000 levendefødte
Denmark										
1976-80	25,546	24.1	30.0	26.6	24.4	19.7	10.7	..	676.8	401.1
1981-85	21,139	17.5	29.3	23.3	19.0	14.8	7.8	..	559.0	403.2
1986-90	20,828	16.3	30.2	25.0	18.6	13.1	5.9	..	550.5	353.3
1992	18,833	16.1	26.2	23.4	18.2	11.8	5.1	1.0	505.1	278.0
Faroe Islands										
1976-80	..	..	..	..	..	..	..	..		..
1981-85	78	..	..	..	..	..	..	..		110.2
1986-90	81	..	..	..	..	..	..	..		94.0
1992	61	5.1	14.2	4.3	4.3	7.9	1.9	1.6	196.5	75.8
Greenland										
1991	962	90.8	108.6	82.2	56.1	36.3	11.9	2.2	1,940	798.6
1992	921	94.0	108.6	88.9	48.9	27.6	15.2	-	1,916	777.9
Finland										
1976-80	17,081	19.7	21.6	15.0	13.3	12.3	9.9	1.8	467.9	264.2
1981-85	13,764	17.3	18.7	11.7	11.6	9.4	6.8	1.3	373.0	212.2
1986-90	12,791	14.7	19.4	12.6	9.7	8.2	5.6	1.1	352.8	209.5
1992	11,071	9.7	17.3	12.8	10.0	7.4	4.5	0.8	312.5	166.0
Of which Åland										
1976-80	394	5.6	18.3	18.4	14.1	14.1	11.2	2.2	420	291
1981-85	321	4.6	19.3	10.7	7.4	11.1	10.8	1.0	325	230
1986-90	253	3.7	13.9	10.7	7.8	7.3	4.2	0.6	241	160
1992	66	23.2	20.1	7.5	8.8	14.4	2.0	1.1	386	203
Iceland										
1976-80	472	9.4	11.3	9.2	9.6	9.8	24.0	..	287.3	109.8
1981-85	670	14.6	17.7	13.0	10.7	9.1	23.2	..	357.7	160.1
1986-90	687	14.4	17.7	12.9	10.6	8.7	4.6	0.4	345.3	156.6
1992	743	14.1	20.4	13.4	11.4	8.1	5.1	0.4	364.4	161.2
Norway										
1976-80	13,994	23.4	22.6	17.1	14.5	11.8	7.1	0.9	487.0	272.7
1981-85	13,931	21.1	23.5	16.8	13.9	10.9	5.6	0.8	459.0	275.0
1986-90	15,701	21.7	28.9	20.5	14.3	10.1	4.3	0.5	501.6	276.9
1992	15,164	18.9	27.7	21.8	14.5	9.8	3.7	0.4	484.0	258.3
Sweden										
1976-80	33,065	24.3	24.8	22.0	19.1	16.0	9.6	1.0	590.7	343.8
1981-85	31,701	18.8	26.5	21.1	18.5	15.5	8.2	1.2	548.1	336.9
1986-90	36,165	23.0	32.6	25.6	19.7	15.6	7.4	0.9	621.8	324.3
1992	34,849	20.4	30.7	25.7	21.3	14.9	7.0	0.8	604.0	283.7

1 The number of legal abortions performed on 1,000 women surviving up to 50 years, calculated from the age specific abortion rates of the current period.
2 40-49 years of age.

1 Det antal fremkaldte aborter, som 1.000 kvinder ville have fået udført, forudsat de levede til de var 50 år, beregnet ud fra de aldersspecifikke abortrater i observationsåret.
2 40-49 årige

The table partly covers HFA Statistical Indicator 28.5

Source: Kilde:
Yearbook of Nordic Statistics
FI: Landslæknin.
G: Embedslægeinstitutionen i Grønland

Lähde - Källa - Source: Health Statistics in the Nordic Countries 1992.

Taulukko 4. Suoritetut lailliset raskaudenkeskeytykset keskeytysperusteen, naisen siviilisäädyn, iän ja synnytysten luvun mukaan (N,%), 1993.
Tabell 4. Utförda legala aborter enligt indikation, kvinnans civilstånd, ålder och antalet förlossningar (N,%), 1993.
Table 4. Legal abortions by indication and marital satus, age and number of deliveries (N,%), 1993.

Siviilisääty, ikä ja synnytysten luku Civilstånd, ålder och antal förlossningar *Marital status, age and number of deliveries*	Peruste - Indikation - *Indication* Lääke-tieteellinen *Medicinsk* *Medical*		Sosiaalinen Social *Social*		Eettinen Etisk *Criminal*		Alle 17-v. Under 17 år *Under 17 years*		Täyttänyt 40 vuotta Fyllt 40 år *Age 40 years or more*		Synnyttänyt 4 lasta Fött 4 barn *Delivered 4 children*		Eugeeninen (1 Eugenisk indikation (1 *Eugenic indication(1*		Lapsenhoitokyvyn rajoittuneisuus - Begr. förmåga att sköta barn *Limited ability to taken care of child*		Yhteensä Summa *Total*	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
A. Siviilisääty - Civilstånd - *Marital status*																		
Naimaton - Ogift - *Single*	18	27,7	5 648	63,9	2	66,7	431	99,5	74	11,8	21	10,4	44	26,0	3	75,0	6 241	60,3
Naimisissa - Gift - *Married*	42	64,6	2 053	23,2	-	-	1	0,2	387	61,8	145	72,1	114	67,5	1	25,0	2 743	26,5
Leski - Änka - *Widowed*	1	1,5	42	0,5	-	-	-	-	13	2,1	4	2,0	2	1,2	-	-	62	0,6
Asumuserossa - Boskillnad - *Living legally separated*	-	-	124	1,4	-	-	-	-	6	1,0	-	-	-	-	-	-	130	1,3
Asuu erillään - Lever åtskild - *Married living separated*	1	1,5	91	1,0	-	-	-	-	5	0,8	1	0,5	-	-	-	-	98	0,9
Eronnut - Frånskild - *Divorced*	3	4,6	883	10,0	1	33,3	1	0,2	141	22,5	30	14,9	9	5,3	-	-	1 068	10,3
B. Ikä - Ålder - *Age*																		
- 14	-	-	-	-	-	-	17	3,9	-	-	-	-	-	-	-	-	17	0,2
15 - 19	-	-	1 093	12,4	-	-	416	96,1	-	-	-	-	4	2,4	-	-	1 513	14,6
20 - 24	5	7,7	2 348	26,6	1	33,3	-	-	-	-	2	1,0	12	7,1	1	25,0	2 369	22,9
25 - 29	15	23,1	2 273	25,7	-	-	-	-	-	-	35	17,4	37	21,9	1	25,0	2 361	22,8
30 - 34	15	23,1	1 703	19,3	1	33,3	-	-	-	-	73	36,3	30	17,8	-	-	1 822	17,6
35 - 39	24	36,9	1 242	14,0	1	33,3	-	-	-	-	76	37,8	44	26,0	1	25,0	1 388	13,4
40 - 44	4	6,2	176	2,0	-	-	-	-	510	81,5	14	7,0	41	24,3	1	25,0	746	7,2
45 - 49	2	3,1	6	0,1	-	-	-	-	116	18,5	1	0,5	1	0,6	-	-	126	1,2
50 -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C. Synnytysten lukumäärä - Antal förlossningar - *Number of deliveries*																		
0	17	26,2	4 272	48,3	2	66,7	430	99,3	46	7,3	-	-	53	31,4	3	75,0	4 823	46,6
1	19	29,2	1 823	20,6	1	33,3	3	0,7	114	18,2	-	-	64	37,9	-	-	2 024	19,6
2	23	35,4	1 905	21,5	-	-	-	-	274	43,8	-	-	37	21,9	1	25,0	2 240	21,7
3	6	9,2	733	8,3	-	-	-	-	140	22,4	10	5,0	10	5,9	-	-	899	8,7
4	-	-	64	0,7	-	-	-	-	36	5,8	141	70,1	5	3,0	-	-	246	2,4
5	-	-	18	0,2	-	-	-	-	11	1,8	38	18,9	-	-	-	-	67	0,6
6	-	-	5	0,1	-	-	-	-	2	0,3	9	4,5	-	-	-	-	16	0,2
7	-	-	1	0,0	-	-	-	-	1	0,2	3	1,5	-	-	-	-	5	0,0
8	-	-	2	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0,0
9 -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuntematon - Okänd - *Unknown*	-	-	18	0,2	-	-	-	-	2	0,3	-	-	-	-	-	-	20	0,2
A./B./C. Yhteensä - Summa - *Total*	65	100,0	8 841	100,0	3	100,0	433	100,0	626	100,0	201	100,0	169	100,0	4	100,0	10 342	100,0

1) Mahdollinen siklövaurio. - Möjlig fosterskada. - *Potential foetal injury.*

Taulukko 5. Suoritetut lailliset raskaudenkeskeytykset keskeytysperusteen, naisen siviilisäädyn, iän ja synnytysten luvun mukaan (N), 1992.
Tabell 5. Utförda legala aborter enligt indikation, kvinnans civilstånd, ålder och antalet förlossningar (N,%), 1992.
Table 5. Legal abortions by indication and marital satus, age and number of deliveries (N,%), 1992.

Siviilisääty, ikä ja synnytysten luku Civilstånd, ålder och antal förlossningar *Marital status, age and number of deliveries*	Peruste - Indikation - *Indication* Lääke-tieteellinen *Medicinsk* *Medical*		Sosiaalinen Social *Social*		Eettinen Etisk *Criminal*		Alle 17-v. Under 17 år *Under 17 years*		Täyttänyt 40 vuotta Fyllt 40 år *Age 40 years or more*		Synnyttänyt 4 lasta Fött 4 barn *Delivered 4 children*		Eugeeninen (1 Eugenisk indikation (1 *Eugenic indication(1*		Lapsenhoitokyvyn rajoittuneisuus - Begr. förmåga att sköta barn *Limited ability to taken care of child*		Yhteensä Summa *Total*	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
A. Siviilisääty - Civilstånd - *Marital status*																		
Naimaton - Ogift - *Single*	30	32,3	6 014	63,7	3	75,0	473	99,6	74	10,7	13	7,3	49	25,8	-	-	6 656	60,1
Naimisissa - Gift - *Married*	53	57,0	2 191	23,2	1	25,0	2	0,4	455	65,8	121	67,6	127	66,8	-	-	2 950	26,6
Leski - Änka - *Widowed*	1	1,1	50	0,5	-	-	-	-	19	2,7	3	1,7	1	0,5	-	-	74	0,7
Asumuserossa - Boskillnad - *Living legally separated*	-	-	152	1,6	-	-	-	-	9	1,3	2	1,1	-	-	-	-	163	1,5
Asuu erillään - Lever åtskild - *Married living separated*	3	3,2	92	1,0	-	-	-	-	3	0,4	1	0,6	-	-	-	-	99	0,9
Eronnut - Frånskild - *Divorced*	6	6,5	938	9,9	-	-	-	-	131	18,9	38	21,2	13	6,8	-	-	1 126	10,2
Tuntematon - Okänd - *Unknown*			1	0,0					1	0,1	1	0,6					3	0,0
B. Ikä - Ålder - *Age*																		
- 14	-	-	-	-	-	-	23	4,8	-	-	-	-	-	-	-	-	23	0,2
15 - 19	-	-	1 211	12,8	-	-	452	95,2	-	-	-	-	-	-	-	-	1 663	15,0
20 - 24	7	7,5	2 628	27,8	1	25,0	-	-	-	-	2	1,1	22	11,6	-	-	2 660	24,0
25 - 29	21	22,6	2 302	24,4	3	75,0	-	-	-	-	21	11,7	39	20,5	-	-	2 386	21,6
30 - 34	27	29,0	1 756	18,6	-	-	-	-	-	-	51	28,5	33	17,4	-	-	1 867	16,9
35 - 39	30	32,3	1 294	13,7	-	-	-	-	-	-	82	45,8	44	23,2	-	-	1 450	13,1
40 - 44	8	8,6	231	2,4	-	-	-	-	565	81,6	21	11,7	50	26,3	-	-	875	7,9
45 - 49	-	-	13	0,1	-	-	-	-	123	17,8	2	1,1	2	1,1	-	-	140	1,3
50 -	-	-	1	0,0	-	-	-	-	3	0,4	-	-	-	-	-	-	4	0,0
Tuntematon - Okänd - *Unknown*	-	-	2	0,0	-	-	-	-	1	0,1	-	-	-	-	-	-	3	0,0
C. Synnytysten lukumäärä - Antal förlossningar - *Number of deliveries*																		
0	24	25,8	4 716	50,0	4	100,0	473	99,6	49	7,1	-	-	67	35,3	-	-	5 333	48,2
1	20	21,5	1 915	20,3	-	-	2	0,4	137	19,8	-	-	59	31,1	-	-	2 133	19,3
2	34	36,6	1 900	20,1	-	-	-	-	285	41,2	-	-	38	20,0	-	-	2 257	20,4
3	11	11,8	799	8,5	-	-	-	-	154	22,3	7	3,9	20	10,5	-	-	991	9,0
4	3	3,2	77	0,8	-	-	-	-	48	6,9	129	72,1	5	2,6	-	-	262	2,4
5	-	-	11	0,1	-	-	-	-	15	2,2	37	20,7	-	-	-	-	63	0,6
6	-	-	3	0,0	-	-	-	-	2	0,3	4	2,2	-	-	-	-	9	0,1
7	-	-	1	0,0	-	-	-	-	1	0,1	1	0,6	-	-	-	-	3	0,0
8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,6	-	-	-	-	1	0,0
9 -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,5	-	-	1	0,0
Tuntematon - Okänd - *Unknown*	1	1,1	16	0,2	-	-	-	-	1	0,1	-	-	-	-	-	-	18	0,2
A./B./C. Yhteensä - Summa - *Total*	93	100,0	9 438	100,0	4	100,0	475	100,0	692	100,0	179	100,0	190	100,0	-	0,0	11 071	100,0

1) Mahdollinen sikiövaurio. - Möjlig fosterskada. - *Potential foetal injury.*

Taulukko 6. Raskaudenkeskeytykset lääneittäin ja ikäryhmittäin, 1993
Tabell 6. Aborter länsvis och enligt åldersgrupp, 1993
Table 6. Induced abortions by province and age group, 1993

Lääni - Län - Province	Ikä - Ålder - Age									
	-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-	Yhteensä Summa Total
Uudenmaan - Nylands	8	414	821	888	632	455	202	37	-	3 457
Turun ja Porin - Åbo och Björneborgs	4	219	294	303	257	192	93	14	-	1 376
Hämeen - Tavastehus	1	229	310	350	239	172	122	16	-	1 439
Kymen - Kymmene	2	77	129	114	85	85	41	5	-	538
Mikkelin - S:t Michels	-	45	50	66	57	46	26	1	-	291
Pohjois-Karjalan - Norra Karelens	-	58	73	60	59	50	18	5	-	323
Kuopion - Kuopio	-	64	94	87	77	71	47	7	-	447
Keski-Suomen - Mellersta Finlands	-	80	106	108	86	55	26	12	-	473
Vaasan - Vasa	-	111	141	134	99	92	69	13	-	659
Oulun - Uleåborgs	1	131	191	144	125	93	56	9	-	750
Lapin - Lapplands	1	73	143	93	93	60	39	6	-	508
Ahvenanmaan maakunta - Landskapet Åland	-	10	10	5	9	15	7	1	-	57
Ulkomaat - Utlandet - Foreign countries	-	2	7	9	4	2	-	-	-	24
Yhteensä - Summa - Total	**17**	**1 513**	**2 369**	**2 361**	**1 822**	**1 388**	**746**	**126**	**-**	**10 342**

Taulukko 7. Raskaudenkeskeytykset lääneittäin ja ikäryhmittäin, 1992
Tabell 7. Aborter länsvis och enligt åldersgrupp, 1992
Table 7. Induced abortions by province and age group, 1992

Lääni - Län - Province	Ikä - Ålder - Age										
	-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-	Tuntem. Okänd Unknown	Yhteensä Summa Total
Uudenmaan - Nylands	5	478	925	910	643	454	283	39	1	-	3 738
Turun ja Porin - Åbo och Björneborgs	2	218	355	312	232	195	100	21	1	-	1 436
Hämeen - Tavastehus	3	230	376	341	243	192	118	14	-	-	1 517
Kymen - Kymmene	4	99	144	123	110	78	48	6	-	-	612
Mikkelin - S:t Michels	-	52	59	67	82	41	31	8	-	-	340
Pohjois-Karjalan - Norra Karelens	1	78	85	57	77	48	31	5	1	-	383
Kuopion - Kuopio	-	69	133	93	80	86	30	9	1	1	502
Keski-Suomen - Mellersta Finlands	2	82	112	96	79	74	40	5	-	-	490
Vaasan - Vasa	2	116	137	132	109	104	87	13	-	-	700
Oulun - Uleåborgs	4	136	178	136	125	96	62	13	-	-	750
Lapin - Lapplands	-	86	133	109	76	66	36	5	-	-	511
Ahvenanmaan maakunta - Landskapet Åland	-	15	18	6	5	13	8	2	-	-	67
Ulkomaat - Utlandet - Foreign countries	-	4	5	4	6	3	1	-	-	-	23
Tuntematon - Okänd - Unknown	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Yhteensä - Summa - Total	**23**	**1 663**	**2 660**	**2 386**	**1 867**	**1 450**	**875**	**140**	**4**	**3**	**11 071**

Taulukko 8. Raskaudenkeskeytykset lääneittäin ja ikäryhmittäin 1000:ta vastaavan ikäistä naista kohti, 1993
Tabell 8. Aborter länsvis och enligt åldersgrupp per 1000 kvinnor i motsvarande ålder, 1993
Table 8. Induced abortions by province and age group per 1000 women of the same age, 1993

Lääni - Län - Province	Raskaudenkeskeytykset ikäryhmittäin Aborter enligt åldersgrupp Abortions by age group							
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	Yhteensä Summa Total
Uudenmaan - Nylands	11,1	20,0	15,6	11,4	8,5	3,6	0,6	9,6
Turun ja Porin - Åbo och Björneborgs	10,0	14,5	12,7	10,8	7,6	3,3	0,5	8,0
Hämeen - Tavastehus	10,5	14,9	13,9	9,3	6,4	4,1	0,5	8,0
Kymen - Kymmene	7,5	14,2	11,2	7,8	7,0	3,1	0,4	6,8
Mikkelin - S:t Michels	7,0	9,0	10,6	8,3	6,2	3,3	0,1	6,0
Pohjois-Karjalan - Norra Karelens	10,3	15,2	11,2	9,2	7,3	2,7	0,8	7,7
Kuopion - Kuopio	7,8	12,6	10,3	8,4	7,2	4,7	0,8	7,2
Keski-Suomen - Mellersta Finlands	9,7	15,0	12,8	9,2	5,8	2,6	1,3	7,6
Vaasan - Vasa	7,2	10,5	9,8	6,8	5,9	4,2	0,8	6,3
Oulun - Uleåborgs	8,0	14,3	9,8	7,8	5,5	3,3	0,6	6,9
Lapin - Lapplands	10,6	24,2	14,4	12,5	7,5	5,1	0,9	10,3
Ahvenanmaan maakunta - Landskapet Åland	14,2	12,7	5,2	10,3	16,0	6,8	1,0	9,1
Yhteensä - Summa - Total	**9,5**	**15,8**	**13,0**	**9,7**	**7,2**	**3,7**	**0,6**	**8,1**

Taulukko 9. Synnytykset ja raskaudenkeskeytykset lääneittäin 1000:ta lääninin 15-49-vuotiasta naista kohti, 1993
Tabell 9. Förlossningar och aborter länsvis per 1000 kvinnor i länet i åldern 15-49, 1993
Table 9. Deliveries and induced abortions by province per 1000 women aged 15-49 years, 1993

Lääni - Län - Province	Synnytyksiä Förlossningar Deliveries	Keskeytyksiä Aborter Abortions
Uudenmaan - Nylands	51,0	9,6
Turun ja Porin - Åbo och Björneborgs	46,6	8,2
Hämeen - Tavastehus	49,8	8,0
Kymen - Kymmene	46,6	6,8
Mikkelin - S:t Michels	44,1	6,0
Pohjois-Karjalan - Norra Karelens	49,6	7,7
Kuopion - Kuopio	48,1	7,2
Keski-Suomen - Mellersta Finlands	51,6	7,6
Vaasan - Vasa	54,9	6,3
Oulun - Uleåborgs	60,0	6,9
Lapin - Lapplands	53,0	10,3
Ahvenanmaan maakunta - Landskapet Åland	52,1	9,1
Yhteensä - Summa - Total	**50,8**	**8,1**

Taulukko 10. Raskaudenkeskeytysten perusteet (%), 1970-1993
Tabell 10. Utförda aborter enligt indikation (%), 1970-1993
Table 10. Abortions by indication (%), 1970-1993

Vuosi År *Year*	Peruste - Indikation - *Indication* Lääke-tieteel-linen Medicin *Medical*	Sosi-aalinen Social *Social*	Eettinen Etisk *Criminal*	Alle 17 v. Under 17 år *Under 17 years*	Täyttänyt 40 v. Fyllt 40 år *Age 40 years or more*	Synnyttänyt 4 lasta Fött 4 barn *Delivered 4 children*	Eugeeninen peruste (1 Eugenisk indikation (1 *Eugenic indication(1*	Lapsen-hoitokyvyn rajoittuneisuus Begr. förmåga att sköta barn *Limited ability to taken care of child*	Yhteensä Summa *Total*	
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	N
1970 (2	44,3	33,0	0,2	3,9	6,1	11,6	0,8	0,1	100	14 757
1971 (3	..	..	..	..	..	..	..	..	..	20 622
1972 (3	..	..	..	..	..	..	..	..	..	22 146
1973 (4	9,2	71,5	0,1	4,2	8,5	6,0	0,4	0,2	100	23 362
1974 (4	7,7	73,6	0,1	3,3	8,6	6,4	0,3	0,1	100	22 846
1975 (4	6,0	74,8	-	5,2	7,8	4,8	1,1	0,3	100	21 547
1976 (4	5,4	76,2	-	5,4	7,8	4,1	0,7	0,4	100	19 818
1977	5,4	76,4	0,0	6,4	7,1	3,9	0,7	0,2	100	17 772
1978	4,3	77,5	0,0	6,9	7,6	3,0	0,6	0,2	100	16 928
1979	3,0	78,1	0,0	7,0	8,0	2,6	0,5	0,2	100	15 849
1980	3,5	77,6	0,0	7,5	7,6	2,2	1,0	0,2	100	15 037
1981	3,4	78,6	0,0	7,0	7,5	2,4	0,9	0,2	100	14 120
1982	3,3	79,7	0,1	7,1	6,9	2,0	0,7	0,2	100	13 861
1983	3,0	80,7	0,1	6,9	6,7	1,8	0,6	0,2	100	13 360
1984	3,1	81,3	0,0	6,1	6,6	2,1	0,7	0,1	100	13 645
1985	2,4	82,9	0,1	5,5	6,2	2,1	0,6	0,1	100	13 833
1986	1,9	84,1	0,0	4,8	6,1	2,1	0,8	0,1	100	13 319
1987	1,7	83,4	-	4,8	7,1	1,8	0,1	1,1	100	12 995
1988	1,3	84,4	0,1	4,1	7,2	1,6	1,1	0,1	100	12 749
1989	1,1	84,0	0,0	4,0	7,7	1,7	1,4	0,1	100	12 658
1990	0,8	83,9	0,0	4,5	7,4	1,8	1,5	0,1	100	12 232
1991	0,8	84,3	0,1	4,4	7,3	1,7	1,4	0,1	100	11 747
1992	0,8	85,2	0	4,3	6,3	1,6	1,7	0,00	100	11 071
1993	0,6	85,5	0	4,2	6,1	1,9	1,6	0,00	100	10 342

1) Mahdollinen sikiövaurio. - Möjlig fosterskada. - Potential foetal injury.
2) Uuden lain aikana. - Under den nya lagen. - During the new law.
3) Vain kokonaismäärä tilastoitu. - Statistiken över totalantalet. - Statistics on total number only.
4) Perustuu otokseen. - Grundar sig på sampel. - Based on a sample.

Taulukko 11. Raskaudenkeskeytysten perusteet lääneittäin (%), 1993
Tabell 11. Indikationer för aborter länsvis (%), 1993
Table 11. Reasons for induced abortions by province (%), 1993

Lääni - Län - Province	Peruste - Indikation - Indication										
	Lääke-tieteellinen Medicinsk Medical	Sosiaalinen Social Social	josta työttömyys därifrån arbetslöshet of which unemployment	Eettinen Etisk Criminal	Alle 17-v. Under 17 år Under 17 years	Täyttänyt 40 vuotta Fyllt 40 år Age 40 years or more	Synnyttänyt 4 lasta Fött 4 barn Delivered 4 children	Eugeeninen Eugenisk indikation Eugenic indication	Lapsenhoito-kyvyn rajoitt. Begr. förmåga att sköta barn Limited ability to take care of child	Yhteensä Summa Total %	N
Uudenmaan - Nylands	0,4	88,5	15,4	0,1	3,3	4,6	1,3	1,9	-	100	3 457
Turun ja Porin - Åbo och Björneborgs	1,5	83,6	8,5	-	5,1	6,0	2,0	1,7	0,1	100	1 376
Hämeen - Tavastehus	0,4	85,6	16,6	-	4,9	7,1	1,2	0,7	0,1	100	1 439
Kymen - Kymmene	0,4	86,2	11,0	-	3,7	5,8	2,0	1,9	-	100	538
Mikkelin - S:t Michels	0,7	86,2	24,7	-	4,8	4,1	1,4	2,7	-	100	291
Pohjois-Karjalan - Norra Karelens	0,3	86,1	18,0	-	4,0	3,7	1,9	4,0	-	100	323
Kuopion - Kuopio	0,4	82,8	7,3	-	4,0	8,7	2,2	1,8	-	100	447
Keski-Suomen - Mellersta Finlands	0,6	86,3	5,4	0,2	4,4	6,3	1,3	0,8	-	100	473
Vaasan - Vasa	1,1	78,3	14,1	-	4,9	10,3	3,6	1,7	0,1	100	659
Oulun - Uleåborgs	0,8	82,8	12,2	-	4,0	6,7	4,1	1,6	-	100	750
Lapin - Lapplands	0,2	83,3	19,4	-	5,1	7,1	3,3	0,8	0,2	100	508
Ahvenanmaan maakunta - Landskapet Åland	-	80,7	-	-	10,5	8,8	-	-	-	100	57
Ulkomaat - Utlandet - Foreign countries	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	24
Yhteensä - Summa - Total	**0,6**	**85,5**	**13,8**	**0,0**	**4,2**	**6,1**	**1,9**	**1,6**	**0,0**	**100**	**10 342**

Taulukko 12. Raskaudenkeskeytykset ikäryhmittäin 1000:ta vastaavan ikäistä naista kohti vuosina 1976-1993
Tabell 12. Aborter enligt åldersgrupp per 1000 kvinnor i motsvarande ålder åren 1976-1993
Table 12. Induced abortions by age group per 1000 women of the same age in 1976-1993

Vuosi År Year	Ikä - Ålder - Age 15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	Kaikki Alla All
1976	20,4	24,7	17,5	16,0	15,8	11,8	2,3	16,4
1977	19,5	22,0	16,1	14,6	13,4	10,3	1,8	14,7
1978	19,8	21,4	15,4	13,0	11,7	9,9	1,6	14,0
1979	19,5	20,2	13,6	12,1	10,4	9,1	1,7	13,0
1980	19,4	19,7	12,2	11,0	10,3	8,2	1,7	12,3
1981	17,9	18,3	11,5	10,2	9,9	7,9	1,4	11,5
1982	17,9	18,7	11,0	9,8	9,5	6,9	1,3	11,2
1983	17,1	18,4	10,9	9,2	9,1	6,2	1,4	10,7
1984	16,9	18,7	11,1	9,8	9,4	6,5	1,3	10,9
1985	16,5	19,5	11,8	9,9	9,3	6,6	1,2	11,0
1986	15,4	19,6	11,6	10,2	8,9	5,9	1,1	10,6
1987	15,6	19,0	12,3	9,6	8,3	5,8	1,1	10,3
1988	14,6	20,1	12,6	9,3	8,0	5,3	1,0	10,2
1989	14,6	19,3	13,4	9,5	8,1	5,2	1,0	10,1
1990	13,4	19,0	13,0	10,0	7,6	5,0	1,1	9,7
1991	11,5	17,6	13,3	10,0	7,8	4,7	1,0	9,3
1992	10,7	17,0	13,0	10,0	7,4	4,2	0,7	8,7
1993	9,5	15,8	13,1	9,8	7,2	3,7	0,6	8,1

Taulukko 13. Raskaudenkeskeytykset lääneittäin ja läänien pääkaupungeissa sekä Espoossa, Vantaalla ja Tampereella, 1993
Tabell 13. Aborter länsvis och i länens huvudstäder samt i Esbo, Vanda och Tammerfors enligt åldersgrupp, 1993
Table 13. Induced abortions by province and province capital as well as in Espoo, Vantaa and Tampere according to age group, 1993

LÄÄNI - LÅN - PROVINCE Läänin pääkaupunki - Länens huvudstad - Province capital	Ikä - Ålder - Age 15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	Kaikki Alla All
Yhteensä - Summa - Total	**9,5**	**15,8**	**13,0**	**9,7**	**7,2**	**3,7**	**0,6**	**8,1**
UUDENMAAN - NYLANDS	11,1	20,0	15,6	11,4	8,5	3,6	0,6	9,6
Helsinki - Helsingfors	11,8	22,2	16,8	13,8	9,4	3,7	0,5	11,1
Espoo - Esbo	7,9	16,1	14,8	10,3	7,4	3,6	0,1	8,1
Vantaa - Vanda	11,1	20,0	13,0	11,6	8,0	3,8	1,2	9,3
TURUN JA PORIN - ÅBO OCH BJÖRNEBORGS	10,0	14,5	12,7	10,8	7,6	3,3	0,5	8,0
Turku - Åbo	14,5	22,2	16,9	15,9	9,4	2,8	0,2	11,3
HÄMEEN - TAVASTEHUS	10,5	14,9	13,9	9,3	6,4	4,1	0,5	8,0
Hämeenlinna - Tavastehus	11,8	16,4	14,0	5,0	5,3	6,6	0,6	8,1
Tampere - Tammerfors	9,9	15,2	13,0	10,8	5,5	4,4	0,9	8,3
KYMEN - KYMMENE	7,5	14,2	11,2	7,8	7,0	3,1	0,4	6,8
Kouvola	7,2	21,4	19,3	10,2	4,9	3,6	0,7	9,0
MIKKELIN - S:T MICHELS	7,0	9,0	10,6	8,3	6,2	3,3	0,1	6,0
Mikkeli - S:t Michel	12,9	9,7	11,0	10,2	5,4	2,8	-	7,1
POHJOIS-KARJALAN - NORRA KARELENS	10,3	15,2	11,2	9,2	7,3	2,7	0,8	7,7
Joensuu	7,9	16,8	15,3	10,4	8,9	3,4	0,5	9,0
KUOPION - KUOPIO	7,8	12,6	10,3	8,4	7,2	4,7	0,8	7,2
Kuopio	9,0	17,8	13,8	9,2	8,4	4,9	0,6	9,0
KESKI-SUOMEN - MELLERSTA FINLANDS	9,7	15,0	12,8	9,2	5,8	2,6	1,3	7,6
Jyväskylä	11,6	17,5	18,4	12,5	6,6	2,6	1,0	9,8
VAASAN - VASA	7,2	10,5	9,8	6,8	5,9	4,2	0,8	6,3
Vaasa - Vasa	10,6	16,5	12,8	11,3	9,7	4,2	0,5	9,3
OULUN - ULEÅBORGS	8,0	14,3	9,8	7,8	5,5	3,3	0,6	6,9
Oulu - Uleåborg	12,0	21,7	12,3	8,9	6,6	5,0	0,5	9,5
LAPIN - LAPPLANDS	10,6	24,2	14,4	12,5	7,5	5,1	0,9	10,3
Rovaniemi	10,2	32,1	18,4	17,8	7,1	6,7	-	13,2
AHVENANMAAN MAAKUNTA - LANDSK. ÅLAND	14,2	12,7	5,2	10,3	16,0	6,8	1,0	9,1
Maarianhamina - Mariehamn	17,1	20,0	10,0	13,3	22,6	11,1	2,3	13,4

Taulukko 14. Aikaisempien raskaudenkeskeytysten määrät keskeytyspotilailla (%) vuosina 1973-1993
Tabell 14. Antalet tidigare aborter för abortpatienter (%) åren 1973-1993
Table 14. Abortion patients' previous abortions in 1973-1993

Vuosi År Year	Aikaisempia keskeytyksiä - Tidigare aborter - Previous abortions 0	1	2	3	4	5-	Ei tietoa Uppgift saknas No information	Yhteensä Summa Total %	N
1973	85,4	12,9	1,5	0,2	0,0	-	-	100	23 362
1974	81,6	15,7	2,3	0,3	0,0	-	-	100	22 846
1975	82,8	14,5	2,4	0,2	0,1	-	-	100	21 547
1976	82,0	15,5	2,1	0,2	0,1	-	0,1	100	19 818
1977	81,0	15,8	2,6	0,4	0,1	0,0	-	100	17 772
1978	79,8	16,6	2,6	0,5	0,1	0,0	0,3	100	16 928
1979	79,4	16,8	3,0	0,5	0,1	0,0	0,1	100	15 849
1980	78,5	17,5	3,1	0,7	0,1	0,1	-	100	15 037
1981	77,5	17,3	3,3	0,8	0,2	0,0	1,0	100	14 120
1982	77,4	17,8	3,5	0,6	0,2	0,1	0,6	100	13 861
1983	77,2	17,6	3,9	0,8	0,2	0,1	0,2	100	13 360
1984	76,7	18,3	3,7	0,8	0,2	0,1	0,2	100	13 645
1985	75,1	18,5	4,2	0,9	0,2	0,1	1,0	100	13 833
1986	72,9	19,6	4,4	0,8	0,2	0,1	2,0	100	13 319
1987	72,8	19,5	4,1	1,1	0,3	0,1	2,1	100	12 995
1988	73,2	19,5	4,3	0,9	0,3	0,1	1,8	100	12 749
1989	72,4	20,0	4,3	1,0	0,2	0,1	2,0	100	12 658
1990	72,9	20,3	4,7	1,0	0,3	0,2	0,6	100	12 232
1991	70,9	21,1	5,1	1,4	0,3	0,2	1,0	100	11 747
1992	69,6	22,2	5,6	1,3	0,4	0,2	0,7	100	11 071
1993	69,3	22,1	5,7	1,4	0,4	0,2	0,9	100	10 342

Taulukko 15. Aiemmat raskaudenkeskeytykset lääneittäin, 1993
Tabell 15. Tidigare aborter länsvis, 1993
Table 15. Previous abortions by province, 1993

Lääni - Län - Province	Aikaisemmat raskaudenkeskeytykset Tidigare aborter Previous abortions 0	1	2	3-	Tuntematon Okänd Unknown	Yhteensä Summa Total
Uudenmaan - Nylands	2 352	833	199	62	11	3 457
Turun ja Porin - Åbo och Björneborgs	950	296	68	21	41	1 376
Hämeen - Tavastehus	954	340	103	39	3	1 439
Kymen - Kymmene	372	108	34	17	7	538
Mikkelin - S:t Michels	208	65	14	4	0	291
Pohjois-Karjalan - Norra Karelens	211	77	23	11	1	323
Kuopion - Kuopio	306	98	28	11	4	447
Keski-Suomen - Mellersta Finlands	346	94	16	4	13	473
Vaasan - Vasa	507	110	25	12	5	659
Oulun - Uleåborgs	570	124	43	11	2	750
Lapin - Lapplands	343	124	29	11	1	508
Ahvenanmaan maakunta - Landskapet Åland	38	15	3	0	1	57
Ulkomaat - Utlandet - Foreign countries	14	3	2	1	4	24
Yhteensä - Summa - Total	**7 171**	**2 287**	**587**	**204**	**93**	**10 342**

Taulukko 16. Raskaudenkeskeytyspotilaiden käyttämä ehkäisy (%) vuosina 1980, 1985, 1989-1993.
Tabell 16. Abortpatienternas använda preventivmedel (%) åren 1980, 1985, 1989-1993
Table 16. Contraceptives used by abortion patients (%) in 1980, 1985, 1989-1993

Ehkäisymenetelmä Preventivmedel Contraceptive		1980	1985	1989	1990	1991	1992	1993
Pilleri - P-piller - Pill		4,6	5,9	7,6	7,5	8,1	8,0	7,7
Kierukka - Spiral - IUD		10,9	8,0	4,8	4,9	5,0	4,5	4,7
Kondomi - Kondom - Condom		41,8	41,6	44,4	44,6	42,7	46,0	46,4
Sterilointi - Sterilisering - Sterilization		.	.	.	.	.	0,5	0,7
Muu - Annat - Other		5,0	6,1	5,0	4,8	4,7	3,8	3,0
Ei mitään - Ingenting - Nothing		32,3	33,5	34,1	33,7	34,8	32,6	32,0
Ei tietoa - Uppgift saknas - No information		5,4	4,9	4,1	4,5	4,7	4,6	5,4
Yhteensä - Summa - Total	**%**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
	N	**15 037**	**13 833**	**12 658**	**12 232**	**11 747**	**11 071**	**10 342**

Taulukko 17. Ehkäisyn käyttö lääneittäin vuonna 1993
Tabell 17. Bruk av preventivmedel länsvis år 1993
Table 17. Contraceptives used, by province in 1993

Lääni - Län - Province	Pilleri P-piller Pill	Kierukka Spiral IUD	Kondomi Kondom Condom	Sterilointi Steriliser. Sterilizat.	Muu Annat Other	Ei mitään Ingenting Nothing	Ei tietoa Uppgift saknas No inform.	Yhteensä Summa Total
Uudenmaan - Nylands	278	166	1 596	13	114	1 153	137	3 457
Turun ja Porin - Åbo och Björneborgs	112	55	639	14	53	427	76	1 376
Hämeen - Tavastehus	128	69	686	17	48	430	61	1 439
Kymen - Kymmene	46	18	200	3	15	214	42	538
Mikkelin - S:t Michels	22	19	122	5	7	101	15	291
Pohjois-Karjalan - Norra Karelens	10	14	149	2	14	116	18	323
Kuopion - Kuopio	29	27	202	4	19	144	22	447
Keski-Suomen - Mellersta Finlands	24	24	212	2	16	161	34	473
Vaasan - Vasa	38	28	292	4	35	200	62	659
Oulun - Uleåborgs	54	25	377	7	34	196	57	750
Lapin - Lapplands	40	24	261	2	13	143	25	508
Ahvenanmaan maakunta - Landsk. Åland	4	1	22	0	5	17	8	57
Ulkomaat - Utlandet - Foreign countries	0	0	6	0	3	10	5	24
Yhteensä - Summa - Total	**785**	**470**	**4 764**	**73**	**376**	**3 312**	**562**	**10 342**

Taulukko 18. Raskaudenkeskeytykset sairaaloittain vuosina 1991-1993
Tabell 18. Aborter sjukhusvis åren 1991-1993
Table 18. Induced abortions by hospital in 1991-1993

Lääni - Län - Province Sairaala - Sjukhus - Hospital	1991 Keskeytyksiä - Aborter - Abortions Yhteensä Totalt Total	 joista poliklinikalla av dessa poliklinik of which in policlinic	1992 Keskeytyksiä - Aborter - Abortions Yhteensä Totalt Total	 joista poliklinikalla av dessa poliklinik of which in policlinic	1993 Keskeytyksiä - Aborter - Abortions Yhteensä Totalt Total	 joista poliklinikalla av dessa poliklinik of which in policlinic
UUDENMAAN - NYLANDS						
00111 Kätilöopiston sairaala	1 284	-	1 331	1	1 219	-
40401 Porvoon aluesairaala	191	-	161	2	169	-
40405 Lohjan aluesairaala	134	-	140	32	145	-
40415 Västra Nylands Kretssjukhus	118	-	113	-	90	-
40426 Hyvinkään aluesairaala	309	1	316	15	332	96
40429 Jorvin sairaala	614		610	-	545	-
40432 Peijaksen sairaala	126	63	117	5	164	1
50200 Helsingin yliopist. keskussla	939	-	825	1	684	2
60605 Dextra	17	14	20	20	12	12
60608 Sairaala Eira Oy	10	7	7	3	16	9
60611 H:gin Diakonissalait.sairaala	29	4	33	5	37	5
60626 Sairaala Mehiläinen	130	-	89	-	56	-
60696 Helsingin Laserklinikka	2	1	4	2	5	5
90624 Orimattilan seud.terv.keskus	2	-	3	-	2	-
Koko lääni - Hela länet - Whole province	3 905	90	3 769	86	3 476	130
TURUN JA PORIN - ÅBO OCH BJÖRNEBORGS						
40313 Satakunnan keskussairaala	340	200	304	214	281	135
40406 Loimaan aluesairaala	63	1	51	-	57	-
40410 Rauman aluesairaala	102	-	68	-	84	-
40412 Salon aluesairaala	112	-	92	-	83	-
40423 Vammalan sairaala	81	-	68	-	67	-
40425 Vakka-Suomen aluesairaala	58	-	49	-	50	1
40431 Åbolands sjukhus	21	-	9	-	15	4
50230 Turun yliopist.keskussairaala	375	1	317	-	327	-
60651 Meditori Oy:n sairaala	39	18	19	19	17	14
60682 Porin lääkärikeskus Oy	15	13	13	13	19	18
60695 Lääkäriasema Pulssi Oy	30	22	22	21	31	20
90451 Raision terveyskeskus	1	-				-
90545 Turun terveyskeskus	370	2	390	-	373	-
Koko lääni - Hela länet - Whole province	1 607	257	1 402	267	1 404	192
HÄMEEN - TAVASTEHUS						
40309 Kanta-Hämeen keskussairaala	217	171	207	191	182	144
40318 Päijät-Hämeen keskussairaala	221	1	234	-	198	-
40407 Lounais-Hämeen aluesairaala	88	21	83	68	74	63
40409 Mäntän sairaala	57	-	48	-	45	-
40413 Valkeakosken sairaala	123	-	137	-	115	1
40421 Riihimäen aluesairaala	61	-	62	-	78	1
50290 Tampereen yliopist. keskussla	675	276	560	401	508	387
60644 Kirurgipalvelu	5	5	8	8	10	10
60697 Tampereen Lääkärikeskus					2	2
90299 Lahden terveyskeskus	180	-	198	-	168	-
90375 Nokian terveyskeskus	38	-	46	-	52	-
Koko lääni - Hela länet - Whole province	1 665	474	1 583	668	1 432	608

Taulukko 18. jatk. - Tabell 18. forts. - Table 18. cont.

Lääni - Län - Province Sairaala - Sjukhus - Hospital	1991 Keskeytyksiä - Aborter - Abortions Yhteensä Totalt Total	 joista poliklinikalla av dessa poliklinik of which policlinic	1992 Keskeytyksiä - Aborter - Abortions Yhteensä Totalt Total	 joista poliklinikalla av dessa poliklinik of which policlinic	1993 Keskeytyksiä - Aborter - Abortions Yhteensä Totalt Total	 joista poliklinikalla av dessa poliklinik of which policlinic
KUOPION - KYMMENE						
40301 Etelä-Karjalan keskussairaala	170	-	159	124	156	140
40314 Kymenlaakson keskussairaala	127	1	91	31	68	61
40404 Kuusankosken aluesairaala	157	-	171	2	138	-
40427 Imatran aluesairaala	86	27	72	65	64	64
90270 Kotkan terveyskeskus	70	-	82	-	71	-
90498 Anjalankosken terveyskeskus					2	-
90709 Haminan seud.terveyskeskus	6	-	21	-	24	-
Koko lääni - Hela länet - Whole province	616	28	596	222	523	265
MIKKELIN - S:T MICHELS						
40305 Savonlinnan keskussairaala	109	-	117	-	87	1
40312 Mikkelin keskussairaala	138	75	129	44	118	94
40418 Pieksämäen aluesairaala	36	3	38	-	41	-
90615 Heinolan terv.kesk. sairaala	37	-	34	-	29	-
Koko lääni - Hela länet - Whole province	320	78	318	44	275	95
POHJOIS-KARJALAN - NORRA KARELENS						
40304 Pohj.-Karjalan keskussairaala	330	13	383	13	309	4
KUOPION - KUOPIO						
40402 Iisalmen aluesairaala	104	-	102	-	89	-
40414 Varkauden seudun aluesairaala	81	3	66	-	66	-
40422 Ähtärin sairaala	31	1	34	-	19	-
50250 Kuopion yliopist. keskussairaala	362	2	315	22	280	-
60631 Sairaala Lasaretti	55	17	30	16	33	21
Koko lääni - Hela länet - Whole province	633	23	547	38	487	21
KESKI-SUOMEN - MELLERSTA FINLANDS						
40302 Keski-Suomen keskussairaala	450	1	444	208	439	361
40420 Jokilaakson sairaala	50	-	30	1	2	-
90651 Keuruun-Multian terveyskeskus	12	-	7	1	10	-
90707 Jämsän seudun terveyskeskus					28	1
Koko lääni - Hela länet - Whole province	512	1	481	210	479	362

Taulukko 18. jatk. - Tabell 18. forts. - Table 18. cont.

Lääni - Län - Province Sairaala - Sjukhus - Hospital	1991 Keskeytyksiä - Aborter - Abortions Yhteensä Totalt Total	 joista poliklinikalla av dessa poliklinik of which policlinic	1992 Keskeytyksiä - Aborter - Abortions Yhteensä Totalt Total	 joista poliklinikalla av dessa poliklinik of which policlinic	1993 Keskeytyksiä - Aborter - Abortions Yhteensä Totalt Total	 joista poliklinikalla av dessa poliklinik of which policlinic
VAASAN - VASA						
40307 Vaasan keskussairaala	188	-	199	-	210	2
40315 Keski-Pohjanmaan keskussla	139	58	128	17	130	2
40317 Seinäjoen sairaala	228	-	228	1	206	2
40408 Pietarsaaren sairaala	53	-	52	-	49	-
40417 Selkämeren sairaala	62	-	54	-	49	-
60698 Vaasan kliininen lab. Oy	2	1	7	7	2	2
Koko lääni - Hela länet - Whole province	672	59	668	25	646	8
OULUN - ULEÅBORGS						
40316 Kainuun keskussairaala	144	4	93	-	116	-
40419 Raahen sairaala	63	-	48	-	51	-
40424 Oulaskankaan sairaala	70	-	86	-	81	3
50275 Oulun yliopistollinen keskussla	303	-	291	175	262	188
60675 Sairaala Botnia Oy	13	11	13	9	4	2
90275 Kuhmon terveyskesk. sairaala	1	-	1	1		
90286 Kuusamon terv.kesk. sairaala	18	-	16	-	14	-
90390 Oulun terv.kesk. sairaala	244	220	209	203	204	204
90391 Oulunsalon terveyskeskus	1	1				
Koko lääni - Hela länet - Whole province	857	235	757	388	732	397
LAPIN - LAPPLANDS						
40310 Länsi-Pohjan keskussairaala	184	163	173	145	173	154
40311 Lapin keskussairaala	264	153	232	204	229	204
40411 Kemijärven aluesairaala	40	-	46	1	53	-
90252 Kittilän terv.kesk. sairaala	9	8	7	7	6	5
90501 Sodankylän tk sairaala	26	-	23	-	20	-
90645 Muonion-Enontekiön tk sla	3	-	2	-	3	-
90666 Inarin-Utsjoen tk sairaala	22	-	15	1	20	-
Koko lääni - Hela länet - Whole province	548	324	498	358	504	363
AHVENANMAAN MAAKUNTA - LANDSKAPET ÅLAND						
40308 Ålands centralsjukhus	82	2	69	1	63	-
Lääni tuntematon - Län okänd - Province unknown						
60000					12	10
Koko maa - Hela landet - Whole country	**11 747**	**1 584**	**11 071**	**2 320**	**10 342**	**2 455**

Taulukko 19. Keskeytykset kunnittain vuosina 1977-1993
Tabell 19. Aborter kommunvis åren 1977-1993
Table 19. Induced abortions by province in 1977-1993

		1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
UUDENMAAN LÄÄNI - NYLANDS LÄN - THE PROVINCE UUSIMAA																		
Kaupungit - Städer - Urban municipalities																		
091	Helsinki-Helsingfors	2 447	2 399	2 250	2 083	1 975	2 030	1 976	1 952	1 973	2 052	1 906	2 037	2 055	1 851	1 816	1 759	1 604
049	Espoo-Esbo	546	541	496	501	494	470	519	500	506	561	504	552	540	511	483	489	427
078	Hanko-Hangö	47	37	51	45	40	40	46	38	42	30	32	38	45	35	33	36	25
092	Vantaa-Vanda	607	551	502	531	481	491	463	535	494	524	514	531	508	468	485	459	437
106	Hyvinkää-Hyvinge	201	158	178	143	113	119	106	129	129	134	95	94	109	107	114	98	127
186	Järvenpää	119	106	102	87	98	107	92	76	112	75	91	94	110	112	94	89	91
220	Karjaa-Karis	22	30	23	22	17	17	20	26	17	20	20	16	36	25	17	25	26
224	Karkkila	27	32	25	30	29	27	22	27	24	15	22	10	20	22	24	21	16
235	Kauniainen-Grankulla	26	19	20	22	27	24	22	24	23	17	20	23	23	23	10	11	15
245	Kerava-Kervo	103	90	95	96	84	75	84	92	67	67	78	76	78	88	69	83	63
427	Lohja-Lojo	53	43	54	32	50	47	35	48	47	56	49	34	40	42	42	26	42
434	Loviisa-Lovisa	39	26	25	25	32	23	22	29	26	22	35	16	39	29	30	24	18
560	Orimattila	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	29	29
612	Porvoo-Borgå	76	55	74	61	46	61	61	66	51	54	52	44	48	39	56	39	55
835	Tammisaari-Ekenäs	27	48	38	36	40	31	25	43	30	49	27	25	30	35	41	38	26
	Yhteensä - Summa - Total	4 340	4 135	3 933	3 714	3 526	3 562	3 493	3 585	3 541	3 676	3 445	3 590	3 681	3 387	3 314	3 226	3 001
Kunnat - Kommuner - Municipalities																		
015	Artjärvi-Artsjö	5	2	2	4	4	4	2	7	7	2	6	0	4	3	2	1	2
018	Askola	14	10	11	11	8	7	11	14	8	5	12	9	6	6	9	4	6
149	Inkoo-Ingå	12	14	10	8	11	10	9	9	9	8	9	11	9	9	11	7	8
223	Karjalohja-Karislojo	4	1	4	2	1	3	2	2	2	1	4	5	2	4	3	2	2
257	Kirkkonummi-Kyrkslätt	77	77	56	75	79	59	77	66	72	88	92	80	92	68	61	65	58
407	Lapinjärvi-Lappträsk	7	5	8	5	5	6	8	3	10	11	12	5	5	5	11	10	4
424	Liljendal	2	1	0	1	0	1	1	0	3	1	6	3	5	3	2	4	3
428	Lohjan kunta-Lojo kommun	53	37	46	46	41	33	33	38	34	30	37	42	30	38	39	45	40
504	Myrskylä-Mörskom	10	11	4	5	5	2	3	3	8	5	2	3	7	6	5	1	4
505	Mäntsälä	38	44	27	32	30	28	34	36	33	39	29	30	38	36	34	36	34
540	Nummi	7	7	2	8	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
543	Nurmijärvi	86	91	79	91	76	73	66	63	87	71	77	73	78	77	78	88	67
560	Orimattila	47	46	48	28	31	33	37	32	36	26	34	42	31	31	20	*	*
585	Pernaja-Pernaja	10	11	11	7	7	8	6	10	7	6	10	2	9	6	11	9	10
606	Pohja-Pojo	15	30	21	22	12	12	12	11	23	15	6	10	17	5	10	12	7
611	Pornainen-Borgnäs	6	3	5	4	3	7	3	10	2	4	9	4	7	4	5	6	1
613	Porvoon mlk-Borgå lk	58	70	55	46	43	43	41	47	46	50	49	53	53	43	46	48	55
616	Pukkila	3	3	3	5	0	4	1	3	5	2	2	1	3	5	2	8	4
622	Pusula	5	3	6	6	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
540	Nummi-Pusula	*	*	*	*	11	5	2	5	6	5	4	13	9	11	9	6	7
701	Ruotsinpyhtää	7	8	8	14	7	5	9	8	11	9	10	5	5	8	11	3	3
737	Sammatti	2	2	1	3	0	3	1	0	1	2	2		2	4	2	2	2

jatkuu		1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
753	Sipoo-Sibbo	40	36	31	39	39	26	28	31	28	41	27	43	42	30	38	24	31
755	Siuntio-Sjundeå	11	6	11	12	10	17	10	11	7	11	12	17	6	11	4	8	9
842	Tenhola	5	2	4	7	6	3	2	5	2	10	9	9	7	10	11	9	*
858	Tuusula-Tusby	87	92	84	76	68	74	70	56	74	71	62	69	61	77	68	58	50
927	Vihti	51	36	41	53	43	46	39	47	69	50	49	44	45	54	40	56	49
	Yhteensä - Summa - Total	662	648	578	610	540	512	507	517	590	563	571	573	573	554	532	512	456
	Tuntematon - Okänd - Unknown	0	2	5	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Koko lääni - Hela länet - Whole province		**5 002**	**4 785**	**4 516**	**4 351**	**4 066**	**4 074**	**4 000**	**4 102**	**4 131**	**4 239**	**4 016**	**4 163**	**4 254**	**3 941**	**3 847**	**3 738**	**3 457**

*) Kuntamuoto muuttunut/ kunta yhdistetty toiseen kuntaan/ siirretty toiseen lääniin

Taulukko 19. Keskeytykset kunnittain vuosina 1977-1993
Tabell 19. Aborter kommunvis åren 1977-1993
Table 19. Induced abortions by province in 1977-1993

		1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
TURUN JA PORIN LÄÄNI - ÅBO OCH BJÖRNEBORGS LÄN - THE PROVINCE TURKU AND PORI																		
Kaupungit - Städer - Urban municipalities																		
853	Turku-Åbo	775	805	712	637	559	561	559	556	534	505	517	516	509	530	486	486	474
079	Harjavalta	36	44	39	40	30	27	29	22	24	29	26	15	18	15	20	15	10
102	Huittinen	27	25	34	20	23	20	14	19	14	20	21	21	21	11	15	12	10
143	Ikaalinen	25	34	16	21	20	9	18	23	20	12	16	17	20	8	16	8	*
202	Kaarina	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	39
214	Kankaanpää	51	79	50	63	57	46	30	47	44	46	36	34	51	39	36	37	40
271	Kokemäki-Kumo	27	29	21	30	27	27	22	22	20	21	17	13	24	18	14	12	16
400	Laitila	*	*	*	*	*	*	*	*	*	12	16	17	20	16	11	14	11
430	Loimaa	25	19	26	23	12	16	20	20	19	19	20	20	17	19	15	14	19
529	Naantali-Nådendal	46	36	30	39	33	31	27	32	29	28	22	28	23	19	31	22	32
573	Parainen-Pargas	35	26	43	34	28	31	32	24	20	26	21	28	27	23	18	20	30
581	Parkano	36	23	19	21	18	13	16	18	13	14	9	14	14	12	18	9	*
609	Pori-Björneborg	403	369	303	296	268	267	243	263	265	239	225	217	205	181	209	173	163
680	Raisio-Reso	58	67	66	69	73	49	55	43	49	67	58	49	65	64	70	42	49
684	Rauma-Raumo	139	125	107	116	113	104	95	98	103	95	58	85	84	80	71	50	67
734	Salo	73	63	57	64	51	63	39	62	47	54	41	61	50	45	49	48	34
761	Somero	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	9
895	Uusikaupunki-Nystad	57	45	42	38	51	47	40	41	35	46	54	34	51	39	41	37	48
912	Vammala	53	38	52	46	34	40	39	33	42	33	33	31	33	36	30	23	16
	Yhteensä - Summa - Total	1 866	1 827	1 617	1 557	1 397	1 351	1 278	1 323	1 278	1 266	1 190	1 200	1 232	1 155	1 150	1 022	1 067
Kunnat - Kommuner - Municipalities																		
006	Alastaro	15	5	8	5	5	11	7	8	8	4	7	6	3	8	4	6	1
017	Askainen-Villnås	1	0	5	2	1	5	1	1	1	1	1	2	2	4	0	0	1
019	Aura	6	5	8	5	7	6	8	3	6	6	4	9	5	4	3	7	1
040	Dragsfjärd	13	12	13	13	11	10	12	10	6	5	7	2	5	9	6	4	6
050	Eura	20	25	25	21	19	21	17	20	19	18	13	21	16	16	14	16	11
051	Euraioki	20	17	14	11	14	10	13	10	11	13	9	9	10	9	6	6	7
073	Halikko	14	21	20	19	17	18	9	16	17	8	17	15	10	25	12	16	15
099	Honkajoki	3	3	10	9	5	10	5	4	3	5	1	5	4	1	0	3	1
101	Houtskari-Houtskår	2	2	1	1	1	0	0	3	0	2	2	0	3	1	0	2	2
108	Hämeenkyrö-Tavastkyro	25	29	25	18	15	15	18	29	17	23	17	20	16	11	16	19	*
150	Iniö	1	0	1	0	0	3	0	1	0	3	5	6	3	2	2	0	1
181	Jämijärvi	6	2	3	0	2	3	3	5	9	1	4	2	4	2	2	1	1
202	Kaarina-S:t Karins	47	47	41	49	43	50	49	34	37	32	47	31	30	46	43	29	*
209	Kalanti	7	4	7	8	7	3	4	8	10	5	3	5	3	3	6	5	*
219	Karinainen	4	4	4	2	5	1	3	7	4	8	4	7	2	2	3	2	4
230	Karvia	11	9	15	6	8	5	3	8	5	6	7	6	1	3	2	3	1
238	Kelkyä	10	5	7	10	0	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
243	Kemiö-Kimito	5	4	8	7	10	8	2	7	14	5	3	4	3	6	5	6	6

Jatkuu		1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
250	Kihniö	3	6	4	4	4	3	6	3	6	3	2	6	2	5	4	2	
252	Kiikala	4	5	6	4	4	3	1	4	3	1	5	5	3	2	1	1	2
253	Kiikka	4	4	3	5	1	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
254	Kiikoinen	5	2	1	2	2	3	2	3	0	4	3	3	0	1	3	2	1
259	Kisko	5	7	1	5	4	7	3	2	3	3	6	1	3	3	6	1	1
262	Kiukainen	7	10	10	3	9	9	6	8	6	4	8	13	3	7	8	5	9
266	Kodisjoki	4	1	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
279	Korppoo-Korpo	4	2	2	4	2	3	6	2	3	3	2	2	1	2	0	2	2
284	Koski Tl	2	2	6	7	5	7	2	6	3	3	3	5	3	9	2	1	5
293	Kullaa	4	3	5	3	1	1	3	2	3	4	3	2	5	2	1	1	2
304	Kustavi-Gustavs	3	4	3	5	1	2	2	0	5	1	2	5	2	1	2	0	1
308	Kuusjoki	11	1	3	5	1	1	1	3	4	10	1	2	1	2	3	1	4
319	Köyliö-Kjulo	3	8	6	7	3	6	5	5	4	6	10	4	4	5	3	2	3
400	Laitila	29	22	24	18	24	21	15	27	18	*	*	*	*	*	*	*	*
406	Lappi	6	9	3	3	7	6	6	7	7	5	7	6	11	3	6	5	6
413	Lavia	4	4	2	3	3	6	3	8	4	2	3	3	6	4	3	0	3
419	Lemu	1	3	2	1	0	0	1	4	2	4	5	2	5	2	3	1	1
423	Lieto	39	43	28	34	16	25	21	18	35	17	24	27	20	24	24	19	13
431	Loimaan kunta-Loimaa kommun	15	15	14	19	14	12	18	10	7	11	7	8	7	5	7	7	6
432	Lokalahti	6	4	2	3	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
442	Luvia	16	11	10	18	7	15	8	7	1	3	5	10	5	3	8	5	6
480	Marttila	3	1	7	4	8	8	5	7	8	5	0	5	1	5	3	4	3
481	Masku	13	8	9	10	10	3	9	6	6	10	7	10	12	11	9	13	7
482	Mellilä	5	8	5	7	2	0	4	2	3	3	5	2	3	1	0	2	2
484	Merikarvia	10	6	11	8	6	9	7	5	2	13	5	9	11	12	7	5	4
485	Merimasku	6	1	3	1	0	0	2	1	0	1	2	4	1	4	4	3	1
490	Mietoinen	7	4	5	5	5	2	6	2	2	2	0	4	4	1	4	0	1
493	Mouhijärvi	4	5	5	1	3	3	9	5	5	1	2	0	5	3	3	2	0
501	Muurla	3	3	1	4	1	4	3	1	2	3	4	2	3	2	1	0	1
503	Mynämäki	19	12	11	11	10	18	10	12	12	16	15	12	15	13	11	11	8
531	Nakkila	26	23	12	16	19	16	19	20	19	10	13	11	8	15	10	8	10
533	Nauvo-Nagu	3	4	7	2	4	2	3	4	1	4	2	0	4	1	2	0	3
537	Noormarkku-Norrmark	18	15	16	14	25	17	16	13	8	16	16	9	9	9	12	11	10
538	Nousiainen	8	10	7	11	7	12	8	7	8	12	6	6	8	4	11	5	8
561	Oripää	1	5	3	5	6	5	2	2	2	1	5	4	3	2	2	0	2
577	Paimio-Pemar	29	37	23	19	25	23	18	19	16	24	17	23	21	17	20	18	14
586	Perniö-Bjärnö	11	19	19	11	11	14	10	14	9	17	8	16	9	8	19	9	6
587	Pertteli	9	10	9	10	4	6	11	4	6	7	6	4	8	6	8	5	10
602	Piikkiö-Pikis	19	23	21	14	20	14	10	11	17	14	14	13	7	7	21	15	20
608	Pomarkku-Påmark	5	10	5	11	5	7	4	5	5	3	4	6	4	4	3	6	5
619	Punkalaidun	13	10	11	13	7	10	6	8	9	9	4	5	10	4	5	3	2
631	Pyhäranta	7	6	9	2	4	8	4	2	4	5	5	3	2	4	5	1	2
636	Pöytyä	6	7	12	4	6	5	13	4	12	4	6	5	8	12	5	6	4
685	Rauman mlk-Raumo lk	19	18	16	23	19	28	8	13	24	16	15	13	12	11	12	7	*
704	Rusko	5	6	10	8	3	1	3	3	3	1	4	5	7	2	5	7	5
705	Rymättylä-Rimito	8	6	4	4	3	5	2	7	5	7	4	4	3	3	2	3	3
738	Sauvo-Sagu	73	8	3	2	3	2	0	4	0	5	3	6	1	2	4	1	1
747	Siikainen	6	4	5	6	3	5	2	8	10	2	4	5	4	3	2	3	0

jatkuu

		1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
761	Somero	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	14	21	*
772	Suodenniemi	2	3	3	0	2	1	0	1	1	1	2	0	1	1	2	0	0
776	Suomusjärvi	3	3	2	5	5	2	0	5	2	1	4	0	3	1	2	5	2
783	Säkylä	18	12	17	12	17	13	14	8	9	12	6	12	10	13	10	7	13
784	Särkisalo-Finnby	1	1	1	1	2	2	1	0	1	1	2	3	0	2	1	2	1
833	Taivassalo-Tövsala	6	5	4	6	7	3	2	3	3	4	4	1	4	8	4	2	1
838	Tarvasjoki	4	2	2	1	3	0	4	3	2	0	1	7	3	4	4	2	0
886	Ulvila-Ulvsby	28	43	44	25	37	37	40	35	27	31	27	30	24	19	24	25	19
906	Vahto	0	5	2	4	1	4	1	2	3	5	2	7	4	1	1	3	1
913	Vampula	0	1	4	3	2	5	5	2	3	2	4	1	3	1	4	2	2
918	Vehmaa	10	5	6	10	3	6	3	3	2	1	6	2	3	7	5	3	4
920	Velkua	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
932	Viljakkala	5	4	0	3	2	3	5	4	5	1	0	5	5	2	3	2	*
923	Västanfjärd	1	1	1	2	1	0	0	2	1	1	3		2	1	3	1	0
979	Yläne	5	11	4	6	9	2	3	4	4	6	5	4	5	2	5	1	1
988	Äetsä	*	*	*	*	15	15	8	24	9	10	15	9	9	4	6	10	10
	Yhteensä - Summa - Total	804	725	690	643	604	630	543	578	551	517	504	522	460	465	487	414	309
	Tuntematon- Okänd - Unknown	0	0	7	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Koko lääni - Hela länet - Whole province	**2 670**	**2 552**	**2 314**	**2 208**	**2 001**	**1 981**	**1 821**	**1 901**	**1 829**	**1 783**	**1 694**	**1 722**	**1 692**	**1 620**	**1 637**	**1 436**	**1 376**

*) Kuntamuoto muuttunut/ kunta yhdistetty toiseen kuntaan/ siirretty toiseen lääniin

Taulukko 19. Keskeytykset kunnittain vuosina 1977-1993
Tabell 19. Aborter kommunvis åren 1977-1993
Table 19. Induced abortions by province in 1977-1993

		1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
HÄMEEN LÄÄNI - TAVASTEHUS LÄN - THE PROVINCE HÄME																		
Kaupungit - Städer - Urban municipalities																		
109	Hämeenlinna-Tavastehus	168	141	144	158	133	124	124	146	144	143	121	126	128	132	114	107	91
061	Forssa	97	99	105	93	67	70	76	80	77	84	83	70	65	63	48	55	45
143	Ikaalinen	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	9
398	Lahti	490	484	416	416	396	370	375	355	374	320	311	262	294	276	247	276	234
506	Mänttä	26	32	25	9	24	26	24	13	14	23	20	14	16	20	12	9	10
536	Nokia	90	66	73	61	48	65	56	66	76	78	72	55	66	61	53	55	65
562	Orivesi	*	*	*	*	*	*	*	*	*	22	27	21	24	17	27	16	15
581	Parkano	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	9
694	Riihimäki	92	95	99	85	89	73	64	60	85	73	74	83	67	75	68	66	76
837	Tampere-Tammerfors	893	728	642	613	547	531	524	545	579	495	556	526	544	519	487	436	384
864	Toijala	31	33	28	12	21	16	19	13	23	20	14	22	25	22	16	9	14
908	Valkeakoski	114	94	85	73	58	54	60	49	75	43	51	48	36	46	43	45	53
936	Virrat	22	15	23	15	22	11	8	21	18	10	16	10	12	8	11	10	11
	Yhteensä - Summa - Total	2 023	1 787	1 640	1 535	1 405	1 340	1 330	1 348	1 465	1 311	1 345	1 237	1 277	1 239	1 126	1 084	1 016
Kunnat - Kommuner - Municipalities																		
016	Asikkala	28	24	28	25	22	15	18	19	16	14	13	17	12	12	15	18	10
082	Hattula	27	14	23	21	18	16	14	15	11	12	19	18	13	14	8	21	9
083	Hauho	5	7	10	6	6	8	5	6	6	8	6	10	8	6	5	7	8
086	Hausjärvi	18	22	26	25	19	18	19	11	16	16	16	16	17	9	11	17	15
098	Hollola	41	45	56	54	48	54	49	40	51	59	47	58	55	45	45	34	37
103	Humppila	9	7	9	5	5	2	1	3	2	5	7	6	4	3	11	1	3
108	Hämeenkyrö	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	9
165	Janakkala	47	51	46	44	36	40	41	43	36	46	50	33	40	27	29	21	30
169	Jokioinen	15	12	12	15	12	10	16	13	12	18	11	11	12	12	21	9	8
177	Juupajoki	2	6	6	4	4	3	7	2	1	5	7	3	3	5	6	2	0
210	Kalvola	13	9	9	9	8	11	10	3	8	7	6	7	6	5	3	5	8
211	Kangasala	73	57	71	54	44	41	41	44	77	44	58	48	39	48	48	48	39
250	Kihniö	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	6
283	Koski Hl	5	4	6	4	5	4	6	10	2	3	3	2	2	4	2	7	3
289	Kuhmalahti	0	1	1	0	2	1	1	1	1	1	0			2	1	3	4
299	Kuorevesi	10	10	1	5	8	4	7	5	5	5	6	5	2	5	6	2	2
303	Kuru	9	3	7	7	0	6	5	5	2	3	7	5	6	5	4	4	5
310	Kylmäkoski	14	6	2	6	6	4	5	7	3	4	4	1	4	7	7	3	1
316	Kärkölä	17	19	13	18	10	10	13	11	12	18	16	7	16	24	15	13	6
401	Lammi	12	7	10	13	12	14	7	15	18	8	16	10	10	11	12	8	5
418	Lempäälä	40	47	54	37	30	28	24	35	26	32	29	28	37	21	24	25	17
433	Loppi	26	30	14	22	15	14	17	17	11	12	11	11	10	7	10	11	18
439	Luopioinen	9	7	4	4	6	4	4	7	5	7	2	5	3	5	5	4	4
443	Längelmäki	3	5	3	5	4	3	2	3	6	2	1	7	4	2	4	2	3

jatkuu		1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
493	Mouhijärvi	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	7
532	Nastola	50	48	65	46	63	64	43	41	54	45	45	34	43	41	45	36	29
562	Orivesi	31	24	33	29	34	15	17	23	16	*	*	*	*	*	*	*	*
576	Padasjoki	15	13	10	14	11	12	9	6	7	9	6	10	6	6	7	3	9
604	Pirkkala	29	40	27	29	25	27	39	26	29	26	32	24	21	18	23	23	17
635	Pälkäne	16	10	9	8	11	8	7	5	9	10	14	8	8	4	6	10	10
692	Renko	3	3	3	1	7	3	3	4	3	2	8	6	5	4	5	2	2
702	Ruovesi	18	13	12	11	12	13	13	14	7	18	11	10	4	9	3	9	7
730	Sahalahti	4	6	5	4	4	3	4	4	6	9	5	1	3	6	5	0	6
761	Somero	19	31	25	14	15	12	19	18	27	23	17	13	10	11	*	*	*
834	Tammela	19	16	13	16	13	12	15	9	12	8	7	6	11	8	9	11	10
855	Tuulos	4	1	1	5	6	6	2	0	2	0	5	3	2	2	3	1	0
887	Urjala	23	15	9	17	14	15	12	10	14	9	8	12	15	10	7	8	13
922	Vesilahti	9	3	4	4	5	6	4	3	4	2	4	5	6	4	4	6	0
928	Viiala	9	11	14	18	16	13	14	9	12	16	16	16	12	13	8	8	4
933	Vilppula	20	14	12	9	16	9	2	16	14	13	14	7	13	12	14	9	11
980	Ylöjärvi	48	50	42	48	32	45	38	45	45	45	54	43	49	46	43	38	40
981	Ypäjä	8	8	7	8	8	5	2	6	5	4	9	4	8	5	3	4	8
	Yhteensä - Summa - Total	748	699	702	664	612	578	555	554	593	568	590	510	519	478	477	433	423
	Tuntematon - Okänd - Unknown	0	0	2	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koko lääni - Hela länet - Whole province		**2 771**	**2 486**	**2 344**	**2 217**	**2 017**	**1 918**	**1 885**	**1 902**	**2 058**	**1 879**	**1 935**	**1 747**	**1 796**	**1 717**	**1 603**	**1 517**	**1 439**

*) Kuntamuoto muuttunut/ kunta yhdistetty toiseen kuntaan/ siirretty toiseen lääniin

Taulukko 19. Keskeytykset kunnittain vuosina 1977-1993
Tabell 19. Aborter kommunvis åren 1977-1993
Table 19. Induced abortions by province in 1977-1993

		1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
KYMEN LÄÄNI - KYMMENE LÄN - THE PROVINCE KYMI																		
Kaupungit - Städer - Urban municipalities																		
286	Kouvola	104	106	120	85	92	104	79	87	103	70	66	67	86	80	75	75	75
754	Anjalankoski	83	65	36	59	54	53	43	49	29	39	34	26	17	9	22	8	5
75	Hamina-Fredrikshamn	39	35	39	53	35	32	29	35	38	33	29	26	18	19	20	22	20
153	Imatra	139	128	107	103	106	114	84	75	101	108	105	102	73	93	72	67	54
285	Kotka	271	264	263	263	229	194	220	204	207	188	151	147	143	154	109	141	128
306	Kuusankoski	82	92	68	61	67	78	66	54	53	48	51	63	53	55	41	46	27
405	Lappeenranta-Villmanstrand	226	191	159	143	137	133	140	155	135	138	143	129	130	119	122	107	107
	Yhteensä - Summa - Total	944	881	792	767	720	708	661	659	666	624	579	560	520	529	461	466	416
Kunnat - Kommuner - Municipalities																		
044	Elimäki	30	19	14	19	16	23	17	23	20	15	16	17	18	10	15	16	13
142	Iitti	23	19	21	19	12	15	12	15	19	17	15	16	10	10	11	13	8
163	Jaala	1	1	5	5	4	4	1	1	2	3	3	6	3	1	5	2	3
173	Joutseno	56	45	42	30	34	28	19	36	27	29	27	25	21	35	31	20	18
416	Lemi	2	13	4	4	3	5	4	9	1	3	2	4	6	3	2	6	4
441	Luumäki	20	17	14	13	14	4	9	15	10	9	12	9	7	7	6	10	7
489	Miehikkälä	7	7	4	4	3	3	2	6	4	1	2	1	2	2	4	2	2
539	Nuijamaa	2	1	2	2	2	1	2	0	1	2	3	*	*	*	*	*	*
580	Parikkala	9	14	17	15	14	13	10	11	10	13	13	9	6	7	9	5	5
624	Pyhtää-Pyttis	15	12	9	15	14	23	22	14	18	11	6	7	6	9	14	2	1
689	Rautjärvi	23	12	22	15	15	11	7	16	10	12	8	16	8	8	9	8	5
700	Ruokolahti	13	18	14	18	14	12	13	9	11	11	6	10	6	5	9	5	12
728	Saari	10	5	4	9	1	1	8	2	4	2	3	1	7	2	0	1	2
739	Savitaipale	8	8	9	8	5	5	9	12	10	7	4	8	7	10	4	7	4
775	Suomenniemi	2	4	1	4	3	3	1	1	0	0	2	1	1	0	0	1	0
831	Taipalsaari	6	8	13	7	8	7	8	8	7	3	6	3	5	5	9	3	5
891	Uukuniemi	1	1	1	3	4	2	3	0	0	2	3	2	0	2	0	1	1
909	Valkeala	27	26	13	22	32	25	20	23	32	18	19	20	24	13	23	25	18
917	Vehkalahti	42	32	37	25	27	26	26	30	25	27	23	28	24	23	18	15	11
935	Virolahti	12	9	11	6	7	7	10	8	5	10	8	7	3	6	6	2	1
978	Ylämaa	4	3	3	6	3	4	5	3	5	3	3	3	1	2	2	2	2
	Yhteensä - Summa - Total	313	274	260	249	235	222	208	242	221	198	184	193	165	160	177	146	122
	Tuntematon - Okänd - Unknown	0	0	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koko lääni - Hela länet - Whole province		**1 257**	**1 155**	**1 054**	**1 019**	**955**	**930**	**869**	**901**	**887**	**822**	**763**	**753**	**685**	**689**	**638**	**612**	**538**

*) Kuntamuoto muuttunut/ kunta yhdistetty toiseen kuntaan/ siirretty toiseen lääniin

Taulukko 19. Keskeytykset kunnittain vuosina 1977-1993
Tabell 19. Aborter kommunvis åren 1977-1993
Table 19. Induced abortions by province in 1977-1993

		1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
MIKKELIN LÄÄNI - S:T MICHELS LÄN - THE PROVINCE MIKKELI																		
Kaupungit - Städer - Urban municipalities																		
491	Mikkeli-S:t Michel	100	104	94	97	82	80	68	66	100	76	78	82	73	88	69	66	62
088	Heinola	52	65	80	63	84	61	56	46	58	41	50	43	35	41	47	32	32
593	Pieksämäki	49	36	47	37	39	35	27	36	42	41	33	34	26	32	26	28	18
740	Savonlinna-Nyslott	94	99	101	87	93	61	71	77	67	76	61	65	74	60	56	61	50
	Yhteensä - Summa - Total	295	304	322	284	298	237	222	225	267	234	222	224	208	221	198	187	162
Kunnat - Kommuner - Municipalities																		
014	Anttola	4	3	4	4	2	2	3	3	6	3	1	2	1	4	2	2	0
046	Enonkoski	5	6	8	4	7	5	4	3	6	4	6	4	6	10	4	5	4
081	Hartola	9	8	12	8	8	9	3	12	9	8	7	5	6	4	1	5	3
085	Haukivuori	5	5	4	5	7	3	8	8	6	5	6	8	3	2	5	2	3
089	Heinolan mlk-Heinola lk	12	10	12	15	19	12	12	10	16	8	18	10	6	13	8	14	7
090	Heinävesi	19	12	12	14	9	15	12	11	16	18	12	9	20	8	5	4	8
097	Hirvensalmi	4	4	7	7	5	7	8	5	3	1	1	3	4	2	0	0	1
171	Joroinen	10	18	19	22	7	6	14	14	10	10	15	6	12	9	4	6	8
178	Juva	10	18	26	14	18	14	17	14	17	15	15	16	12	15	12	12	15
184	Jäppilä	3	1	3	4	5	1	1	2	1	4	1	1	3	2	2	1	2
212	Kangaslampi	1	1	2	1	4	1	1	2	2	4	3	2	2	2	4	3	0
213	Kangasniemi	11	15	18	18	17	11	11	10	12	8	12	13	14	7	11	7	5
246	Kerimäki	31	18	8	16	13	11	13	14	19	10	20	28	15	9	6	12	11
492	Mikkelin mlk-Mikkeli lk	24	30	27	17	18	36	23	19	17	18	27	15	12	17	13	7	13
507	Mäntyharju	11	14	15	13	16	22	9	19	15	15	15	13	8	11	12	17	7
588	Pertunmaa	6	9	2	8	7	2	6	5	6	3	4	3	4	3	4	5	4
594	Pieksämäen mlk-Pieksämäki lk	19	17	17	14	14	17	9	18	10	7	8	8	7	6	7	8	9
618	Punkaharju	11	10	5	10	7	12	6	12	6	12	13	9	7	6	12	10	3
623	Puumala	9	7	14	7	8	8	5	5	6	2	7	10	4	2	2	5	3
681	Rantasalmi	10	9	13	6	16	14	11	11	11	15	11	9	8	7	9	6	7
696	Ristiina	16	14	19	12	14	10	5	17	13	14	9	8	8	7	6	5	6
741	Savonranta	4	2	6	6	4	3	3	4	3	5	4	2	3	3	2	4	4
768	Sulkava	9	13	10	7	9	11	7	8	7	13	4	7	3	3	6	5	2
781	Sysmä	17	14	13	10	9	8	14	12	9	6	9	13	6	7	7	7	2
937	Virtasalmi	6	4	4	6	5	4	0	2	3	1	3	3	2	5	1	1	2
	Yhteensä - Summa - Total	266	262	280	248	248	244	205	240	229	209	231	207	176	164	145	153	129
	Tuntematon - Okänd - Unknown	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koko lääni - Hela länet - Whole province		**561**	**566**	**604**	**534**	**546**	**481**	**427**	**465**	**496**	**443**	**453**	**431**	**384**	**385**	**343**	**340**	**291**

Taulukko 19. Keskeytykset kunnittain vuosina 1977-1993
Tabell 19. Aborter kommunvis åren 1977-1993
Table 19. Induced abortions by province in 1977-1993

		1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
POHJOIS-KARJALAN LÄÄNI - NORRA KARELENS LÄN - THE PROVINCE POHJOIS-KARJALA																		
Kaupungit - Städer - Urban municipalities																		
167	Joensuu	186	180	181	184	177	173	161	155	190	153	142	149	190	164	137	153	123
260	Kitee	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	11	18
309	Outokumpu	37	44	39	22	27	31	28	31	25	32	25	18	32	26	21	20	20
422	Lieksa	65	60	50	41	51	35	46	46	40	37	47	38	35	44	33	39	21
541	Nurmes	32	39	30	28	41	38	34	25	28	22	28	28	26	28	24	25	22
	Yhteensä - Summa - Total	320	323	300	275	296	277	269	257	283	244	242	233	283	262	215	248	204
Kunnat - Kommuner - Municipalities																		
045	Eno	26	27	19	16	19	20	25	26	20	16	21	16	8	10	6	14	7
146	Ilomantsi	24	21	29	18	18	17	17	14	17	15	17	13	8	12	12	8	6
176	Juuka	20	20	28	15	16	22	11	14	17	9	14	12	10	10	14	12	10
248	Kesälahti	10	4	9	8	9	8	3	6	8	3	9	5	4	4	2	6	3
251	Kiihtelysvaara	5	7	1	2	7	2	4	12	9	3	5	6	4	1	11	6	7
260	Kitee	9	21	30	42	33	34	22	35	22	28	24	30	21	23	20	*	*
276	Kontiolahti	18	31	24	28	22	28	15	27	29	16	22	24	22	29	20	20	23
426	Liperi	24	29	24	26	21	21	11	7	8	25	24	19	18	23	19	24	19
607	Polvijärvi	11	11	14	10	16	10	11	11	13	11	12	14	3	13	3	9	8
632	Pyhäselkä	7	12	11	12	11	11	13	10	20	11	18	15	13	12	8	12	8
707	Rääkkylä	15	6	8	11	10	11	4	10	5	4	6	5	7	4	5	5	5
848	Tohmajärvi	11	19	15	15	6	14	12	16	13	15	12	12	13	5	5	11	13
856	Tuupovaara	3	8	5	5	2	9	5	2	7	1	6	2	6	8	3	5	4
911	Valtimo	11	9	11	10	11	9	7	6	11	10	11	10	5	6	5	3	5
943	Värtsilä	1	2	1	0	2	2	2	1	1	1	4	1	4	2	0	0	1
	Yhteensä - Summa - Total	195	227	229	218	203	218	162	197	200	168	205	184	146	162	133	135	119
	Tuntematon - Okänd - Unknown	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koko lääni - Hela länet - Whole province		**515**	**550**	**532**	**493**	**499**	**495**	**431**	**454**	**483**	**412**	**447**	**417**	**429**	**424**	**348**	**383**	**323**

*) Kuntamuoto muuttunut/ kunta yhdistetty toiseen kuntaan/ siirretty toiseen lääniin

Taulukko 19. Keskeytykset kunnittain vuosina 1977-1993
Tabell 19. Aborter kommunvis åren 1977-1993
Table 19. Induced abortions by province in 1977-1993

	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
KUOPION LÄÄNI - KUOPIO LÄN - THE PROVINCE KUOPIO																	
Kaupungit - Städer - Urban municipalities																	
297 Kuopio	371	346	308	309	277	295	317	297	269	257	255	250	243	210	259	211	204
140 Iisalmi	62	59	62	53	58	65	70	70	66	58	61	58	60	56	59	52	48
263 Kiuruvesi	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	14
778 Suonenjoki	40	18	18	22	23	20	23	26	14	30	13	15	23	12	13	10	10
915 Varkaus	91	104	83	88	58	64	65	66	54	56	70	62	73	61	63	44	43
Yhteensä - Summa - Total	564	527	471	472	416	444	475	459	403	401	399	385	399	339	394	317	319
Kunnat - Kommuner - Municipalities																	
174 Juankoski	12	16	16	10	18	14	15	13	19	11	14	13	10	10	6	9	10
204 Kaavi	17	8	12	10	4	13	12	12	8	13	12	14	4	6	7	3	9
227 Karttula	5	4	8	6	5	6	10	4	6	11	2	7	5	3	4	5	3
239 Keitele	5	10	5	8	5	9	6	3	4	2	2	2	2	4	3	4	2
263 Kiuruvesi	29	41	19	35	33	23	40	27	31	26	22	20	30	27	21	23	*
402 Lapinlahti	17	13	16	20	19	15	15	17	11	17	17	12	16	6	15	8	10
420 Leppävirta	29	42	36	26	22	27	33	45	42	23	18	19	23	12	14	19	16
476 Maaninka	9	13	11	11	12	11	8	3	14	12	11	12	9	5	6	5	7
534 Nilsiä	17	33	15	12	21	20	16	13	25	19	25	17	22	9	9	15	4
595 Pielavesi	23	26	16	13	17	9	8	12	11	8	11	12	8	8	11	7	7
686 Rautalampi	7	9	6	6	8	11	8	6	14	8	11	5	10	9	4	6	7
687 Rautavaara	6	7	10	7	5	3	7	4	6	8	4	3	5	5	3	5	4
749 Siilinjärvi	51	43	46	51	41	41	42	43	44	30	50	34	42	37	41	44	27
762 Sonkajärvi	9	23	14	11	11	17	12	12	11	9	10	8	8	6	9	8	3
844 Tervo	5	6	4	6	3	2	4	2	5	4	7	2	6	8	7	2	7
857 Tuusniemi	8	11	6	8	14	7	7	12	6	12	4	10	5	3	6	7	2
916 Varpaisjärvi	11	6	5	3	8	5	6	10	8	5	8	6	8	3	6	6	2
919 Vehmersalmi	4	5	3	6	1	2	4	4	4	1	5	3	3	2	4	2	0
921 Vesanto	6	10	10	5	7	4	3	3	3	5	2	6	5	3	2	3	2
925 Vieremä	14	8	15	10	7	12	9	10	13	9	9	10	11	12	7	4	6
Yhteensä - Summa - Total	284	334	273	264	261	251	265	255	285	233	244	215	232	178	185	185	128
Tuntematon - Okänd - Unknown	0	0	1	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koko lääni - Hela länet - Whole province	**848**	**861**	**745**	**746**	**677**	**695**	**740**	**714**	**688**	**634**	**643**	**600**	**631**	**517**	**579**	**502**	**447**

*) Kuntamuoto muuttunut/ kunta yhdistetty toiseen kuntaan/ siirretty toiseen lääniin

Taulukko 19. Keskeytykset kunnittain vuosina 1977-1993
Tabell 19. Aborter kommunvis åren 1977-1993
Table 19. Induced abortions by province in 1977-1993

	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
KESKI-SUOMEN LÄÄNI - MELLERSTA FINLANDS LÄN - THE PROVINCE KESKI-SUOMI																	
Kaupungit - Städer - Urban municipalities																	
179 Jyväskylä	293	278	231	210	236	212	205	199	234	201	201	190	213	190	191	196	192
182 Jämsä	32	29	22	29	20	23	22	20	16	26	19	26	29	25	28	17	15
183 Jämsänkoski	*	*	*	*	*	*	*	*	*	19	17	14	17	13	15	19	12
249 Keuruu	*	*	*	*	*	*	*	*	*	26	19	26	26	24	20	12	14
729 Saarijärvi	*	*	*	*	*	*	*	*	*	19	31	16	15	18	22	17	9
774 Suolahti	25	28	15	14	19	19	19	16	20	18	17	19	19	13	13	17	14
992 Äänekoski	45	35	46	30	25	30	22	23	31	32	24	24	22	27	19	31	26
Yhteensä - Summa - Total	395	370	314	283	300	284	268	258	301	341	328	315	341	310	308	309	282
Kunnat - Kommuner - Municipalities																	
077 Hankasalmi	16	15	12	16	13	8	9	12	9	9	10	11	10	11	9	7	11
172 Joutsa	11	8	9	16	13	12	16	7	11	6	10	3	11	4	7	5	4
180 Jyväskylän mlk.	85	88	67	69	67	70	59	50	69	50	73	63	76	65	63	54	62
183 Jämsänkoski	15	23	20	19	17	15	20	16	20	*	*	*	*	*	*	*	*
216 Kannonkoski	4	3	7	4	4	2	4	4	3	1	2	0	3	3	3	3	4
226 Karstula	12	13	18	16	7	9	9	12	11	14	6	7	11	9	8	10	12
249 Keuruu	32	30	28	32	30	32	29	28	28	*	*	*	*	*	*	*	*
256 Kinnula	7	3	5	3	3	2	4	3	3	2	2	2	4	4	2	2	1
265 Kiviljärvi	1	0	1	1	0	4	6	3	0	4	2	4	2	3	2	3	1
274 Konginkangas	4	2	4	1	2	4	4	2	3	1	4	3	4	2	1	4	*
275 Konnevesi	5	8	8	6	8	7	5	10	7	6	8	1	6	8	4	3	5
277 Korpilahti	8	13	19	10	7	11	7	11	14	4	17	9	14	9	9	4	4
291 Kuhmoinen	8	3	15	4	5	4	6	3	5	6	7	2	5	5	4	5	2
312 Kyyjärvi	3	2	2	2	4	0	4	2	1	0	1	3	3	2	2	1	1
410 Laukaa	47	48	27	40	28	19	27	27	41	43	34	33	31	32	27	24	26
415 Leivonmäki	2	6	6	1	1	3	0	0	3	3	5	3	2	2	2	2	*
435 Luhanka	3	2	5	1	0	3	1	1	0	1	1	3	2	1	2	1	4
495 Multia	8	10	10	5	3	4	2	4	5	8	2	5	2	2	4	3	*
500 Muurame	16	21	20	14	14	11	6	17	17	12	18	15	12	11	10	11	11
592 Petäjävesi	7	10	6	10	4	14	10	16	6	9	8	2	6	9	5	5	2
601 Pihtipudas	23	14	25	23	26	17	18	25	15	13	14	7	5	7	11	6	12
633 Pylkönmäki	2	3	1	0	4	3	1	1	1	4	1	0	2	1	2	2	2
729 Saarijärvi	31	45	17	23	26	23	17	25	17	*	*	*	*	*	*	*	*
770 Sumiainen	1	1	1	0	2	3	3	1	1	3	1	2	1	1	2	0	3
787 Säynätsalo	16	12	7	14	9	10	9	9	14	8	9	5	10	2	8	6	*
850 Toivakka	6	9	2	4	4	5	1	4	7	6	3	1	5	5	1	4	5
892 Uurainen	7	6	7	4	5	9	5	4	3	3	7	2	4	5	5	2	4
931 Viitasaari	13	26	27	30	17	24	20	17	15	21	13	22	16	17	12	14	15
Yhteensä - Summa - Total	393	424	376	368	323	328	302	314	329	237	258	208	247	220	205	181	191
Tuntematon - Okänd - Unknown	0	1	7	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koko lääni - Hela länet - Whole province	**788**	**795**	**697**	**661**	**623**	**612**	**570**	**572**	**630**	**578**	**586**	**523**	**588**	**530**	**513**	**490**	**473**

*) Kuntamuoto muuttunut/ kunta yhdistetty toiseen kuntaan/ siirretty toiseen lääniin

Taulukko 19. Keskeytykset kunnittain vuosina 1977-1993
Tabell 19. Aborter kommunvis åren 1977-1993
Table 19. Induced abortions by province in 1977-1993

		1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
VAASAN LÄÄNI - VASA LÄN - THE PROVINCE VAASA																		
Kupungit - Städer - Urban municipalities																		
905	Vaasa-Vasa	224	178	181	137	199	147	155	133	168	152	160	152	155	144	138	144	131
005	Alajärvi	*	*	*	*	*	*	*	*	*	12	19	14	9	7	4	9	8
010	Alavus-Alavo	24	26	29	25	18	15	14	21	23	26	19	22	18	16	11	13	11
217	Kannus	*	*	*	*	*	*	*	*	*	10	7	16	14	10	4	8	3
231	Kaskinen- Kaskö	11	9	8	2	2	3	4	4	1	4	4	6	4	2	2	1	6
233	Kauhava	*	*	*	*	*	*	*	*	*	19	14	14	6	15	9	16	11
272	Kokkola-Karleby	146	138	104	101	111	111	105	91	93	95	97	96	70	75	85	74	72
287	Kristilnank-Kristenestad	30	26	15	19	24	18	14	15	14	20	12	14	12	18	16	17	10
301	Kurikka	40	42	25	36	33	21	26	19	16	24	32	20	17	21	11	13	15
408	Lapua-Lappo	25	38	34	34	26	30	33	23	26	19	26	24	26	15	15	14	16
545	Närplö-Närpes	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	18
598	Pietarsaari-Jakobstad	57	43	56	34	45	46	39	36	45	47	41	38	32	33	30	37	25
743	Seinäjoki	107	98	104	76	81	93	80	82	75	70	54	57	71	81	73	56	45
893	Uusikaarlepyy-Nykarleby	13	9	10	6	10	6	11	9	9	7	6	8	8	12	4	5	11
989	Ähtäri-Etseri	*	*	*	*	*	*	*	*	*	12	10	15	12	7	6	10	9
	Yhteensä - Summa - Total	677	607	566	470	549	490	481	433	470	517	501	496	454	456	408	417	391
Kunnat - Kommuner - Municipalities																		
004	Alahärmä	13	10	11	13	9	8	7	11	15	14	6	8	10	10	7	7	3
005	Alajärvi	18	18	22	16	12	14	9	7	14	*	*	*	*	*	*	*	*
052	Evijärvi	10	6	4	6	7	5	5	2	8	4	7	6	3	3	5	5	2
074	Halsua	3	0	3	0	2	4	0	1	2	6	2	6	3	1	2	2	2
095	Himanka	7	4	4	8	8	5	4	6	7	2	10	5	6	4	4	4	3
145	Ilmajoki	32	30	30	22	23	22	31	22	18	19	18	15	15	18	22	16	18
151	Isojoki-Storå	6	7	9	6	3	6	6	4	5	3	4	2	1	2	3	1	1
152	Isokyrö-Storkyro	9	15	8	9	6	10	5	10	7	6	9	5	11	8	3	7	6
164	Jalasjärvi	19	26	25	18	18	14	24	19	28	23	22	14	20	15	15	13	11
175	Jurva	11	19	9	9	8	16	10	13	2	10	10	7	7	5	11	10	9
217	Kannus	18	15	13	11	11	18	12	15	12	*	*	*	*	*	*	*	*
218	Karijoki-Bötom	5	13	5	2	2	3	2	1	4	2	3	2	3	4	4	5	1
232	Kauhajoki	56	34	37	47	34	28	30	36	36	27	29	30	19	33	35	27	20
233	Kauhava	23	18	15	23	18	19	11	18	25	*	*	*	*	*	*	*	*
236	Kaustinen-Kaustby	8	11	10	7	10	6	12	8	6	10	3	6	3	4	5	6	6
280	Korsnäs	7	5	5	6	5	3	1	4	5	3	4	4	3	5	5	7	4
281	Kortesjärvi	9	6	3	7	5	4	3	6	6	8	5	5	8	5	3	4	4
288	Kruunupyy-Kronoby	8	11	21	11	13	14	13	3	11	8	12	3	7	7	13	7	10
300	Kuortane	12	6	10	9	9	7	11	6	4	14	8	5	9	5	7	8	4
315	Kälviä-Kelviå	5	5	10	5	12	7	4	5	9	6	5	3	6	10	6	1	6
399	Laihia-Laihela	24	16	12	8	9	11	17	13	14	15	17	14	13	15	11	9	14

jatkuu		1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
403	Lappajärvi	11	11	5	12	9	8	8	9	5	8	3	7	5	9	5	4	2
414	Lehtimäki	6	3	2	2	3	3	2	1	5	1	5	0	2	4	6	3	2
421	Lestijärvi	1	2	1	4	0	4	3	3	0	1	1	2	0	1	2	1	2
429	Lohtaja-Låchteå	5	8	2	3	1	4	2	4	5	9	2	3	5	3	3	5	7
440	Luoto-Larsmo	0	2	3	7	4	1	2	1	3	2	1	2	1	2	2	4	2
475	Maalahti-Malax	13	8	7	9	12	11	7	11	10	17	8	13	5	8	4	9	6
479	Maksamaa-Maxmo	1	0	2	1	1	2	0	1	3	3	0	1	1	1	1	0	1
499	Mustasaari-Korsholm	35	32	23	24	29	32	22	30	19	30	23	27	30	27	24	20	28
544	Nurmo	23	21	23	19	9	16	13	14	17	18	10	22	16	15	13	15	14
545	Närpiö-Närpes	28	26	21	18	23	22	29	18	20	19	22	20	15	18	13	17	*
559	Oravainen-Oravais	9	7	3	6	5	4	2	4	5	8	2	4	4	4	7	4	9
584	Perho	6	6	8	5	3	9	6	4	5	10	3	4	2	4	3	3	2
589	Peräseinäjoki	8	18	8	5	9	9	7	8	5	4	9	9	5	9	5	5	4
599	Pedersören kunta-Pedersöre	13	4	12	12	9	10	14	7	15	12	10	10	7	2	10	2	10
759	Soini	5	7	5	5	5	6	9	7	3	2	5	1	2	5	2	3	2
846	Teuva-Östermark	19	19	19	20	12	14	12	18	17	14	9	10	11	6	5	6	12
849	Toholampi	15	2	11	11	11	11	11	8	6	3	3	4	5	6	6	5	1
863	Töysä	7	8	7	3	3	5	2	5	4	5	12	2	5	3	4	3	2
885	Ullava	0	2	3	2	1	1	1	1	1	1	0	2	2	3	0	1	1
924	Veteli-Vetil	11	6	9	8	5	12	9	12	6	2	7	6	1	10	4	7	4
934	Vimpeli-Vindala	5	6	8	9	10	10	6	9	9	10	1	7	4	3	3	5	5
942	Vähäkyrö-Lillkyro	10	15	11	12	13	5	6	8	7	12	9	10	2	11	5	6	4
944	Vöyri-Vörå	7	10	8	3	3	5	4	3	2	3	4	3	4	4	3	4	9
971	Ylihärmä	6	6	14	9	4	3	8	5	2	2	4	5	4	4	1	4	9
975	Ylistaro	15	15	11	8	6	15	11	9	9	6	9	10	10	11	9	8	6
989	Ähtäri-Etseri	23	23	11	19	11	10	15	9	20	*	*	*	*	*	*	*	*
	Yhteensä - Summa - Total	585	542	503	479	425	456	428	419	441	382	336	324	295	327	301	283	268
	Tuntematon - Okänd - Unknown	0	0	6	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Koko lääni - Hela länet - Whole province		**1 262**	**1 149**	**1 075**	**958**	**974**	**946**	**909**	**852**	**911**	**899**	**837**	**820**	**749**	**783**	**711**	**700**	**659**

*) Kuntamuoto muuttunut/ kunta yhdistetty toiseen kuntaan/ siirretty toiseen lääniin

Taulukko 19. Keskeytykset kunnittain vuosina 1977-1993
Tabell 19. Aborter kommunvis åren 1977-1993
Table 19. Induced abortions by province in 1977-1993

		1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
OULUN LÄÄNI - ULEÅBORGS LÄN - THE PROVINCE OULU																		
Kaupungit - Städer - Urban municipalities																		
564	Oulu-Uleåborg	451	398	361	336	359	319	318	355	363	356	329	360	284	355	334	286	274
069	Haapajärvi	20	22	14	17	9	22	13	18	14	9	11	10	11	11	6	13	7
205	Kajaani-Kajana	109	124	112	112	81	91	96	93	96	80	84	80	66	79	81	44	48
290	Kuhmo	*	*	*	*	*	*	*	*	*	21	29	18	13	17	17	13	17
535	Nivala	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	10	8
563	Oulainen	11	17	13	27	10	17	10	12	10	14	7	13	14	10	8	15	15
626	Pyhäsalmi	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	8
678	Raahe-Brahestad	53	50	51	41	42	44	50	43	43	49	37	37	34	42	45	33	42
977	Ylivieska	38	35	27	28	34	32	20	24	26	30	23	24	27	20	17	23	25
	Yhteensä - Summa - Total	682	646	578	561	535	525	507	545	552	559	520	542	449	534	508	437	444
Kunnat - Kommuner - Municipalities																		
009	Alavieska	7	4	5	6	2	10	12	7	11	3	1	3	4	1	0	0	3
071	Haapavesi	21	13	16	11	17	22	19	22	11	16	12	18	20	14	16	17	12
072	Hailuoto-Karlö	1	3	1	0	0	0	2	0	2	2	2	2	0	2	0	1	1
084	Haukipudas	38	25	47	32	41	30	33	31	31	41	36	25	29	27	35	33	29
105	Hyrynsalmi	11	4	8	6	7	6	3	5	9	5	6	2	5	3	5	3	3
139	Ii	9	11	16	13	19	10	10	14	3	8	6	14	10	15	13	14	11
208	Kalajoki	27	22	15	16	9	12	14	16	14	11	14	10	14	14	14	10	12
244	Kempele	17	17	19	20	23	18	17	20	16	20	22	19	24	16	16	19	28
247	Kestilä	5	7	2	0	2	3	2	2	1	3	1	0	4	1	1	3	5
255	Kiiminki	13	17	15	14	23	10	18	18	15	13	25	23	19	23	24	16	22
290	Kuhmo	28	31	36	31	25	34	26	33	19	*	*	*	*	*	*	*	*
292	Kuivaniemi	5	7	6	9	4	6	3	5	5	6	6	6	6	2	5	5	2
305	Kuusamo	58	67	51	49	51	40	44	29	40	25	30	40	32	33	18	18	20
317	Kärsämäki	7	5	6	5	3	6	6	6	11	3	7	6	5	9	6	6	4
425	Liminka-Limingo	12	13	12	6	9	6	14	9	12	14	13	9	11	12	6	10	10
436	Lumijoki	4	3	0	1	4	2	4	3	0	1	0	3	1	1	5	0	0
483	Merijärvi	2	1	3	1	1	2	1	1	2	2	6	1	1	2	2	2	0
494	Muhos	29	20	20	16	14	5	10	11	15	11	12	10	16	17	10	14	10
535	Nivala	17	14	22	25	9	16	22	13	26	15	20	19	14	16	11	*	*
567	Oulunsalo	11	8	7	5	7	3	8	7	8	7	11	11	5	5	7	16	8
578	Paltamo	7	10	9	7	8	10	10	7	9	8	8	5	5	8	8	7	4
582	Pattijoki	10	7	9	6	6	13	5	5	6	7	5	7	6	12	6	5	6
603	Piippola	2	3	4	3	0	0	0	3	4	2	4	2	1	2	7	0	2
615	Pudasjärvi	23	26	18	19	21	22	25	27	18	25	23	28	10	21	15	15	8
617	Pulkkila	5	5	2	3	2	6	4	3	1	6	4	6	4	3	0	1	4
620	Puolanka	17	8	17	12	2	3	5	9	9	5	10	6	3	9	5	5	1
625	Pyhäjoki	10	9	5	10	6	2	2	2	3	3	6	2	3	4	7	2	1
626	Pyhäjärvi	22	13	28	19	13	10	10	19	13	18	6	10	9	8	12	13	*
630	Pyhäntä	3	0	4	4	1	6	5	2	4	4	4	2	4	3	3	2	1

jatkuu		1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
682	Rantsila	5	9	7	5	3	7	4	3	3	6	1	4	2	3	5	3	5
691	Reisjärvi	9	12	6	4	10	7	5	4	4	5	3	4	1	8	1	0	3
697	Ristijärvi	7	9	2	4	7	4	5	3	2	1	1	3	1	2	1	2	3
708	Ruukki	7	8	6	1	3	2	7	6	10	4	7	7	1	5	5	10	9
746	Sievi	5	7	7	7	9	9	5	8	5	11	2	5	7	3	2	5	4
748	Siikajoki	2	3	2	2	0	1	1	1	1	2	0	1	4	3	2	3	4
765	Sotkamo	24	35	20	27	22	28	21	11	18	11	18	9	15	13	15	10	18
777	Suomussalmi	29	29	23	25	13	20	30	28	17	16	13	15	15	12	20	14	13
832	Taivalkoski	12	11	11	14	14	10	13	13	15	15	16	9	11	3	6	4	2
841	Temmes	0	0	1	0	0	2	1	0	4	0	0	1	0	1	0	0	1
859	Tyrnävä	6	9	9	4	7	2	8	12	8	3	6	7	3	5	8	5	5
889	Utajärvi	9	6	8	7	7	8	8	8	7	6	6	4	5	2	4	1	6
785	Vaala	12	8	7	9	6	2	10	3	3	11	9	6	11	12	5	6	8
926	Vihanti	11	10	8	6	7	8	8	7	5	5	4	3	8	8	3	3	4
940	Vuolijoki	10	9	5	7	6	6	5	5	5	8	6	8	5	5	5	4	6
972	Yli-Ii	5	2	3	2	6	4	3	6	3	1	3	2	2	0	4	3	3
973	Yliklimlinki	5	5	5	5	4	3	4	5	4	2	4	8	5	8	7	3	5
	Yhteensä - Summa - Total	579	545	533	478	453	436	472	452	432	391	399	385	361	376	350	313	306
	Tuntematon - Okånd - Unknown	0	0	3	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koko lääni - Hela länet - Whole province		**1 261**	**1 191**	**1 114**	**1 058**	**988**	**961**	**979**	**997**	**984**	**950**	**919**	**927**	**810**	**910**	**858**	**750**	**750**

*) Kuntamuoto muuttunut/ kunta yhdistetty toiseen kuntaan/ siirretty toiseen lääniin

Taulukko 19. Keskeytykset kunnittain vuosina 1977-1993
Tabell 19. Aborter kommunvis åren 1977-1993
Table 19. Induced abortions by province in 1977-1993

	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
LAPIN LÄÄNI - LAPPLANDS LÄN - THE LAPLAND PROVINCE																	
Kaupungit - Städer - Urban municipalities																	
698 Rovaniemi	186	144	158	128	123	144	100	149	171	143	142	120	116	138	154	129	125
240 Kemi	107	113	101	107	99	77	94	80	101	80	93	76	78	108	73	81	59
320 Kemijärvi	55	52	52	55	52	48	46	54	40	40	44	34	37	30	30	31	32
851 Tornio-Torneå	74	69	81	69	66	69	62	75	69	63	56	62	59	84	62	49	58
Yhteensä - Summa - Total	422	378	392	359	340	338	302	358	381	326	335	292	290	360	319	290	274
Kunnat - Kommuner - Municipalities																	
047 Enontekiö-Enontekis	4	9	5	8	6	4	4	11	3	9	8	8	5	4	3	2	3
148 Inari	26	46	27	36	23	27	33	33	18	28	22	21	29	16	19	16	20
241 Kemin mlk-Kemi lk	36	23	32	19	24	22	23	19	26	24	30	33	27	26	22	12	27
261 Kittilä	30	29	24	10	25	15	13	18	18	14	14	18	20	22	15	11	10
273 Kolari	9	14	18	9	22	6	13	19	17	18	16	21	9	13	10	12	12
498 Muonio	3	9	8	10	3	9	4	10	6	4	6	6	5	8	4	4	7
583 Pelkosenniemi	4	8	5	4	5	2	2	1	5	1	4	4	8	4	6	4	5
854 Pello	18	14	23	27	13	22	16	8	15	12	15	11	14	15	13	6	6
614 Posio	16	9	11	7	3	17	15	13	9	12	7	10	6	7	9	8	8
683 Ranua	10	11	18	14	8	16	13	12	6	9	10	9	7	10	4	9	10
699 Rovaniemi mlk-Rovaniemi lk	68	67	65	66	56	63	71	63	61	53	52	42	51	47	57	48	48
732 Salla	29	23	18	18	5	16	20	31	13	19	20	11	9	11	14	9	14
742 Savukoski	5	2	4	4	1	5	5	4	9	8	4	4	3	2	2	6	4
751 Simo	12	12	18	6	15	10	15	20	7	12	13	11	7	13	7	4	8
758 Sodankylä	61	50	37	45	38	35	36	38	36	32	41	46	44	37	29	31	25
845 Tervola	15	16	12	13	6	14	9	10	14	7	12	9	11	10	10	16	15
890 Utsjoki	13	8	11	4	11	4	7	3	6	7	7	5	6	6	8	5	3
976 Ylitornio-Övertorneå	18	19	20	14	25	20	20	25	27	24	18	8	10	11	13	18	9
Yhteensä - Summa - Total	377	369	356	314	289	307	319	338	296	293	299	277	271	262	245	221	234
Tuntematon - Okänd - Unknown	0	1	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koko lääni - Hela länet - Whole province	**799**	**748**	**748**	**683**	**629**	**645**	**621**	**696**	**677**	**619**	**634**	**569**	**561**	**622**	**564**	**511**	**508**

Taulukko 19. Keskeytykset kunnittain vuosina 1977-1993
Tabell 19. Aborter kommunvis åren 1977-1993
Table 19. Induced abortions by province in 1977-1993

	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
AHVENANMAAN MAAKUNTA - LANDSKAPET ÅLAND - THE AUTONOMOUS TERRITORY OF ÅLAND ISLANDS																	
Kaupunki - Stad - Urban municipality																	
478 Maarianhamina-Mariehamn	29	42	39	34	36	40	30	32	15	22	32	33	31	41	46	39	39
Kunnat - Kommuner - Municipalities																	
035 Brandö	2	2	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0
043 Eckerö	3	1	0	0	0	2	3	0	4	0	2	1	0	2	1	2	2
060 Finström	4	3	4	4	8	5	2	7	6	6	4	0	3	5	9	2	0
062 Föglö	2	1	0	2	4	4	1	0	0	1	1	0	2	2	0	0	0
065 Geta	3	1	1	3	1	1	1	1	2	1	1	1	1	3	1	0	1
076 Hammarland	3	2	4	1	5	5	3	3	1	3	5	3	2	2	2	3	2
170 Jomala	10	6	6	7	8	3	4	8	7	2	1	3	1	1	13	9	8
295 Kumlinge	1	2	0	2	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0
318 Kökar	0	3	0	3	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	2	0
417 Lemland	1	2	0	3	2	7	3	2	0	0	1	4	3	2	5	2	2
438 Lumparland	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
736 Saltvik	4	1	1	1	8	8	5	5	0	3	0	3	1	2	3	5	1
766 Sottunga	1	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
771 Sund	3	0	0	2	2	3	1	2	4	2	0	3	3	1	2	3	1
941 Vårdö	1	0	1	0	0	3	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1
Yhteensä - Summa - Total	38	24	19	28	42	43	26	31	26	19	16	19	18	22	39	28	18
Tuntematon - Okänd - Unknown	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koko maakunta - Hela landskapet - Whole Åland Aut. Territory	**67**	**66**	**60**	**64**	**78**	**83**	**56**	**63**	**41**	**41**	**48**	**52**	**49**	**63**	**85**	**67**	**57**

Veli-Matti Ulander, Mika Gissler, Anja Rasimus ja Elina Hemminki (STAKES)

II Aborttirekisterin luotettavuustutkimus

1 Johdanto

Suomen aborttilainsäädäntö on peräisin vuodelta 1970, tosin sitä on myöhemmin korjailtu pienin muutoksin. Raskaudenkeskeyttämis- ja steriloimisrekisteristä on säädetty asetuksen 359/70 9 §:ssä. Sen mukaan suorittajalääkärin on kuukauden kuluessa raskauden keskeyttämisestä lähetettävä STAKES:iin (Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskukseen) ilmoitus suoritetusta toimenpiteestä. Tiedot lähetetään kirjallisesti STAKESin omalla ilmoituslomakkeella RK 4 (liite 1). Lomakkeen täytöstä hoitolaitoksessa huolehtii toimenpiteen suorittava lääkäri, ja ilmoituslomake olisi lähettävä kahden viikon, mutta viimeistään kuukauden kuluessa toimenpiteestä. Puutteellisesti täytettyjen lomakkeiden kohdalla tarkennuksia joudutaan kysymään sairaalasta.

Ilmoituslomakkeiden tiedoista muodostuvaa rekisteriä koskee laki terveydenhuollon valtakunnallisista henkilörekistereistä (556/87) ja sen nojalla annettu asetus. Rekisteri sisältää naisen synnytys- ja raskaushistoriaa ja raskauden keskeytystä koskevaa tietoa.

Terveydenhuoltorekisterien keräämisen tarkoitus on tietojen hyödyntäminen sekä tutkimuksessa että suunnittelun apuvälineenä. Aborttirekisteriä käytetään hyväksi erityisesti perhesuunnittelupalvelujen kehittämis- ja tutkimustyössä.

Jotta rekisteriaineistoja voitaisiin hyödyntää tehokkaasti ja tarkoituksenomaisesti, on oltava selvyys rekisterin kattavuudesta ja tiedon luotettavuudesta. Aiemmin aborttirekisterin kattavuutta on selvitetty vertaamalla aborttirekisterin ja poistoilmoitusrekisterin (nykyisin hoitoilmoitusrekisteri) lukumääriä keskenään. Nykyään raskauden keskeytykset ovat muuttuneet yhä enemmän polikliinisesti tehtäviksi. Näiden keskeytysten kirjautuminen nykyiseen hoitoilmoitusrekisteriin on epävarmempaa, joten kokonaislukumääriin perustuva vertailut eri rekisterien kesken ovat käyneet epäluotettaviksi

Tutkimuksemme jakautuu kahteen osaan: kattavuusosaan (ovatko kaikki raskauden keskeytykset mukana) ja luotettavuusosaan (ovatko tiedot oikein). Kattavuusosassa verrataan aborttirekisterin tietoja hoitolaitosten omiin tietolähteisiin ja rekistereihin, kuten toimenpiderekisteriin. Luotettavuusosassa puolestaan pyritään arvioimaan ilmoituslomakkeen sisältämien tietojen luotettavuutta sairaskertomuksiin nähden.

Tässä raportissa esitetään vuoden 1993 rekisteriaineistosta tehdyn kattavuus- ja validiteettitutkimuksen menetelmät ja tulokset sekä pohditaan nykyisen rekisterin ja ilmoituslomakkeen käyttökelpoisuutta.

2 Menetelmät

2.1 Aineisto

Koska raskauden keskeytyksiä suoritetaan varsinkin pienemmissä sairaaloissa vain tiettyinä päivinä, valittiin otosajankohdaksi yhtäjaksoinen tarkasteluajankohta. Vuoden 1993 raskauden keskeytysilmoituksista ovat lähes kaikki saapuneet STAKESiin elokuuhun 1994 mennessä. Ilmoituslomakkeiden tiedot tallennetaan suorituskuukauden. Myöhässä saapuneet ilmoitukset tallennetaan aina noin seuraavan vuoden puoliväliin. Tämän jälkeen ilmoituksia ei enää tallenneta, vaan ne kirjataan saapuneiksi ja arkistoidaan. Otosajankohdaksi valittiin kattavuusosaan 16.10. - 30.11.1993 ja luotettavuusosaan 1.11. - 30.11.1993 tehdyt raskauden keskeytykset. Koska luotettavuustutkimus oli huomattavasti suuritöisempi, valittiin siihen lyhyempi ajanjakso. Ajanjakson pituus valittiin vuoden 1991 rekisteritietojen perusteella. Tuolloin raskauden keskeytyksiä tehtiin 11 747 yhteensä 78 eri hoitolaitoksessa. Tavoitelluksi otoskooksi valittiin kattavuusosaan 550 tapausta, noin 5 % kaikista keskeytyksistä.

Aineisto kerättiin 18 Uudenmaan, Hämeen ja Oulun läänin raskauden keskeytyksiä suorittavista hoitolaitoksesta (liite 2). Otos ositettiin hoitolaitostason mukaan, jotta jokainen taso tulisi edustetuksi oikeassa suhteessa.

Kattavuustutkimuksen lopullinen otoskoko oli 488 tapausta, joka oli suunniteltua pienempi. Tämä johtui raskauden keskeytysten lukumäärän hoitolaitoskohtaisesta vaihtelusta sekä raskauden keskeytysten vähenemisestä.

Koska raskauden keskeytykset kirjataan rekisteriin kuukausittain, kerättiin luotettavuustutkimusta varten tiedot kaikista marraskuun tapauksista (n = 347). Kahdesta ei löydetty sairaskertomusta, joten lopullinen otoskoko oli 345. Toisella puuttuvista oli henkilötunnusvirhe, jonka vuoksi sairaskertomuksia ei löydetty. Toisessa tapauksessa sairauskertomusta ei jostain syystä aineiston keruuhetkellä saatu tarkasteltavaksi. Aborttirekisteri ja hoitolaitoksista kerätyt vertailuaineistot yhdistettiin henkilötunnuksen perusteella.

2.2 Aineiston keruu

Toukokuussa 1994 lähetettiin tutkimukseen valittujen hoitolaitosten ylilääkäreille kirje, jossa esiteltiin tutkimuksen tavoitteet. Tämän jälkeen ylilääkäreihin otettiin yhteyttä puhelimitse ja sovittiin käytännön järjestelyistä. Luotettavuustutkimusta varten lähetettiin etukäteen luettelo tarvittavista sairauskertomuksista. Ylilääkärit toimittivat pyynnön eteenpäin sairauskertomusarkistoihin. Aineistoa kerätessä tutkimusryhmän jäsen matkusti hoitolaitoksiin.

Kattavuustutkimusta varten valittiin hoitolaitoksessa mahdollisimman luotettava ja alkuperäinen tietolähde verrattavaksi aborttirekisteriin. Leikkaussalin toimenpi-

derekisteri toimi 16 hoitolaitoksessa vertailuaineistona. Suurimmassa osassa hoitolaitoksissa oli käytössä atk-pohjainen toimenpiderekisteri. Useassa yksityisissä hoitolaitoksissa oli vielä manuaalinen leikkaussalin toimenpidepäiväkirja. Poiminta toimenpiderekisteristä tehtiin laillisten raskauden keskeytysten toimenpidenumeroilla (8511- 8514). Kahdessa hoitolaitoksessa poiminta tehtiin diagnoosilla 'raskauden keskeytys' (6350C). Tiedot kerättiin niistä henkilöistä, joille tarkasteluajanjaksolla oli tehty abortti tai siihen liittyvä toimenpide (polikliinisesti vai vuodeosastolta suoritettu).

Luotettavuustutkimusta varten täytettiin uudelleen Ilmoitus raskauden keskeytyksestä -lomake (RK 4) sairaskertomustietojen perusteella. Muuttujina olivat kaikki ilmoituslomakkeen muuttujat. Ilmoituslomakkeen kohdat 1 - 7, jotka käsittelevät naisen taustatietoja sekä synnytys- ja raskaushistoriaa, täytettiin lähettävän lääkärin lausunnon raskauden keskeyttämisestä (RK 1-lomakkeen) perusteilla. Nämä tiedot pohjautuvat suurelta osin potilaan omaan ilmoitukseen. Lisäksi tietolähteenä käytettiin potilaan sairaskertomuksen tietoja. Kohtien 8 - 11 ja 15 - 17 tiedot on kerätty gynekologian hoitolehdeltä potilaan jatkuvasta sairauskertomuksesta. Kohtien 12 - 14 tiedot perustuvat suorittajalääkärin käsitykseen asiasta, ja ne kerättiin RK 1-lomakkeesta ja potilaan sairaskertomuksesta. Tapauksissa, joissa oli samalla tehty sterilointi, tiedot saatiin poimimalla sairaskertomuksesta ja sterilointilausuntolomakkeesta.

Tutkimuksessa pyrittiin lisäksi kuvaamaan tiedon kulkua hoitolaitoksessa ja kartoittamaan tiedonkulun ongelmakohtia.

3 Tulokset

3.1 Kattavuus

Raskauden keskeytyksiä, jotka löytyivät sairaaloiden omista tietolähteistä, muttei aborttirekisteristä, löytyi viisi kappaletta (0,9 % sairaaloista löydetyistä). Tuloksen varmistamiseksi suoritettiin haku koko vuoden 1993 aborttirekisteriaineistosta henkilötunnuksen perusteella, mutta yhtäkään näistä tapauksista ei löytynyt. Aborttirekisterin kattavuus olisi tämän perusteella noin 99 %.

Tapauksia, jotka löytyivät aborttirekisteristä mutta ei hoitolaitosten tietolähteistä, oli kuusi kappaletta (1 % kaikista löydetyistä). Tulos voi selittyä aborttirekisterin kirjaamisvirheellä. Lomake on mahdollisesti saapunut STAKESiin puutteellisesti täytettynä. Jos toimenpiteen suorituspäivämäärä on puuttunut, on abortti kirjattu suorittajalääkärin allekirjoituskuukaudelle. Abortti on myös voinut kirjautunut tallennusvirheen vuoksi väärälle hoitolaitokselle tai kuukaudelle. Toinen selitysmahdollisuus on että, suoritetut raskauden keskeytykset kirjautuvat potilaiden sairaskertomuksiin ja niistä lähetetään ilmoitukset STAKESiin, mutta ne eivät jostain syystä tule näkyviin hoitolaitosten rekistereissä.

3.2 Luotettavuus

Tutkimuksessa käytettiin samaa luotettavuuden tason mittaria kuin syntymärekisterin luotettavuustutkimuksessa (Gissler ym. 1991), jossa 80 - 89,9 % yhtäpitävyys tulkittiin epätyydyttäväksi, 90 - 94,9 % tyydyttäväksi ja yli 95 % hyväksi.

3.3 Muuttujakohtainen tarkastelu

Ilmoituslomakkeen sisältämät muuttujat on jaettu kahteen osaan. Ensimmäisen ryhmän muodostavat muuttujat, joiden tiedot ilmoitetaan jokaisesta tapauksesta ts. jokaiselta potilaalta löytyy tieto kuhunkin kysyttyyn muuttujaan. Toisen ryhmän muuttujat ovat luonteeltaan sellaisia, joihin ei välttämättä löydy tietoa (esim. onko potilas avoliitossa) tai muuttujat ovat luonteeltaan tarkentavia (täytetään vain tarvittaessa). Aina ilmoitettavia muuttujia on kaikkiaan 22 ja tarvittaessa ilmoitettavia on kahdeksan (taulukko 1).

1. *Naisen henkilötunnus.* Kahta lukuun ottamatta kaikille naisille oli merkitty rekisteriin oikea henkilötunnus.
2. *Sosiaaliryhmä.* Naisen ammatti merkitään kirjaamisvaiheessa aborttirekisteriin sosiaaliryhmittäin Rauhalan luokituksen mukaan (Rasimus 1991). Potilaiden sairauskertomuksissa ilmeni jonkin verran ristiriitaisuuksia lomakkeen ja sairauskertomusten välillä. Kirjaamisvaiheen virheet ovat saattaneet aiheutua luokittelussa tapahtuneista tulkintaeroista, sillä Rauhalan luokitus ei välttämättä vastaa kovin hyvin nykyisiä ammatteja.
3. *Asuinkunnan numero.* Tieto asuinkunnasta oli virheellinen 11 naisella. Esimerkiksi opiskelijoilla asuinkunta ja henkikirjoituskunta ovat usein eri, mikä on saattanut aiheuttaa sekaannusta asuinkunnan suhteen.
4. *Siviilisääty.* Yhteensä 12 tapauksessa aborttirekisterissä oli virheellinen tieto. Kolmessa tapauksessa aborttirekisterin naimisissa oleva oli naimaton. Yhdessä tapauksessa rekisterin naimaton osoittautui naimisissa olevaksi. Tieto avoliitosta ja kihloissa olemisesta oli ilmoitettu huonommin, yhtäpitävyys 82,2 % ja 80,0 %. Jos kaikki aineiston tapaukset olisivat mukana, saatiin yhtäpitävyydeksi 97,7 % ja 99,4 %.

5-6. *Aikaisemmat raskaudet.* Tiedot synnytys- ja raskaushistoriasta osoittautuivat luotettavuudeltaan hyviksi.

7. *Tämän raskauden alkaessa käytetty ehkäisymenetelmä.* Yhteensä 31 tapauksessa aborttirekisterissä löytyi virhe. Aineistosta löytyi useita eri virhetyyppejä, joista mitään ei ollut selvästi muita enempää.

8-9. *Toimenpide ja sairaalan numero.* Tieto tehdystä toimenpiteestä ja sairaalan numerosta oli merkitty kaikkiin lomakkeisiin oikein. Sen sijaan 18 tapauksessa (5,8 %) oli polikliinisesti suoritettu abortti merkitty osastolla suoritetuksi. Tämä selittyy pääosin systemaattisella virheellä kahdessa hoitolaitoksessa.

Keskeytykset oli tehty polikliinisesti, mutta potilaat olivat sairaalassa kirjattu toimenpideosaston (vuodeosaston) potilaiksi.

10-11. *Suorituskuukausi ja potilaan sairaalasta poistumispäivä.* Ilmoituslomakkeen tiedot suorituspäivästä ja sairaalasta poistumispäivästä yhdistetään jolloin saadaan potilaan sairaalassa oloaika. Aborttirekisteriin kirjataan sairaalassa oloaika päivinä. Osa virheistä johtuu siitä, tulkitaanko toimenpide suoritetuksi silloin kun varsinainen toimenpide tehdään vai silloin kun potilas tulee sairaalaan edellisenä päivänä esimerkiksi mahdollista esitoimenpidettä (kohdunkaulan pehmennys) varten.

12. *Raskauden kesto.* Raskauden kesto ilmoitetaan lomakkeessa sen mukaan, millä viikolla raskaus on keskeytyksen tapahtuessa kuukautisten perusteella. Tieto vertailuaineistoon on kerätty RK 1-lomakkeesta viimeisten kuukautisten alkamispäivän perusteella. Yhteensä 10 naisella tieto oli puutteellisesti ilmoitettu: joko paperit olivat Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksessa tai raskaus oli alkanut pian edellisen synnytyksen jälkeen, jolloin kuukautiset eivät olleet vielä alkaneet. Näiden naisten tiedot poistettiin tarkastelusta.

Muuttujan yhtäpitävyys oli 63,8 %, mutta sallimalla yhden viikon virhe 91,9 %. Suurin osa virheistä oli viikon virheitä raskauden kestossa (97/125). Neljän viikon virheitä oli kuusi, kolmen viikon virheitä kuusi ja kahden viikon virheitä yhteensä 16 kappaletta. Vähintään kahden viikon virheistä suurimmassa osassa (20/28) raskaus oli vertailuaineiston mukaan pidemmällä kuin rekisterissä. Päätöksentekijän suhteen on 12 raskausviikon raja tärkeä. Aineistossa löytyi kolme tapausta, jossa aborttirekisterin mukaan alle 12 viikolla oleva raskaus oli vertailuaineistossa edennyt yli 12 raskausviikon.

13. *Päätöksentekijä.* Kahdessa tapauksessa tieto oli virheellinen. Kummassakin tapauksessa aborttirekisteriin oli merkitty päätöksentekijäksi lääkäri, vaikka abortit oli tehty Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen luvalla. Kummassakin tapauksessa päätöksentekijäksi olisi riittänyt lääkärit, eikä TEOn lupa olisi ollut välttämätön.

14. *Peruste.* Kohdan yhtäpitävyydeksi saatiin 99,4 %. Kahdessa virheessä oli kyseessä tapaus, jossa useampi peruste oli mahdollinen. Kahdessa tapauksessa diagnoositieto osoittautui virheelliseksi: Aborttirekisterin tieto 'oligohydramnion' (7612A) oli vertailuaineistossa 'hydrocephalus congetalis' (7432A) ja 'ductus omphaloc. persistens' (7510B) puolestaan 'muut vatsanpeitteen epämuodostumat' (7567X).

15. *Raskauden keskeytystoimenpide.* Yhteensä 18 tapauksessa oli aborttirekisteriin merkitty keskeytystoimenpiteeksi "muu lääke, kohdun tyhjennys ja kaavinta" kun vertailuaineistossa oli toimenpiteenä "laajennus ja imukaavinta". Näissä 18 tapauksessa oli kyseessä kohdun kaulan prostaglandiinipehmennys ennen varsinaista imukaavintaa. Vertailuaineistossa ei ollut yhtään "muu lääke, kohdun tyhjennys ja kaavinta" toimenpidettä. Tämä vaihtoehto on ohjeiden

mukaan tarkoitettu käytettäväksi sellaisissa tapauksissa, kun todella käytetty jotakin abortin aiheuttavaa lääkeainetta, esimerkiksi keittosuolaliuosta, kohdunsisäisesti.

Yhdeksässä tapauksessa vertailuaineistoon oli merkitty keskeytystoimenpiteeksi prostaglandiini kun viidessä tapauksessa aborttirekisteriin oli merkitty pihtityhjennys, kolmessa "muu lääke, kohdun tyhjennys" ja yhdessä tapauksessa imukaavinta. Kaikki raskaudet olivat edenneet jo yli 12. raskausviikon, ja keskeytys saatiin aikaan antamalla potilaalle prostaglandiinia kohdunkaulakanavaan kunnes keskeytys tapahtui, jonka jälkeen suoritettiin tarvittaessa kaavinta. Näin keskeytystoimenpiteenä oli prostaglandiini. Seitsemässä tapauksessa aborttirekisterin tieto pihtityhjennyksestä osoittautui imukaavinnaksi ja kahdessa tapauksessa tieto varhaisimusta imukaavinnaksi (taulukko 2).

16. *Raskauden jälkeinen ehkäisy.* Tieto raskauden jälkeiseksi ehkäisyksi oli virheellinen 39 tapauksessa. Viidessä tapauksessa jatkoehkäisyksi oli vertailuaineistossa suunniteltu sterilointi kun aborttirekisterissä oli muu tieto. Tarkempia syitä huonoon yhtäpitävyyteen on vaikea antaa.

17. *Varhaiskomplikaatiot.* Aborttirekisterin ja vertailuaineiston tiedot olivat yhtäpitäviä 317 tapauksessa. Aborttirekisteristä löytyi virheellinen tieto yhteensä 28 tapauksessa (yhtäpitävyys 91,9 %). Suurin yksittäinen virhe (23 kpl) oli tiedon puuttuminen aborttirekisterissä, kun vertailuaineistossa tieto löytyi. Jos aineistosta poistetaan tapaukset, joissa kummassakaan aineistossa ei ollut tietoa komplikaatiosta, saadaan varhaiskomplikaatioiden yhtäpitävyydeksi 12,5 % (taulukko 2). Yksi syy näin huomattavaan tietojen puuttumiseen on, että useat hoitolaitokset lähettävät käytännössä ilmoituslomakkeet STAKESiin välittömästi toimenpiteen jälkeen, jolloin muutaman päivän sisällä ilmenevät komplikaatiot (kuten tulehdukset) eivät kirjaudu ilmoituslomakkeeseen. Viidessä tapauksessa aborttirekisterissä oli tieto komplikaatiosta, mutta se osoittautui eri komplikaatioksi kuin vertailuaineistossa (taulukko 3).

Taulukossa 4 on esitetty joidenkin muuttujien luotettavuus eri lääneissä. Rekisteritiedon laadun välillä ei ollut merkittäviä eroja. Tällaisia systemaattisia virheitä ei myöskään löytynyt eri sairaaloiden välillä.

4 Pohdinta

Yleisesti aborttirekisteri osoittautui kattavuudeltaan ja luotettavuudeltaan hyväksi. Sitä voi erittäin hyödyntää tutkimuksessa ja suunnittelussa.

Aborttirekisterin kattavuus oli hyvä, noin 99 %. Tutkimuksen aikana hoitolaitoksissa selviteltiin tiedon kulku mahdollisten virhelähteiden kartoittamiseksi. Tältä osin ei löytynyt mitään selitystä viidelle puuttuvalle tapaukselle. Puuttuvat ilmoitukset johtunevat inhimillisistä tekijöistä.

Kun tarkastellaan koko rekisteriä, oli 95 % rekisterin tiedoista yhtäpitäviä sairauskertomusten kanssa. Tämän perusteella ilmoituslomake on pääosin erittäin käyttökelpoinen. Puutteita esiintyy lähinnä raskauden keskeytystä koskevissa kohdissa.

Ohjeiden mukaan raskauden kesto lasketaan edellisten kuukautisten alkamisesta. Nykyisin valtaosassa sairaaloista potilaille tehdään ultraäänitutkimus ennen keskeytystä. Tällöin varmistetaan raskauden kesto ja poissuljetaan kohdunulkoisen raskauden mahdollisuus. Näin toimitaan erityisesti silloin, jos raskauden keston arviointi on ristiriitainen kuukautisten ja kliinisen statuksen perusteella tai jos epäillään 12. raskausviikon ylittyneen.

Ainoastaan 91,9 % yhtäpitävyyden (yhden viikon virheen salliva) syynä on ilmeisesti se, että raskauden kesto ilmoitetaan usein tutkimustulosten, lähinnä ultraäänen perusteella, vaikka rekisteri edellyttääkin ilmoitusta kuukautisten mukaan. Tämän vuoksi keräsimme vertailuaineistoon toimenpiteen suorittajalääkärin lausunnosta myös tiedon raskauden kestosta tutkimustulosten perusteella. Kun vertaisimme tätä tietoa aborttirekisteriin, saimme yhtäpitävyydeksi 96,5 % (yhden viikon virheen salliva). Virheellisten tapausten kokonaislukumäärä väheni 125 tapauksesta 66 tapaukseen, ja vähintään kahden viikon virheiden lukumäärä väheni 28 tapauksesta 11 tapaukseen. Virheitä, joissa 12 viikon raja olisi ylittynyt, ei löytynyt yhtään. Tulokset osoittavat, että alkuraskaudessa suoritettu raskauden keston määrittäminen ultraäänitutkimuksella poikkeaa verrattain usein kuukautisten perusteella suoritetusta raskauden keston määrittämisestä. Aborttirekisteriin tulisikin siksi ilmoittaa raskauden kesto sekä kuukautisten että tutkimustulosten perusteella.

Keskeytystoimenpiteen kohdalla esiintyy huomattavan paljon virheellistä tietoa. Tämä johtunee ilmeisesti siitä, että keskeytystoimenpiteet ovat muuttuneet ajan myötä (Rasimus 1993). Eniten sekaannuksia oli yli 12 raskausviikon jatkuneissa raskauden keskeytyksissä. Nykyisin nämä keskeytykset suoritetaan useimmiten annostelemalla prostaglandiinia suoraan kohdunkaulakanavaan kunnes sikiö abortoituu. Tämän jälkeen suoritetaan tarvittaessa kaavinta prostaglandiinin ollessa itse abortin käynnistäjä. Sekaannuksia aiheuttaa ennen toimenpidettä nuorille ja synnyttämättömille naisille suoritettava kohdunkaulan prostaglandiinipehmennys, jonka tarkoitus on helpottaa toimenpidettä ja vähentää komplikaatioita. Tällöin kuitenkin itse toimenpiteenä on joko imutyhjennys tai tyhjennys pihdeillä ja kaavinta. Aborttirekisteriin kirjataan vain yksi toimenpide. Myös varhaisimun ja imukaavinnan ero on usein häilyvä ja monelle epäselvä.

Kohta 5 eli "muu lääke, kohdun tyhjennys ja kaavinta" tarkoittaa keskeytystoimenpiteenä käytettyjä aineita kuten hyperosmolaarista keittosuolaliuosta, etakridiinilaktaattia ja hypermolaarista ureaa. Nykyisin näillä aineilla indusoidut abortit alkavat olla harvinaisuuksia, kuten myös pieni keisarinleikkaus. Sen sijaan kokeiluasteella oleva antiprogestiinien käyttö raskauden keskeytyksissä tullee Suomessakin yleistymään, ja se olisi syytä ottaa omaksi keskeytystoimenpiteekseen. Tietojen luotettavuuden parantamiseksi olisi paikallaan selkeyttää kyseistä kohtaa ilmoitus-

lomakkeessa: esimerkiksi harvinaisiksi käyneiden keskeytystoimenpidevaihtoehtojen voitaisiin poistaa kokonaan ja korvata ne kohdalla "muu, mikä?".

Varhaiskomplikaatiot ilmenevät ilmoituslomakkeesta huonosti varsinkin kun osasta hoitolaitoksista lomakkeet lähetetään välittömästi toimenpiteen jälkeen. Peräti 23 tapauksessa vertailuaineiston tieto varhaiskomplikaatiosta puuttui aborttirekisteristä kokonaan. Toisaalta varhaiskomplikaatioiden esiintyvyyttä heikentää vielä se että, potilaat hakeutuvat yleensä ensin lähettävälle lääkärille avoterveydenhuoltoon ja vain vaikeimmat komplikaatiot tulevat sairaalahoitoon. Tiedon hankinta varhaiskomplikaatioista olisi harkittava uudelleen.

Suurimmassa osassa hoitolaitoksista ilmoituslomakkeen täyttämisestä huolehtii hoitohenkilökunta, lähinnä osastosihteerit, lääkärien toimiessa vain lomakkeen allekirjoittajina. Tällä tuskin on merkitystä aborttirekisterin luotettavuuden suhteen, sillä ilmoituslomakkeen tiedot ovat helposti poimittavissa ja ne ovat yksiselitteisiä aiheuttaen harvoin tulkintaongelmia.

Tietoja kerättäessä henkilökunnan kanssa keskusteltiin yleensä raskauden keskeytyksiin liittyvistä kysymyksistä. Keskusteluissa aborttirekisteri ja ilmoitusvelvollisuus saivat osakseen arvostelua, varsinkin keskussairaaloissa. Erityisesti keskussairaaloiden henkilökunta koki eniten ilmoituskäytännön lisäävän heidän työmäärääns ä, ja järjestelmää kuvattiin lähinnä turhaksi byrokratiaksi. Keskussairaaloissa toisaalta tehdään paljon keskeytyksiä ja henkilökunnan määrä on supistettu minimiin, joten henkilökunnan reaktiot ovat ymmärrettäviä. Aluesairaaloiden ja yliopistollisten sairaaloiden henkilökunnat suhtautuivat järjestelmään myönteisemmin. Jos ilmoitukset raskauden keskeytyksistä liitettäisiin osaksi hoitoilmoitusrekisteriä, jolloin ilmoitukset siirrettäisiin atk:n avulla STAKESiin. Ongelmana on nykyisen aborttilainsäädännön edellyttämä suorittajalääkärin allekirjoitus ilmoituslomakkeessa, joka ei vielä nykyisillläkään atk-järjestelmillä ole mahdollista. Toteutuakseen se edellyttäisi lainsäädännön muuttamista.

5 Tiivistelmä

Tutkimuksessa tarkasteltiin STAKESin aborttirekisterin tiedon laatua. Kattavuusosassa vertailtiin hoitolaitosten omista tietolähteistä kerätyn aineiston avulla, kuinka suuri osuus raskauden keskeytyksistä ilmoitetaan aborttirekisteriin (N = 488). Luotettavuusosassa arvioitiin ilmoituslomakkeen sisältämien tietojen oikeellisuutta hoitolaitoksissa kerättyjen sairaskertomuksien avulla (N = 345). Vertailuaineistot kerättiin Uudenmaan, Hämeen ja Oulun läänin abortteja tekevistä hoitolaitoksista. Kattavuusosan tapaukset olivat ajalta 16.10. - 30.11.1993 ja luotettavuusosan ajalta 1. - 30.11.1993.

Aborttirekisterin kattavuus oli korkea. Rekisteristä puuttui viisi keskeytystä, joka vastasi 0,9 % sairaaloista löydetyistä tapauksista.

Yhteensä 95 % aborttirekisterin tiedoista oli yhtäpitäviä sairauskertomusten kanssa. Yhdeksän muuttujan kohdalla vähintään 10 % tiedoista oli ilmoitettu rekisteriin virheellisesti.

Raskauden kesto oli ilmoitettu rekisteriin epäluotettavasti, ja sen takia rekisteriin tulisikin ilmoittaa raskauden kesto sekä viimeisten kuukautisten että muiden tutkimustulosten, kuten ultraäänen, perusteella. Keskeytystoimenpiteen kohdalla on huomattavan paljon virheellistä tietoa, mikä johtunee tiedonkeruulomakkeen vanhentuneista vaihtoehdoista. Varhaiskomplikaatiot ilmenevät ilmoituslomakkeesta huonosti, joten tiedon hankintaa varhaiskomplikaatioista olisi harkittava uudelleen.

Lähteet

Gissler, M., Teperi, J., Forssas, E. ja Hemminki, E.:
Syntymärekisterin luotettavuustutkimus. STAKES: Aiheita 11/93.

Rasimus, A.:
Tilastoja raskauden keskeytyksistä. Raskauden keskeytykset vuoteen 1991 Suomessa. STAKES: Terveys 1993:3.

Rimpelä, M. ja Ritamo, M. (toim.):
Raskauden keskeyttäminen - suomalaisia valintoja 1990-luvulla. STAKES: Raportteja 126. Helsinki 1993.

Sammanfattning

I undersökningen granskades kvaliteten på uppgifterna i STAKES register över aborter. Vad gäller täckningen jämfördes med hjälp av material som insamlats från vårdinrättningarnas egna informationskällor hur stor andel av aborterna som anmälts registret över aborter (N = 488). Vad gäller tillförlitligheten gjordes en uppskattning om de på anmälningsblanketten lämnade uppgifternas riktighet med hjälp av sjukjournaler som samlats på vårdinrättningarna (N = 345). Materialen för jämförelsen insamlades från vårdinrättningar som utför aborter i Nylands, Tavastehus och Uleåborgs län. De fall som granskades för att utreda täckningen gällde tiden 16.10. - 30.11.1993 och för att utreda trovärdigheten 1. - 30.11.1993.

Täckningen i registret över aborter var hög. Ur registret fattades fem aborter vilket motsvarade 0,9 % av de på sjukhusen upptäckta fallen.

Sammanlagt 95 % av uppgifterna i registret över aborter stämde överens med sjukjournalerna. Vad gäller nio variabler hade minst 10 % av uppgifterna anmälts registret felaktigt.

Gestationstiden i anmälningarna var inte tillförlitlig och därför borde gestationstiden anmälas registret utgående både från tiden för den senaste menstruationen

och undersöknigsresultat, så som ultraljudsundersökningar. I punkten avsedd för uppgifter om abortåtgärden fanns anmärkningsvärt mycket felaktiga uppgifter angivna vilket torde bero på föråldrade alternativ på blanketten. Komplikationer i tidig graviditet framgår dåligt av anmälningsblanketten vilket tyder på att insamlandet av uppgifter om tidiga komplikationer borde övervägas på nytt.

Conclusion

The purpose of this study is to analyze the information in the register on induced abortions, kept by the National Research and Development Centre for Welfare and Health. In the chapter on coverage the number and percentage of induced abortions notified to the register on induced abortions (N = 488) are discussed with the help of material gathered from the data files of operating hospitals. The chapter on reliability examines the correctness of the information in notification forms comparing it with case histories from operating hospitals (N = 345). The material was gathered from operating hospitals in the provinces of Uusimaa, Häme and Oulu. The study of coverage includes abortions during the period of 16 October - 30 November 1993 and the study of reliability the period of 1 - 30 November 1993.

The coverage of the register on induced abortions is wide. Five abortions were missing from the register and they correspond to 0,9 % of the total number of cases of which data was gathered from the hospitals.

A total of 95 % of the information in the register on induced abortions was consistent with the case histories. In nine cases at least 10 % of the information given to the register was incorrect.

The duration of gestation was informed in an unclear way. Therefore, information on it should be given to the register according to the onset of last period and other results of investigation, like ultrasound. There is considerably much inaccurate information concerning the operation. This is probably due to outdated alternatives in the notification form. The notification form does not give much data on early complications and therefore the process of information gathering should be reconsidered.

Taulukko 1. Aborttirekisterin muuttujien luotettavuus, %

Muuttujat, jotka ilmoitetaan aina (N = 345)

	Oikein ilmoitettuja[1]
Toimenpide	100,0
Sairaala	100,0
Suorituskuukausi	100,0
Henkilötunnus	99,7
Aiemmin kuolleena syntyneitä	99,4
Keskeytyksen peruste	99,4
Päätöksentekijä	99,4
Aiempien synnytysten määrä	98,8
Aiemmin elävänä syntyneiden määrä	98,6
Elävien lasten määrä	98,3
Aiempien keskeytysten määrä	97,7
Asuinkunta	96,8
Aiempien keskenmenojen määrä	96,8
Siviilisääty	96,5
Poistumispäivä	95,7
Toimenpiteen suoritusosasto	94,2
Varhaiskomplikaatiot	91,9[2]
Tämän raskauden ehkäisy	91,0
Tuleva ehkäisy	88,7
Keskeytystoimenpide	87,8
Sosiaaliluokka	80,3
Raskauden kesto	63,8

Muuttujat, joita ei tarvitse ilmoittaa aina

	N	*Oikein ilmoitettuja*[3]
Edellisen raskauden tulos	232	96,1
Edellinen raskausvuosi	232	95,9
Edellinen keskeytysvuosi	115	90,4
Avoliitossa	45	82,2
2. edellinen keskeytysvuosi	26	80,8
3. edellinen keskeytysvuosi	5	80,0
Kihloissa	10	80,0
Diagnoosi	8	75,0

1 Luotettavuutta laskettaessa rekisterin puuttuva tieto on laskettu virheeksi, kaikki tapaukset mukana.
2 Katso myös taulukko 3.
3 Kummastakin lähteestä puuttuvat tiedot poistettu.

Taulukko 2. Keskeytystoimenpiteen ilmoittaminen rekisteriin

		Vertailuaineisto							
		1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*Yht.*
Rekisteri	1	0	2	0	0	0	0	0	2
	2	1	299	2	1	0	0	0	303
	3	0	7	0	5	0	0	0	12
	4	0	0	0	4	0	0	2	6
	5	0	18	0	3	1	0	0	21
	6	0	0	0	0	0	0	0	0
	7	0	0	0	0	0	0	0	0
	Yht.	**1**	**326**	**2**	**13**	**1**	**0**	**2**	**345**

Vaihtoehdot:

1 varhaisimu
2 laajennus ja imukaavinta
3 laajennus, tyhjennys pihdeillä ja imukaavinta
4 prostaglandiini
5 muu lääke, kohdun tyhjennys ja kaavinta
6 pieni keisarileikkaus
7 muu, mikä

Taulukko 3 Varhaiskomplikaatioiden ilmoittaminen rekisteriin

		Vertailuaineisto		
		on	*ei*	*yht.*
Rekisteri	on	*9	0	9
	ei	23	313	336
	Yht.	**32**	**313**	**345**

* joista neljä oli ilmoitettu samalla tavalla otosaineistossa ja aborttirekisterissä

Taulukko 4. Esimerkkejä aborttirekisterin muuttujien luotettavuudesta kolmessa otoslääneissä, %

	Oikein ilmoitettuja		
	Uudenmaan lääni	*Hämeen lääni*	*Oulun lääni*
Henkilötunnus	99,2	100,0	100,0
Asuinkunta	96,7	96,1	100,0
Siviilisääty	97,9	94,7	88,9
Aiempien synnytysten määrä	98,8	100,0	96,3
Elävien lasten määrä	98,8	97,4	96,3
Tämän raskauden ehkäisy	92,6	88,2	85,2
Osasto	94,6	97,4	81,5
Peruste	98,8	100,0	96,3

Tutkimukseen osallistuneet hoitolaitokset

		luotettavuus-tutkimus *N*	*kattavuus-tutkimus* *N*
00111	Kätilöopiston sairaala	110	160
40309	Kanta-Hämeen keskussairaala	15	19
40316	Kainuun keskussairaala	10	17
40401	Porvoon aluesairaala	16	23
40405	Lohjan aluesairaala	12	18
40407	Lounais-Hämeen aluesairaala	5	6
40409	Mäntän aluesairaala	4	6
40419	Raahen aluesairaala	3	5
40429	Jorvin sairaala	42	66
50200	Helsingin yliopistollinen keskussairaala	53	72
50290	Tampereen yliopistollinen keskussairaala	44	63
60605	Dextra, Helsinki	1	1
60611	Diakonissalaitoksen sairaala, Helsinki	2	4
60626	Sairaala Mehiläinen, Helsinki	6	6
60644	Kirurgipalvelu, Tampere	1	1
60675	Sairaala Botnia, Oulu	0	0
90375	Nokian terveyskeskus	7	7
90390	Oulun terveyskeskus	14	15
	Yhteensä	**345**	**488**

SOSIAALI- JA TERVEYSALAN
TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISKESKUS
Siltasaarenkatu 18
00530 HELSINKI

ILMOITUS SUORITETUSTA RASKAUDEN KESKEYTYKSESTÄ JA/TAI STERILOIMISESTA

Lomake RK 4-ST 3

1. Henkilötunnus (Sosiaaliturvatunnus)

2. Ammatti

3. Asuinkunnan numero

4. Siviilisäätу (tarvittaessa useita rasteja)
1 naimisissa | 2 naimisissa, asuu erillään | 3 naimisissa, as.erossa | 4 leski | 5 eronnut | 6 naimaton | 1 kihloissa | 1 avoliitossa

5. Aikaisemmat raskaudet
synnytykset ___ keskenmenot ___ keskeytykset ___ keskeytykset vuosina ___
elävänä syntyneet ___ kuolleena syntyneet ___ lapsia elossa ___

6. Viimeinen kohdassa 5 mainituista raskauksista päättynyt
vuonna ___ 1 synnytykseen | 2 keskenmenoon | 3 keskeytykseen

7. Tämän raskauden alkaessa käytetty ehkäisymenetelmä
1 E-tabletit tai -kapselit | 2 Kierukka | 4 Kondomi | 8 Muu | 16 Ei mitään | 32 Sterilointi | 0 Ei tietoa

8. Toimenpide
1 pelkkä raskaudenkeskeytys | 2 pelkkä sterilointi | 3 samanaikainen raskaudenkeskeytys ja sterilointi

9. Sairaalan numero
1 poliklinikka | 2 vuodeosasto

10. Toimenpiteen suorituspvm
pv kk vuosi

11. Sairaalasta poistumispvm
pv kk vuosi

KOHDAT 12–17 TARKOITTAVAT RASKAUDEN KESKEYTYSTÄ

12. Raskauden kestoaika
Raskaus ___ viikolla keskeytyksen tapahtuessa. Viimeisten kuukautisten alkamispäivä / 19

13. Päätöksentekijä
1 Sosiaali- ja terveyshallitus / 19 DNo / / | Kaksi lääkäriä | Yksi lääkäri | Hätätapaus (§ 9)

14. Peruste

1 Sairaudesta, ruumiinviasta tai heikkoudesta naisen hengelle tai terveydelle aiheutuva vaara
Peruste lähemmin
Diagnoosin nro

2 Elämänoloista ja muista olosuhteista aiheutuva huomattava rasitus
Peruste lähemmin

3 Rikoslaissa mainitut olosuhteet
4 Alle 17 vuotta
5 40 vuotta täyttänyt
6 Synnyttänyt 4 lasta
7 Lapsen vajaamielisyys tai muu vaikea sairaus tai ruumiinvika
Peruste lähemmin
Diagnoosin nro

8 Äidin 9 Isän sairaus, häiriytynyt sieluntoiminta tai muu niihin verrattava lapsen hoitoa vakavasti rajoittava syy.
Peruste lähemmin
Diagnoosin nro

15. Raskauden keskeytystoimenpide
1 varhaisimu
2 Laajennus ja imukaavinta
3 Laajennus, tyhjennys pihdeillä ja kaavinta
4 Prostaglandiini
5 Muu lääke, kohdun tyhjennys ja kaavinta
6 Pieni keisarileikkaus
7 Muu, mikä

16. Raskauden keskeyttämisen jälkeen käytettäväksi suunniteltu ehkäisy
1 E-tabletit tai -kapselit | 2 Kierukka | 4 Kondomi | 8 Muu
16 Ei mitään | 32 Sterilointi | 0 Ei tietoa

17. Varhaiskomplikaatiot (2 viikon aikana)
0 Ei mitään
1 Verenvuoto, joka ei vaatinut verensiirtoa
2 Verenvuoto, joka vaatii verensiirron
3 Kohdun tulehdus
4 Sivuelinten tulehdus
5 Kohdunkaulan repeämä
6 Kohdun puhkeaminen
7 Istukan sisällejääminen
8 Psyykkiset komplikaatiot
9 Muu, mikä

Tuotenro 60240127S
828354T/882816/P

Lääkintöhallituksen 31.5. 1985 vahvistama lomake nro 127 raskauden keskeyttämisestä annetun lain (239/70) ja asetuksen (359/70) sekä steriloimisesta annetun lain (283/70) ja asetuksen (427/85) mukaisesti.

KOHDAT 18–21 TARKOITTAVAT STERILOIMISTA

18 Päätöksentekijä
1 Sosiaali- ja terveyshallitus / 19 DNo / /
2 Kaksi lääkäriä
3 Yksi lääkäri
4 Hätästeriloiminen (6 §)

19 Peruste

1 Synnyttänyt 3 lasta

2 Yksin tai aviopuolison kanssa yhteensä 3 alaikäistä lasta

3 Täyttänyt 30 vuotta

4 Raskaudesta naisen hengelle tai terveydelle aiheutuva vaara
Peruste lähemmin

Diagnoosin nro

5 Raskauden ehkäisymahdollisuudet epätavallisen huonot
Peruste lähemmin

6 Jälkeläisten vaikea sairaus tai ruumiinvika
Peruste lähemmin

Diagnoosin nro

7 Sairaus tai muu siihen verrattava lapsen hoitokykyä rajoittava syy
Peruste lähemmin

Diagnoosin nro

20. Steriloimistoimenpide

1 Munanjohtimien sitominen ja katkaisu

2 Naiselle tehtävä muu toimenpide, mikä

3 Siemenjohtimien katkaisu

4 Miehelle tehtävä muu toimenpide, mikä

21. Sairaalassaolon aikana todetut komplikaatiot

1 Ei mitään
2 Verenvuoto, joka ei vaatinut verensiirtoa
3 Verenvuoto, joka vaati verensiirron
4 Tulehdus
5 Psyykkiset komplikaatiot
6 Muu mikä, _____

Lausunnonantajalääkärin nimi ja virka-asema

_____ päivänä _____ kuuta 19 ____ [1]

Suorittajalääkärin allekirjoitus

Nimen selvennys ja virka-asema

[1] Raskauden keskeyttämisestä annetun asetuksen (N:o 359/70) 9 §:ssä ja steriloimisasetuksen (N:o 427/85) 7 §:ssä määrättynä on suorittajalääkärin lähetettävä sosiaali- ja terveyshallitukselle ilmoitus toimenpiteestä kuukauden kuluessa.

Hätästeriloimiseen liittyvä kertomus

Annukka Ritvanen

III Tilastotietoja lääketieteellisin perustein tehdyistä raskauden keskeytyksistä

1 Johdanto

Tämä tilastokatsaus sisältää tietoja sellaisista lääketieteellisistä raskauden keskeytyksistä vuosilta 1992 ja 1993, jotka on tehty sikiöllä todetun poikkeavuuden tai sen riskin vuoksi eli ns. sikiöindikaatioiden perusteella. Selvityksessä ei käsitellä sellaisia lääketieteellisiä raskauden keskeytyksiä, jotka on tehty äidin sairauden tai äidin henkeä tai terveyttä vaarantavan ongelman vuoksi.

Esitetyt tiedot ovat ennakkotietoja sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen (STAKES) ylläpitämän epämuodostumarekisterin Prenataali-projektista, jonka loppuraportti tullaan julkaisemaan keväällä 1995.

2 Sikiöindikaatioin tehtäviä raskauden keskeytyksiä koskeva lainsäädäntö

Laissa raskauden keskeyttämisestä (239/70) säädetään, että raskaus voidaan naisen pyynnöstä keskeyttää, kun on syytä otaksua, että lapsi olisi vajaamielinen tai että lapsella olisi tai lapselle kehittyisi vaikea sairaus tai ruumiinvika. Tämän 1 §:n 5 kohdan mukaisiin raskauden keskeytyksiin on haettava lupa Terveydenhuollon oikeusturvakeskukselta eli TEOlta (aiemmin Lääkintöhallitukselta tai sosiaali- ja terveyshallitukselta). Lain 5 §:n 3 momentin mukaan TEO voi antaa luvan raskauden keskeyttämiseen 20. raskausviikon päättymiseen asti, mikäli siihen on erityistä syytä. 5 a §:n perusteella (lain muutos 572/85) TEO voi lisäksi antaa luvan raskauden keskeyttämiseen 24. raskausviikon päättymiseen asti, jos lapsivesi- tai istukkanäytetutkimuksella, serologisilla tutkimuksilla tai muulla vastaavalla luotettavalla tutkimuksella sikiöllä on todettu vaikea sairaus tai ruumiinvika.

Keinoalkuisissa monisikiöisissä (4 tai useampia sikiötä) raskauksissa voidaan alkuraskaudessa joutua keskeyttämään muutamia sikiöistä, jotta jäljelle jääneiden sikiöiden kehitys voitaisiin turvata. Näissä ns. osakeskeytyksissä (tai vähennys- eli reduktiokeskeytyksissä) keskeytyslupa on myös haettava TEOlta. Tällöin TEOn keskeytyslupa koskee kaikkia monisikiöisen raskauden sikiöitä osakeskeytyksiin liittyvän keskenmenoriskin vuoksi. Tilanne on sama sellaisissa yleensä myöhäisissä kaksosraskauksien osakeskeytyksissä, joissa toinen sikiöistä on todettu sairaaksi ja toinen on terve.

3 Epämuodostumarekisterin prenataaliprojekti

Vuodesta 1963 lähtien Suomessa on toiminut epämuodostumarekisteri, johon on kerätty tiedot elävillä alle vuoden ikäisillä tai kuolleena syntyneillä lapsilla todetuista epämuodostumista. Jatkuvalla ja huolellisella epämuodostumien seurannalla eli monitoroinnilla rekisteri pyrkii ajoissa havaitsemaan mahdolliset muutokset jonkin tietyn epämuodostuman tai epätavallisen epämuodostumayhdistelmän esiintyvyydessä, koska tällaiset muutokset voivat olla merkki ympäristön uusista epämuodostumia aiheuttavista tekijöistä, esimerkiksi teratogeenisistä lääkeaineista. Rekisterin tarkoituksena on talidomidikatastrofin kaltaisten tilanteiden ennaltaehkäisyn lisäksi epämuodostumien tilastointi ja tutkimus sekä epämuodostumia koskevan tiedon jakaminen. Epämuodostumarekisterin toiminta perustuu lakiin (556/89) ja asetukseen (774/89) terveydenhuollon valtakunnallisista henkilörekistereistä.

Prenataalidiagnostiikka ja erilaiset raskaudenaikaiset seulontatutkimukset ovat lisääntyneet huomattavasti 1970-luvulta lähtien. Nykyään monet vakavat sikiön epämuodostumat ja sairaudet todetaan jo varhaisraskauden aikana, jolloin äiti päätyy useimmiten hakemaan lupaa sikiöindikaatioin tehtävään raskauden keskeytykseen. Näin todetut epämuodostumat ovat aiemmin jääneet rekisteröimättä, jolloin joidenkin vaikeiden epämuodostumien esiintyvyys on epämuodostumarekisterin mukaan näyttänyt laskeneen huomattavasti. Epämuodostumarekisteriä kehitettäessä vuosina 1992 - 1993 kävi selvästi ilmi, että epämuodostumien luotettavan monitoroinnin kannalta on välttämätöntä kerätä tietoja myös raskauden aikana todetuista epämuodostumista ja sikiöindikaatioin tehdyistä raskaudenkeskeytyksistä. Myös lääkäreiden ja sairaaloiden taholta toivottiin valtakunnallista tietoa sikiöindikaatioin tehdyistä raskaudenkeskeytyksistä ja sikiödiagnostiikasta. Lisäksi TEO halusi seurata omaa päätöskäytäntöään pitkällä aikavälillä.

Edellä olevista syistä epämuodostumarekisterissä aloitettiin vuonna 1993 ns. Prenataaliprojekti. Sen päätarkoituksena on selvittää, miten STAKESissa voitaisiin parhaiten toteuttaa prenataalitiedosto, joka keräisi valtakunnallisesti tiedot raskauden aikana todetuista epämuodostumista ja poikkeavuuksista sekä sikiöindikaatioin tehdyistä raskauden keskeytyksistä. Tässä projektissa kerätään tietoja vuosien 1993 ja 1994 ajalta. Prenataaliprojekti saa epämuodostumarekisteristä tiedot syntyneillä lapsilla prenataalisesti todetuista epämuodostumista. TEOsta saatujen RK1-lausunnon tietojen perusteella Prenataaliprojekti pyytää sairaaloista tiedot sikiöillä raskauden keskeytyksen jälkeen todetuista poikkeavuuksista ns. sikiöindikaatiokeskeytysten seurantalomakkeella. Vastaavia tietoja ei ole riittävällä tarkkuudella saatavissa raskaudenkeskeytysrekisteristä. Prenataaliprojektin tiedonkeräys perustuu henkilörekisterilakiin (471/87) ja -asetukseen (476/87), lakiin sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksesta (1073/92) sekä terveydenhuollon valtakunnallisia henkilörekistereitä koskevaan lakiin ja asetukseen.

Tämän selvityksen tiedot ovat Prenataaliprojektin julkaisematonta aineistoa. Tilastot perustuvat TEOsta saatuihin sikiöindikaatioin tehtyjen raskaudenkeskeytyshakemusten lääkärinlausuntojen tietoihin ja Prenataaliprojektin sikiöindikaatiokeskeytysten seurantailmoitusten tietoihin vuodelta 1993 sekä epämuodostumarekisterin tietoihin vuosilta 1990 - 1993.

4 Sikiöindikaatiokeskeytyshakemukset ja -luvat

Viime vuosina Terveydenhuollon oikeusturvakeskukselta on sikiöindikaatioiden perusteella haettu raskauden keskeytyslupaa noin 210 - 230 raskaudessa vuosittain (230 vuonna 1992 ja 216 vuonna 1993). TEO on evännyt keskeytysluvan noin 2 - 5 tapauksessa (1 - 2 %) vuosittain. Lisäksi Prenataaliprojektin saamien tietojen mukaan joitakin raskauksia on keskeytetty hakematta TEOlta lupaa, vaikka sikiö on todettu vakavasti sairaaksi. Keskeytys on tällöin tehty joko ns. äidin indikaatioilla tai ns. sosiaalisin perustein. TEOlta on haettu lupaa sikiöiden vähennyskeskeytykseen 0 - 3 monisikiöisessä raskaudessa vuosittain.

Vuonna 1990 sikiöllä todettujen tai epäiltyjen poikkeavuuksien vuoksi tehdyistä keskeytyshakemuksista (RK1- ja RK2- lomakkeet) 88,9 % tuli yliopistollisista keskussairaaloista, vuonna 1992 vastaava luku oli 79,2 % ja vuonna 1993 enää 72,0 %. Muutos on seurausta siitä, että joissakin alue- ja keskussairaaloissa on alettu aiempaa aktiivisemmin itse tehdä sikiötutkimuksia ja, mikäli sikiö on todettu poikkeavaksi, myös raskauden keskeytyshakemuksia, jotka aiemmin pyrittiin tekemään keskitetysti yliopistollisissa keskussairaaloissa. Koko maan sikiöindikaatioin tehdyistä keskeytyshakemuksista 30 - 40 % on jatkuvasti tullut Helsingin yliopistollisesta keskussairaalasta, lähinnä sen Sikiötutkimusyksiköstä.

Yleensä RK1-lausunnon allekirjoittanut lääkäri on puoltanut raskaudenkeskeytystä, mutta vuosittain muutamassa hakemuksessa ei lausunnon antaneen lääkärin puoltoa ole ollut, tavallisimmin raskaudenkeston vuoksi. Suurin osa RK1-lomakkeista on ollut perinnöllisyyslääketieteen erikoislääkäreiden allekirjoittamia.

5 Sikiöindikaatioin tehdyt raskaudenkeskeytykset

Suurin osa keskeytysluvan saaneista raskauksista keskeytetään, muutama päättyy spontaaniin keskenmenoon (1 - 3 raskautta vuodessa) ja joissakin tapauksissa äiti päättää keskeytysluvasta huolimatta jättää keskeytyksen tekemättä (3 - 6 raskautta vuodessa). Monisikiöisten raskauksien osakeskeytyksien jälkeen jäljelle jääneiden sikiöiden raskaus jatkuu usein normaaliin tapaan. Kaikkiaan keskeytysluvan saaneista raskauksista syntyy vuosittain 3 - 10 lasta.

Vuonna 1992 keskeytettiin 228 raskautta ja 232 sikiötä sikiöindikaatioin ja vuonna 1993 vastaavat luvut olivat 210 ja 216. Sikiöindikaatiokeskeytysten osuus

kaikista raskaudenkeskeytyksistä on ollut melko tasaisesti 2 %:n luokkaa (vuonna 1992 2,06 % ja vuonna 1993 2,03 %). Luku poikkeaa jonkin verran raskaudenkeskeytysrekisterin vastaavasta prosenttiluvusta, joka vuosina 1970 - 1991 vaihteli välillä 0,4 - 1,5 % (vuonna 1992 1,7 % ja vuonna 1993 1,6 %), koska raskaudenkeskeytysrekisterin peittävyydessä on sikiöindikaatioin tehtyjen raskaudenkeskeytysten kohdalla ollut havaittavissa lievää vajausta viime vuosina.

Sikiöindikaatioiden perusteella keskeytettyjen sikiöiden lukumäärä verrattuna kaikkien syntyneiden lasten määrään näyttää viime vuosina olleen varsin tasaisesti hieman yli 0,3 % (vuonna 1992 0,35 % ja vuonna 1993 0,33 %). Läänikohtaisesti tässä on havaittavissa jonkin verran eroja (kuvio 1).

Noin puolessa sikiöindikaatioin tehdyistä raskaudenkeskeytyksistä äiti on ollut alle 35-vuotias (vuonna 1992 52,2 % ja vuonna 1993 56,2 %). Sikiöindikaatiokeskeytyksissä äitien ikäjakauma on kaksihuippuinen (kuvio 2). Nuorten äitien ikähuippuun liittyvät yleensä sikiöillä ultraäänitutkimuksen avulla todetut rakenteelliset poikkeavuudet. Heidän riskinsä sikiöiden rakenteellisiin poikkeavuuksiin ei kuitenkaan ole korkeampi kuin muilla, vaan määrä johtuu siitä, että suurin osa raskauksista on juuri nuorilla äideillä. Vanhempien äitien ikähuippuun taas liittyvät lapsivesi- ja istukkanäytetutkimuksien avulla todetut sikiön kromosomipoikkeavuudet, mikä on seurausta iäkkäiden äitien kohonneesta riskistä sikiöiden kromosomipoikkeavuuksiin.

Raskauden kesto sikiöindikaatioin tehdyissä raskauden keskeytyksissä on myös kaksihuippuinen (kuvio 3). Ensimmäinen huippu ajoittuu 13. - 14. raskausviikoille lähinnä istukkanäytetutkimuksista löytyneiden kromosomipoikkeavuuksien vuoksi ja toinen huippu taas 18. - 19. raskausviikoille lapsivesitutkimuksista löytyneiden kromosomipoikkeavuuksien ja ultraäänitutkimuksien avulla todettujen sikiön rakennepoikkeavuuksien vuoksi. Vuonna 1992 yli 20. raskausviikoilla tehtyjen sikiöindikaatiokeskeytysten osuus oli 17,6 % ja vuonna 1993 14,8 %. Alle (≤) 12 raskausviikkoa kestäneitä raskauksia on sikiöindikaatiokeskeytyksissä ollut kymmenkunta vuosittain, vuonna 1992 näiden keskeytysten osuus kaikista oli 3,4 % ja vuonna 1993 6,0 %. Varhaisten sikiöindikaatiokeskeytysten syynä on useimmiten ollut joko sikiön riski olla sairas, esimerkiksi äidin lääkityksen tai infektion seurauksena, tai keinoalkuinen monisikiöraskaus.

6 Sikiön poikkeavuuden toteamiseen johtaneet sikiötutkimukset

TEOn RK1-lomakkeista saatujen tietojen perusteella oli usein vaikea päästä perille siitä, miksi kussakin sikiöindikaatioin keskeytetyssä raskaudessa alunperin oli ryhdytty sikiötutkimuksiin. Syyksi sikiötutkimuksiin oli vuonna 1993 useimmiten mainittu jokin seulonta, kuten äidin iän vuoksi tehdyt sikiön kromosomitutkimukset (18,5 %), ultraääniseula (16,7 %) tai ns. trisomia- eli seerumiseula (12,5 %). 32,4 %:ssa tapauksista tutkimusindikaatiota ei ollut mainittu, mutta useimmissa tapauksissa taustalla

lienee kuitenkin ollut jokin edellä mainituista seulonnoista. Sikiön tavanomaista suurempi riski olla sairas oli syynä sikiötutkimuksiin 11,6 %:ssa sikiöindikaatiokeskeytyksistä. Yksityiseen sikiön kromosomitutkimukseen oli alunperin hakeuduttu 1,4 %:ssa sikiöindikaatiokeskeytyksistä. Muut raskauteen liittyvät syyt ja komplikaatiot johtivat sikiötutkimuksiin 5,1 %:ssa ja mitään sikiötutkimuksia ei ollut tehty 1,9 %:ssa sikiöindikaatiokeskeytyksistä.

Suomessa on viime aikoina tehty lapsivesi- ja istukkanäytetutkimuksia noin 5 000 vuosittain eli keskimäärin 7,4 %:ssa synnytykseen tai sikiöindikaatiokeskeytykseen johtaneista raskauksista. Hieman yli 2 %:ssa näistä tutkimuksista sikiöllä todettiin kromosomipoikkeavuus, jonka takia raskaus keskeytettiin. Vuosina 1992 ja 1993 istukkanäyte- (INT) ja lapsivesitutkimus (LVT) tehtiin ensimmäisenä tutkimuksena hieman yli kolmannessa osassa sikiöindikaatioin keskeytetyistä raskauksista ja yli 95 %:ssa näistä äiti oli yli (≥) 35-vuotias. Yli 90 %:ssa sikiöindikaatiokeskeytyksistä, joissa INT tai LVT oli tehty ensimmäisenä tutkimuksena, kromosomipoikkeavuus oli keskeytyksen syy.

Ultraäänitutkimukset yleistyivät raskauksien seurannassa 1980-luvun alkupuolella ja tällä hetkellä miltei kaikissa raskauksissa tehdään seulonta- tai muu ultraäänitutkimus kahden ensimmäisen raskauskolmanneksen aikana. Vuosina 1992 ja 1993 ultraäänitutkimus oli tehty ensimmäisenä tutkimuksena hieman yli kolmannessa osassa sikiöindikaatioin keskeytetyistä raskauksista ja näistä vain noin joka kymmenes äiti oli yli (≥) 35-vuotias. Kromosomipoikkeavuus löytyi lisätutkimuksissa noin joka viidenneltä sikiöltä niissä sikiöindikaatiokeskeytyksissä, joissa ultraäänitutkimus oli tehty ensimmäisenä tutkimuksena. Vuonna 1993 ultraäänilöydöksien perusteella keskeytetyistä sikiöistä viidellä todettiin keskeytyksen jälkeen kromosomipoikkeavuus.

Vuonna 1992 ja 1993 yli 10 %:ssa sikiöindikaatioin tehdyistä keskeytyksistä trisomiaseula oli tehty ensimmäisenä tutkimuksena ja näistä alle kolmanneksessa äiti oli yli (≥) 35-vuotias. Sikiöindikaatiokeskeytyksissä, joissa trisomiaseula oli tehty ensimmäisenä tutkimuksena, kromosomipoikkeavuus oli todettu hieman alle 60 %:lla sikiöistä. Kuitenkin jos äiti oli yli (≥) 35-vuotias, kromosomipoikkeavuus oli ollut keskeytyksen perusteena lähes kaikissa tapauksissa. Alle 35-vuotiailla äideillä trisomiaseulan avulla löytyi paljon muitakin poikkeavuuksia, esimerkiksi keskushermostoputken sulkeutumishäiriöitä ja suomalaistyyppistä synnynnäistä nefroosia.

Vuosina 1992 ja 1993 sikiöindikaatioin tehdyistä raskaudenkeskeytyksistä noin 10%:ssa sikiötutkimuksiin oli päädytty, koska perheen raskauksissa tiedettiin tai epäiltiin olevan tavanomaista suurempi riski sikiön poikkeavuuteen joko perinnöllisistä syistä tai aiemmalla lapsella tai sikiöllä todettujen poikkeavuuksien vuoksi. Äitien ikäjakauma oli varsin tasainen tässä ryhmässä. Yli kolmanneksessa näistä riskiraskauksista keskeytyksen perusteena oli ollut sikiön kromosomipoikkeavuus. Osalla sikiöistä oli löytynyt muu poikkeavuus kuin se, jonka perusteella alunperin oli ryhdytty sikiötutkimuksiin.

Vuonna 1993 noin puolessa (48,6 %) kaikista sikiöindikaatioin tehdyistä raskauden keskeytyksistä keskeytystä haettiin poikkeavan ultraäänilöydöksen perusteella ja noin puolessa (49,5 %) istukkanäyte- tai lapsivesitutkimuksen poikkeavan löydöksen perusteella.

7 Sikiöillä raskauden keskeytyksen jälkeen todetut poikkeavuudet

Seuraavassa käsitellään vuonna 1993 (ja osin myös vuonna 1992) sikiöindikaatioin tehtyjen raskaudenkeskeytyksien jälkeen sikiöillä todettuja poikkeavuuksia. Sikiön poikkeavuudet on pyritty luokittelemaan merkittävimmän diagnoosin mukaisesti ja kukin sikiö on tilastoitu vain kerran. Kaikki kromosomipoikkeavuusdiagnoosit on varmistettu sytogeneettisistä laboratorioista.

Hieman yli puolessa sikiöindikaatioin tehdyistä raskaudenkeskeytyksistä keskeytyksen syynä oli jokin kromosomipoikkeavuus ja näistä sikiöistä noin puolella oli 21-trisomia, joka olisi johtanut Downin oireyhtymää sairastavan lapsen syntymään. Vuonna 1992 keskeytetyistä sikiöistä 125:llä (53,9 %) oli kromosomipoikkeavuus ja näistä 65:llä (52,0 %) oli 21-trisomia, vuonna 1993 vastaavat luvut olivat 106 (49,1 %) ja 53 (50,0 %). Noin neljänneksellä kaikista sikiöindikaatioin kes-keytetyistä sikiöistä oli siis 21-trisomia. Suurimmassa osassa 21-trisomia-keskeytyksistä äiti oli yli (≥) 35-vuotias, vuonna 1991 83,9 %, vuonna 1992 89,2 % ja vuonna 1993 83,0 %.

Vuonna 1992 Suomessa syntyi 105 Downin oireyhtymää sairastavaa lasta ja näistä suurin osa alle 35-vuotiaille äideille (69,5 %). Hieman yli puolet (52,9 %) kaikista 21-trisomia-raskauksista (syntyneet lapset ja keskeytetyt sikiöt) oli yli (≥) 35-vuotiailla äideillä. Vuonna 1992 keskeytettyjen 21-trisomia-sikiöiden osuus kaikista 21-trisomia-raskauksista (170) oli 38,2 %, yli (≥) 35-vuotiailla äideillä 21-trisomia-keskeytysten osuus heidän oman ikäryhmänsä 21-trisomia-raskauksista oli 64,4 % ja alle 35-vuotiailla äideillä 8,8 %. 21-trisomia-keskeytysten ja kaikkien 21-trisomia-raskauksien esiintyvyydet vaihtelivat jonkin verran lääneittäin vuosina 1991 - 1992 (kuvio 4).

Kaikkien keskushermostoepämuodostumien osuus sikiöindikaatiokeskeytyksistä oli vuonna 1992 15,5 % ja vuonna 1993 9,3 %. Näistä suurin osa oli keskushermostoputken sulkeutumishäiriöitä, joiden osuus kaikista sikiöindikaatiokeskeytyksistä oli 12,1 % vuonna 1992 ja 7,4 % vuonna 1993. Sikiön anenkefalian (aivottomuus) vuoksi tehtyjen keskeytysten osuus kaikista anenkefaliatapauksista oli vuonna 1992 noin 80 %, kun taas selkäydinkohjun vuoksi tehtyjen keskeytysten osuus kaikista selkäydinkohjutapauksista oli noin 20 %.

Vatsanpeitteiden sulkeutumishäiriöiden ja palleahernian vuoksi tehtyjen keskeytysten osuus oli 3 %:n luokkaa vuonna 1993 ja virtsaelinten epämuodostumien osuus taas noin 2 % kaikista sikiöindikaatiokeskeytyksistä. Tuntemattomasta syystä

johtuva moniepämuodostuma oli lähes 7 %:lla sikiöistä, ja yksittäinen poikkeavuus tai epämuodostuma noin 6 %:lla sikiöistä. Hieman alle 3 %:lla sikiöistä lopulliseksi diagnoosiksi jäi joko yleinen turvotus (hydrops) tai vähäinen lapsiveden määrä.

Perinnöllinen tauti todettiin noin 15%:lla sikiöindikaatioiden vuoksi keskeytetyistä sikiöistä ja näistä 72,7 %:lla tauti kuului ns. suomalaiseen tautiperintöön (synnynnäinen nefroosi, Meckelin oireyhtymä, hydroletalus, AGU, diastrofinen dysplasia, INCL, letaali kongenitaali kontraktuura -oireyhtymä).

Vuonna 1992 raskaus keskeytettiin 7 tapauksessa sikiön riskin vuoksi (lääkitys, infektio, muu raskauskomplikaatio), vuonna 1993 vastaava luku oli 13 eli 6 % kaikista sikiöindikaatiokeskeytyksistä (mukana keinoalkuisten monisikiöraskauksien osakeskeytykset).

Vuonna 1993 ultraäänilöydöksen perusteella keskeytetyistä sikiöistä 44,8 %:lla diagnoosi muuttui tai tarkentui keskeytyksen jälkeen tehtyjen tutkimusten avulla, kaikki sikiöt olivat rakenteeltaan poikkeavia. Vuonna 1993 Prenataaliprojektin saamien seurantailmoitusten mukaan sikiöindikaatioin keskeytetyistä sikiöistä 65,3 %:lle tehtiin ruumiinavaus keskeytyksen jälkeen ja 80,6 %:lle sikiöistä oli tehty kromosomitutkimus joko raskauden aikana tai keskeytyksen jälkeen.

8 Pohdinta

Terveydenhuollon oikeusturvakeskukselta sikiöindikaatioin haettujen keskeytyslupien ja niiden perusteella tehtyjen raskauden keskeytysten määrä näyttää pitkään pysyneen samansuuruisena, noin 200 keskeytystä vuodessa. Näiden lisäksi on kahden lääkärin päätöksellä ennen 12. raskausviikkoa todennäköisesti tehty muutamia sellaisia keskeytyksiä, joissa sikiö on todettu vaikeasti sairaaksi, ja mahdollisesti myös joitakin monisikiöisten raskauksien vähennyskeskeytyksiä. Tällaisten keskeytysten lukumäärästä ei ole tarkkaa tietoa, mutta luultavasti niitä on ollut enintään 10 - 15 vuodessa. Epämuodostumarekisterin tietojen mukaan jonkin verran synnytyksiä on käynnistetty ennenaikaisesti äidin indikaatiolla 24. raskausviikon jälkeen silloin, kun syntyvä lapsi ei luotettavien sikiötutkimusten perusteella ole ollut elinkelpoinen.

Sikiöindikaatiokeskeytysten hakemusperusteet ovat jonkin verran muuttuneet 1980-luvun alkuun verrattuna. Tuolloin raskauden keskeytystä haettiin monesti, koska sikiöllä tiedettiin olevan riski vakavaan sairauteen tai epämuodostumaan. Nykyään raskauden keskeytyshakemus tehdään useimmiten sikiön varman, luotettavalla sikiötutkimustavalla todetun vakavan sairauden tai rakennepoikkeavuuden vuoksi. Toisaalta tällä hetkellä ei ole tiedossa, kuinka usein sosiaalisin indikaatioin tehdyissä varhaisissa raskauden keskeytyksissä taustalla onkin itse asiassa ollut sikiölle vaaraa aiheuttava tai sellaiseksi koettu äidin alkuraskauden aikainen lääkitys, infektio tai muu altistuminen.

Toistaiseksi ei ole kovin paljon tutkittu, miksi äidit hakeutuvat tai eivät hakeudu sikiötutkimuksiin. Ei ole myöskään selvitetty niitä syitä, joiden perusteella äiti päätyy keskeyttämään raskauden tai jatkamaan sitä silloin, kun sikiö on todettu vakavasti sairaaksi. Kyseessä lienevät useimmiten hyvin henkilökohtaiset syyt, joita voi vain arvailla. Yliopistollisten keskussairaaloiden sikiötutkimusyksiköissä näissä tilanteissa annettavassa neuvonnassa on pyritty korostamaan, että ratkaisu on aina äidin. Äidin keskeytyspäätöksen taustalla saattavat olla sikiöllä todetun poikkeavuuden vaikeusaste ja tieto siitä, että syntyvä lapsi tulisi joka tapauksessa ennen pitkää menehtymään sairauteensa, pelot sairaan lapsen mahdollisista kärsimyksistä, kehitysvammaisuudesta ja mahdollisesti muita lapsia heikommasta selviämisestä yhteiskunnassa, äidin ja perheen voimavarat sairaan lapsen vastaanottamiseen, pelko omasta ja perheen jaksamisesta, ja perheen kokonaistilanne kuten muiden lasten määrä, sekä myös erilaiset sosiaaliset paineet. Sikiön poikkeavuuden toteamisen yhteydessä saadun neuvonnan määrällä ja laadulla saattaa myös olla merkitystä. Keskeytyspäätöksen taustalla saattaa joskus olla sekin, että juuri tämä lapsi ei aluperinkään ollut toivottu. Epämuodostumarekisteristä saadut alustavat tiedot lasten prenataalisista tutkimuksista viittaavat siihen, että osa äideistä päättää jatkaa raskautta sikiöllä alkuraskauden aikana todetusta vakavasta sairaudesta huolimatta eikä hae TEOlta keskeytyslupaa lainkaan. Osa äideistä taas haluaa jatkaa raskautta myönnetystä keskeytysluvasta huolimatta. Näihin ratkaisuihin lienevät myös johtaneet hyvin monenlaiset syyt, kuten äidin uskonnollinen tai eettinen vakaumus, kaksosraskaus jossa toinen sikiöistä on ollut terve, sikiöllä todetun poikkeavuuden suhteellinen lieväasteisuus tai lisätutkimuksien perusteella todettu terve sikiö. Joskus äiti ei luota sikiötutkimukseen ja sen tulokseen. Joskus taas keskeytyslupa on saatettu hakea "varalle" lisätutkimusten tuloksia odoteltaessa.

Sikiöindikaatioin tehtyjen raskauden keskeytysten määrässä verrattuna synnytysten määrään oli todettavissa läänikohtaisia eroja, joiden syynä ovat luultavasti satunnaisvaihtelu, suhteellisen pienet tapausmäärät, erot äitien ikäjakaumassa ja sikiötutkimusten alueellisessa tarjonnassa, saatavuudessa ja käytössä.

Sikiöiden prenataaliset diagnoosit, nimenomaan ultraäänilöydökset, usein muuttuivat kokonaan tai tarkentuivat keskeytyksen jälkeen tehtyjen lisätutkimuksien avulla. Keskeytyksen jälkeen selvisi monesti sikiön kromosomisyndrooma tai muu etiologialtaan tunnettu oireyhtymä, tai sikiöllä todettiin useita eri epämuodostumia prenataalisesti todetun yksittäisen epämuodostuman lisäksi. Kansainvälisissä tutkimuksissa sikiön prenataalisen ultraäänidiagnoosin on todettu muuttuneen keskeytyksen jälkeen noin 42 %:ssa. Suomessa vastaava luku vuonna 1993 oli 44,8 %. On todennäköistä että tässä on alueellisia eroja johtuen toisaalta eroista sikiödiagnostiikan osuvuudessa ja toisaalta paikallisista keskeytyksien jälkeisistä tutkimuskäytännöistä, kuten kromosomitutkimusten ja ruumiinavausten määristä, sekä perinnöllisyyslääketieteellisistä ja sikiöpatologisista taidoista. Keskeytyksen jälkeiseen sikiön huolelliseen tutkimiseen ja mahdollisimman tarkkaan diagnoosiin tulisi kaikin keinoin pyrkiä,

koska se on tärkeätä vanhemmille jo sinänsä, mutta aivan välttämätöntä perheen perinnöllisyysneuvonnan ja tulevien raskauksien kannalta.

Arvioitaessa keskeytysten vaikutusta Downin oireyhtymän esiintyvyyteen on otettava huomioon, että varsin suuri osa varhain keskeytetyistä 21-trisomia-raskauksista olisi päättynyt spontaaniin keskenmenoon ennen 22. raskausviikkoa, mikäli keskeytystä ei olisi tehty. Niinpä 21-trisomia-keskeytysten lukumäärää ei voi suoraan lisätä syntyneiden Donwnin oireyhtymää sairastavien lasten lukumäärään tämän poikkeavuuden kokonaisesiintyvyyttä laskettaessa. Myös useiden muiden sikiöllä varhain diagnosoitujen poikkeavuuksien kohdalla spontaanien keskenmenojen mahdollisuus on huomioitava sikiöindikaatiokeskeytysten vaikutusta arvioitessa. Jos epämuodostuma diagnosoidaan useimmiten vasta melko myöhään, on keskenmenojen vaikutus kokonaisesiintyvyyteen vähäisempi, esimerkkinä mainittakoon keskushermostoputken sulkeutumishäiriöt.

Eri maiden sikiöindikaatiokeskeytysten vertailu on vaikeaa johtuen erilaisista sikiötutkimuskäytännöistä, äitien ikäjakaumaeroista, raskauden keskeytyksiä koskevien lakien ja keskeytysaikarajojen eroista, sekä myös uskonnollisista eroista. Useimmissa maissa sikiöindikaatioden perusteella tehtyjä raskaudenkeskeytyksiä ei pystytä seuraamaan keskitetysti kuten Suomessa, joten myös tietojen saannissa ja niiden luotettavuudessa voi olla eroja. Hieman erilainen epämuodostumien luokittelu tai ryhmittely sekä todelliset erot tiettyjen vaikeiden epämuodostumien esiintyvyydessä eri väestöissä voivat nekin vaikeuttaa vertailua. Kansainvälisessä epämuodostumajärjestössä International Clearinghouse for Birth Defects Monitoring Systems'ssä (ICBDMS), jonka jäsen Suomen epämuodostumarekisterikin on, on tekeillä kirja, joka käsittelee prenataalidiagnostiikan ja raskauden keskeytysten vaikutuksia epämuodostumien monitorointiin ja epidemiologiaan. Euroopan Unionin maiden epämuodostumajärjestön EUROCAT'n eräänä perustavoitteena on aina ollut sikiödiagnostiikan vaikutusten seuranta. Prenataaliprojektin tuloksia voidaan aikanaan verrata näihin kansainvälisiin tuloksiin.

9 Tiivistelmä

Suomessa raskauden keskeyttäminen sikiöindikaatioin on raskaudenkeskeyttämislain perusteella mahdollista Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen erityisluvalla 20. raskausviikon päättymiseen saakka, jos syntyvällä lapsella olisi tai sille voisi kehittyä vajaamielisyys, vaikea sairaus tai ruumiinvika, ja 24. raskausviikon päättymiseen saakka, jos sikiöllä on luotettavalla sikiötutkimustavalla todettu vaikea sairaus tai ruumiinvika.

Viime vuosina TEOlta on haettu näiden ns. sikiöindikaatioiden perusteella raskauden keskeytyslupaa noin 210 - 230 raskaudessa vuodessa. Näistä lupahakemuksista noin 70 - 80 % on tullut yliopistollisista keskussairaaloista.

Suurin osa sikiöindikaatioiden perusteella keskeytysluvan saaneista raskauksista keskeytetään, vuosittain noin 216 - 232 sikiötä. Muutama raskauksista päättyy spontaaniin keskenmenoon ja osa äideistä päättää keskeytysluvasta huolimatta jatkaa raskautta (3 - 6 raskautta vuodessa). Keskeytysluvan saaneista raskauksista syntyy vuosittain noin 3 - 10 lasta.

Sikiöindikaatiokeskeytysten osuus kaikista raskaudenkeskeytyksistä on ollut viime vuosina hieman yli 2 %. Sikiöindikaatioin keskeytettyjen sikiöiden määrä vastasyntyneiden lasten määrästä on samaten melko tasaisesti ollut hieman yli 0,3 % koko maassa, mutta jonkin verran läänikohtaisia eroja on ollut havaittavissa.

Hieman yli puolessa sikiöindikaatioiden perusteella tehdyistä raskaudenkeskeytyksistä äiti on ollut alle 35-vuotias.

Myöhäisten 20. - 24. raskausviikoilla tehtyjen sikiöindikaatiokeskeytysten osuus kaikista on ollut 15 - 20 %. Alle 12. raskausviikolla on vuosittain tehty kymmenkunta sikiöindikaatiokeskeytystä, mikä on ollut noin 3 - 6 % kaikista, ja keskeytyksen perusteena on tuolloin useimmiten ollut sikiön riski olla sairas jonkin ulkoisen tekijän vaikutuksesta.

Suomessa tehdään istukkanäyte- ja lapsivesitutkimuksia vuosittain noin 5 000, mikä on noin 7,4 %:ssa synnytyksiin ja sikiöindikaatiokeskeytyksiin johtaneista raskauksista. Vuonna 1993 noin 2 %:ssa näistä sikiötutkimuksista todettiin sikiön kromosomipoikkeavuus alkuraskaudessa. Noin kolmanneksessa sikiöindikaatioin tehdyistä keskeytyksistä oli istukkanäyte- tai lapsivesitutkimus tehty ensimmäisenä tutkimuksena, ja noin kolmanneksessa seulontaultraäänitutkimus. Vuosina 1992 - 1993 trisomiaseula oli tehty ensimmäisenä tutkimuksena hieman yli 10 %:ssa sikiöindikaatiokeskeytyksistä. Noin 10 %:ssa sikiön prenataalisiin tutkimuksiin oli päädytty siksi, että perheellä oli perinnöllisistä syistä ollut tavanomaista suurempi riski saada sairas tai epämuodostunut lapsi.

Vuonna 1992 ja 1993 noin puolessa sikiöindiaatiokeskeytyksistä keskeytyksen syynä oli jokin kromosomipoikkeavuus ja näistä sikiöistä noin puolella oli 21-trisomia. Yli 80 % 21-trisomia-keskeytyksistä tehtiin yli 35-vuotiaille äideille, kun vuonna 1992 yli 60 % Downin oireyhtymää sairastavista lapsista syntyi alle 35-vuotiaille äideille. Kun kaikkien 21-trisomia-keskeytysten osuus kaikista 21-trisomia-raskauksista oli noin 38 %, yli 35-vuotiaiden äitien 21-trisomia-keskeytysten osuus omassa ikäryhmässään oli yli 60 % ja alle 35-vuotiaiden äitien osuus alle 10 %. Hieman yli puolet kaikista 21-trisomia-raskauksista oli yli 35-vuotiailla naisilla. Keskushermostoepämuodostumien osuus sikiöindikaatiokeskeytyksistä oli noin 10 - 15 %. Jokin tietty perinnöllinen sairaus todettiin noin 15 %:lla sikiöindikaatioin keskeytetyistä sikiöistä, näistä suurimmalla osalla oli ns. suomalaiseen tautiperintöön kuuluva tauti. Ulkoisen tekijän aiheuttaman sikiön poikkeavuusriskin vuoksi raskaus oli keskeytetty alle 10 %:ssa sikiöindikaatiokeskeytyksistä. Ultraäänilöydöksen perusteella keskeytetyillä sikiöillä diagnoosi muuttui tai tarkentui keskeytyksen jälkeen noin 45 %:ssa.

Keskeytyksen jälkeen oli sikiölle tehty ruumiinavaus noin 65 %:ssa tapauksista ja 80 %:lla sikiöindikaatioin keskeytetyistä sikiöistä oli tutkittu kromosomit.

Tämän katsauksen tiedot perustuvat pääasiassa epämuodostumarekisterin Prenataaliprojektin ennakkotuloksiin vuodelta 1993. Projektin loppuraportti valmistuu keväällä 1995.

Sammandrag

Med stöd av lagen om avbrytande av havandeskap är avbrytande av graviditet på fosterindikation i Finland möjligt med specialtillstånd av rättsskyddscentralen för hälsovården fram till utgången av 20:e graviditetsveckan om ifrågavarande barn skulle lida av eller kunna utveckla oligofreni, svår sjukdom eller kroppslyte och fram till utgången av 24:e graviditetsveckan om fostret med tillförlitlig fosterundersökning har konstaterats lida av svår sjukdom eller kroppslyte.

Under de senaste åren har hos rättsskyddscentralen för hälsovården ansökts om rätt till avbrytande av graviditet på s.k. fosterindikation i ca 210 - 232 fall per år. Av dessa ansökningar om tillstånd har 70 - 80 % sänts från universitetssjukhus.

Största delen av de graviditeter som berörs av beviljat tillstånd till avbrytande av graviditet på fosterindikation avbryts; årligen ca 216 - 232 foster. Några av graviditeterna slutar i spontant missfall och en del av mödrarna bestämmer sig, trots tillståndet, att fortsätta sin graviditet (3 - 6 graviditeter per år). De graviditeter som berörs av beviljat tillstånd till avbrytande av graviditet, slutar årligen i födelsen av 3 - 10 barn.

Av alla aborter har andelen avbrytanden av graviditet på fosterindikation utgjort litet över 2 % under de senaste åren. Av antalet nyfödda har antalet foster aborterade på fosterindikation likaså rätt stadigt utgjort litet över 0,3 % i hela landet, fastän länsvisa skillnader i någon mån har kunnat skönjas.

I litet över hälften av de fall då abort gjorts på fosterindikation har modern varit yngre än 35 år.

Av alla aborter har andelen aborter på fosterindikation i sen graviditet, under 20 - 24 graviditetsveckan, uppgått till 15 - 20 %. Vad gäller aborter före 12:e graviditetsveckan har årligen ett tiotal aborter på fosterindikation gjorts vilket av alla aborter utgjort ca 3 - 6 % och indikationen har då som oftast varit risk för att fostret skulle vara sjukt på grund av inverkan av en yttre faktor.

I Finland görs årligen omkring 5 000 placentabiopsi- och fostervattenundersökningar av graviditeter vilka utgör ca 7,4 % av de graviditeter som lett till förlossning och abort på fosterindikation. År 1993 kunde man i 2 % av dessa fosterundersökningar konstatera en kromosomavvikelse hos fostret i tidig graviditet. Ungefär en tredjedel av de aborter som gjorts på fosterindikation föregicks av placentabiopsi- el-

ler fostervattenundersökning som första undersökning och vart tredje med sållning-sultraljudsundersökning. Dryga 10 % av avbrytanden av graviditet på fosterindikation föregicks av trisomiundersökning som den första undersökning under åren 1992 - 1993. I ca 10 % av de fall då man bestämt sig för prenatal undersökning av fostret var den underliggande orsaken den att familjen av genetiska orsaker löpte större risk än vanligt att få ett sjukt eller missbildat barn.

Under åren 1992 - 1993 var orsaken till över hälften av aborter gjorda på fosterindikation någon kromosomavvikelse och för ca hälften av dessa aborterade foster fastställdes diagnosen trisomi 21. Över 80 % av aborterna som gjordes på grund av trisomi 21 gällde kvinnor över 35-års ålder, emedan över 60 % av de barn som led av Downs syndrom föddes 1992 av mödrar som inte fyllt 35. Då andelen aborter gjorda på grund av trisomi 21 av alla trisomi 21 graviditeter utgjorde 38 %, uppgick aborter på grund av trisomi 21 som gjordes för kvinnor som fyllt 35, i sin egen åldersgrupp till över 60 % och andelen för kvinnor som inte fyllt 35 till under 10 %. Något över hälften av alla trisomi 21 graviditeter upptäcktes hos kvinnor som fyllt 35. Missbildningar av centrala nervsystemet var orsaken till 10 - 15 % av avbrytanden av graviditet på fosterindikation. Någon specifik genetiskt ärftlig sjukdom konstaterades hos 15 % av foster aborterade på fosterindikation. Av dessa hade största delen en sjukdom som hör till de s.k. finska genetiskt ärftliga sjukdomarna. Mindre än 10 % av aborterna på fosterindikation hade utförts på grund av risk för avvikelse förorsakad av en yttre faktor. I 45 % av de fall då abort gjorts på grund av resultat från ultraljudsundersökningar, förändrades eller specificerades diagnosen efter aborten.

Av de aborterade fostren hade 65 % obducerats och på 80 % av de foster som aborterats på grund av fosterindikation hade kromosomerna undersökts. Uppgifterna i denna översikt grundar sig i huvudsak på förhandsresultat från missbildningsregistrets Prenatalprojekt från år 1993. Projektets slutrapport färdigställs våren 1995.

Conclusion

In Finland the Act on Induced Abortion allows abortions on grounds of fetal indications until 20 completed weeks of gestation, with a special permission given by the National Board of Medicolegal Affairs, if the child would or could have a mental deficiency or other serious illness or physical disability. They are possible until 24 completed weeks of gestation if a reliable investigation detects a serious disease or malformation of the foetus.

During the last few years the National Board of Medicolegal Affairs has received yearly approximately 210 - 230 applications for a permission for abortion on account of these so called fetal indications. Around 70 - 80 % of these applications have come from university central hospitals.

Most of the pregnancies that have been given a permission for abortion are terminated, yearly about 216 - 230 fetuses. A few end up in a spontaneous miscarriage and some mothers decide to let the pregnancy continue despite a permission for abortion (3 - 6 pregnancies a year). Approximately 3 - 10 children are born yearly of all those pregnancies that have been permitted to be ended.

In the last few years the part of abortions carried out on grounds of fetal indications has been slightly more than 2 % of all abortions. The number of abortions caused by fetal indications has also been quite regularly a little more than 0,3 % of the total number of newborns in the whole country, but some differences by province have been noticeable.

In slightly more than half of the cases in which an abortion was induced on grounds of fetal indications the mother was less than 35 years old.

The part of late abortions caused by fetal indications and induced during the period 20 - 24 weeks of gestation has been 15 - 20 % of all abortions. There have been around ten abortions per year on grounds of fetal indications carried out earlier than 12 weeks of gestation. These cases represent 3 - 6 % of the total and the indication has most often been the risk that the foetus may have a disease caused by some external factor.

Some 5 000 placenta samples and amniocenteses are carried out yearly in Finland. They represent around 7,4 % of all pregnancies that led to a delivery or abortion on grounds of fetal indications. In 1993 a chromosomal anomaly was detected during early gestation in about 2 % of these investigations. Regarding approximately one third of abortions caused by fetal indications the placenta sample and amniocentesis were the first investigations carried out and concerning another third it was the ultrasound screening. During 1992 - 1993 a trisomy screening was the first investigation in slightly more than 10 % of abortions on grounds of fetal indications. In approximately 10 % of the cases a prenatal investigation of the foetus was carried out. These families had a higher risk than usual to have an ill or malformed child for hereditary reasons.

In 1992 and 1993 about 50 % of abortions due to fetal indications were caused by a chromosomal anomaly and of these fetuses around one half had 21-trisomy. More than 80 % of 21-trisomy abortions concerned mothers aged over 35. However, in 1992 over 60 % of children that had the Down's syndrome were born to mothers aged less than 35. When the part of all 21-trisomy abortions of all 21-trisomy pregnancies was about 38 %, the part of 21-trisomy abortions concerning mothers aged over 35 in their own age group was over 60 % and the part of mothers under 35 was less than 10 %. Slightly more than 50 % of all 21-trisomy pregnancies concerned women over 35 years of age. The part of central nervous system malformations of all abortions caused by fetal indications was 10 - 15 %. In about 15 % of cases in which an abortion was carried out on grounds of fetal indications a hereditary disease was detected. A major part of these cases had a disease which is

among the so called Finnish disease heritage. Pregnancies were ended due to external factors causing the foetus a risk of malformation in less than 10 % of all abortions carried out on grounds of fetal indications. Approximately 45 % of the diagnoses concerning fetuses aborted as a result of a detection in an ultrasound investigation changed or became more specific after abortion.

After abortion an autopsy was done to 65 % of fetuses and a chromosomal investigation to 80 % of fetuses aborted on grounds of fetal indications.

This report is mostly based on advance information about the prenatal project concerning the year 1993 in the malformation registry. The final report of the project will be completed in spring 1995.

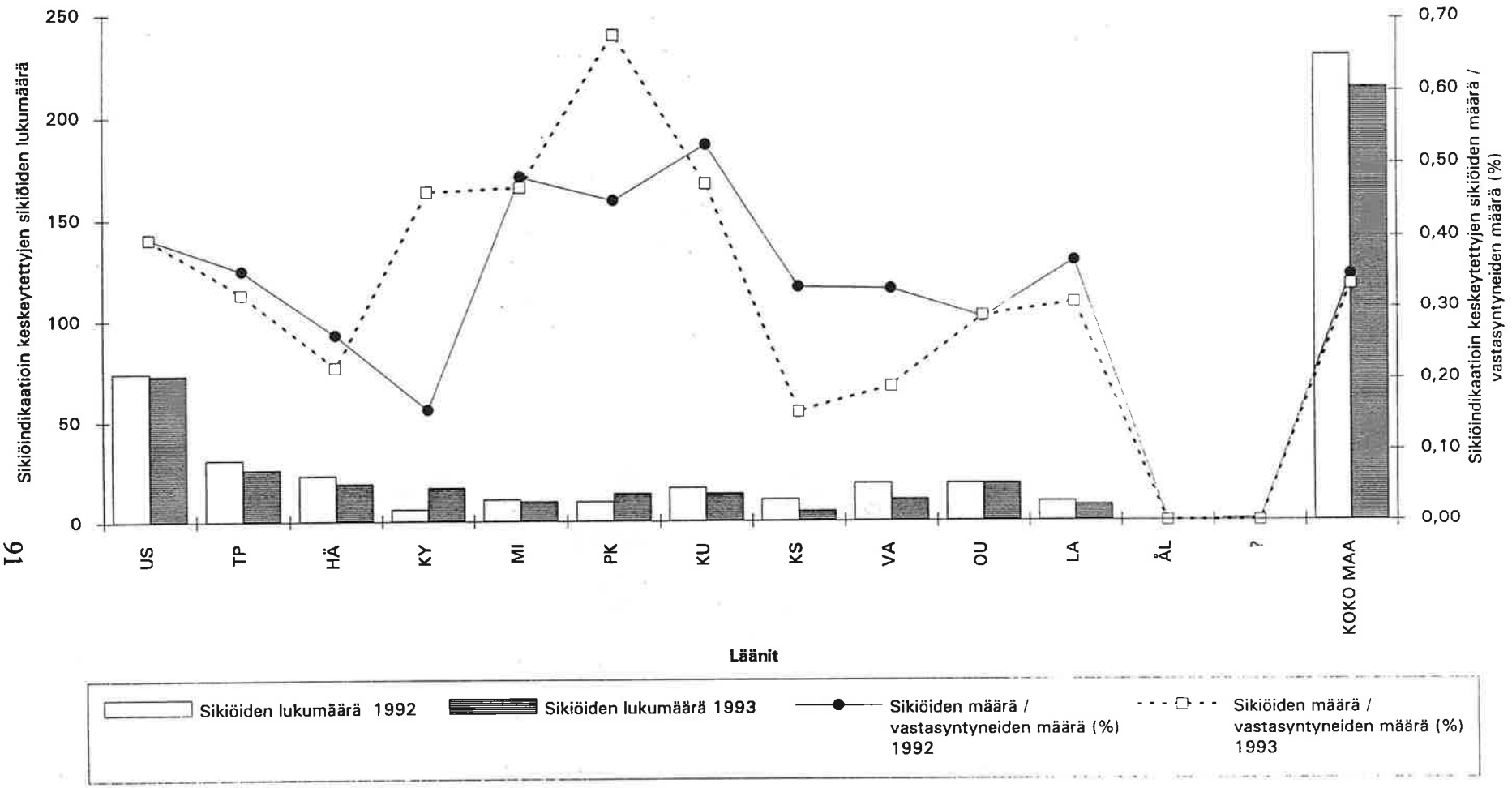

Kuvio 1. Sikiöindikaatioin keskeytettyjen sikiöiden lukumäärä ja sen suhde (%) vastasyntyneiden määrään lääneittäin vuosina 1992 ja 1993
Figur 1. Antalet foster aborterade på fosterindikation och dess proportion (%) till antalet nyfödda länsvis åren 1992 och 1993
Figure 1. Fetuses aborted on grounds of fetal indications and newborns, ratio (%) by province in 1992 and 1993

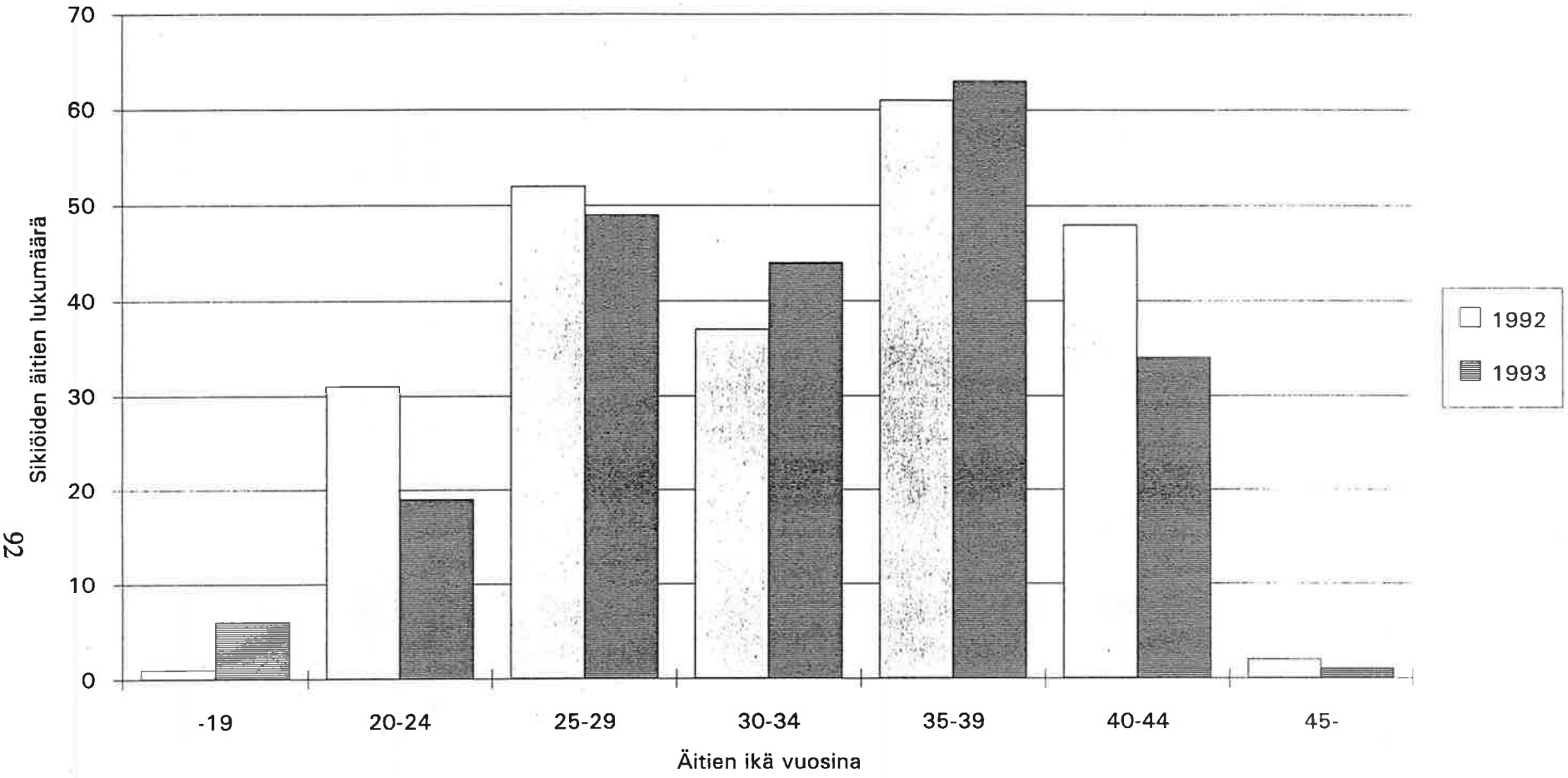

Kuvio 2. Sikiöindikaatioin tehdyissä raskaudenkeskeytyksissä sikiöiden äitien lukumäärä ikäryhmittäin vuosina 1992 ja 1993
Figur 2. Antalet kvinnor som gjort abort på fosterindikation enligt åldersgrupp åren 1992 och 1993
Figure 2. Mothers by age group concerning abortions carried out on grounds of fetal indications in 1992 and 1993

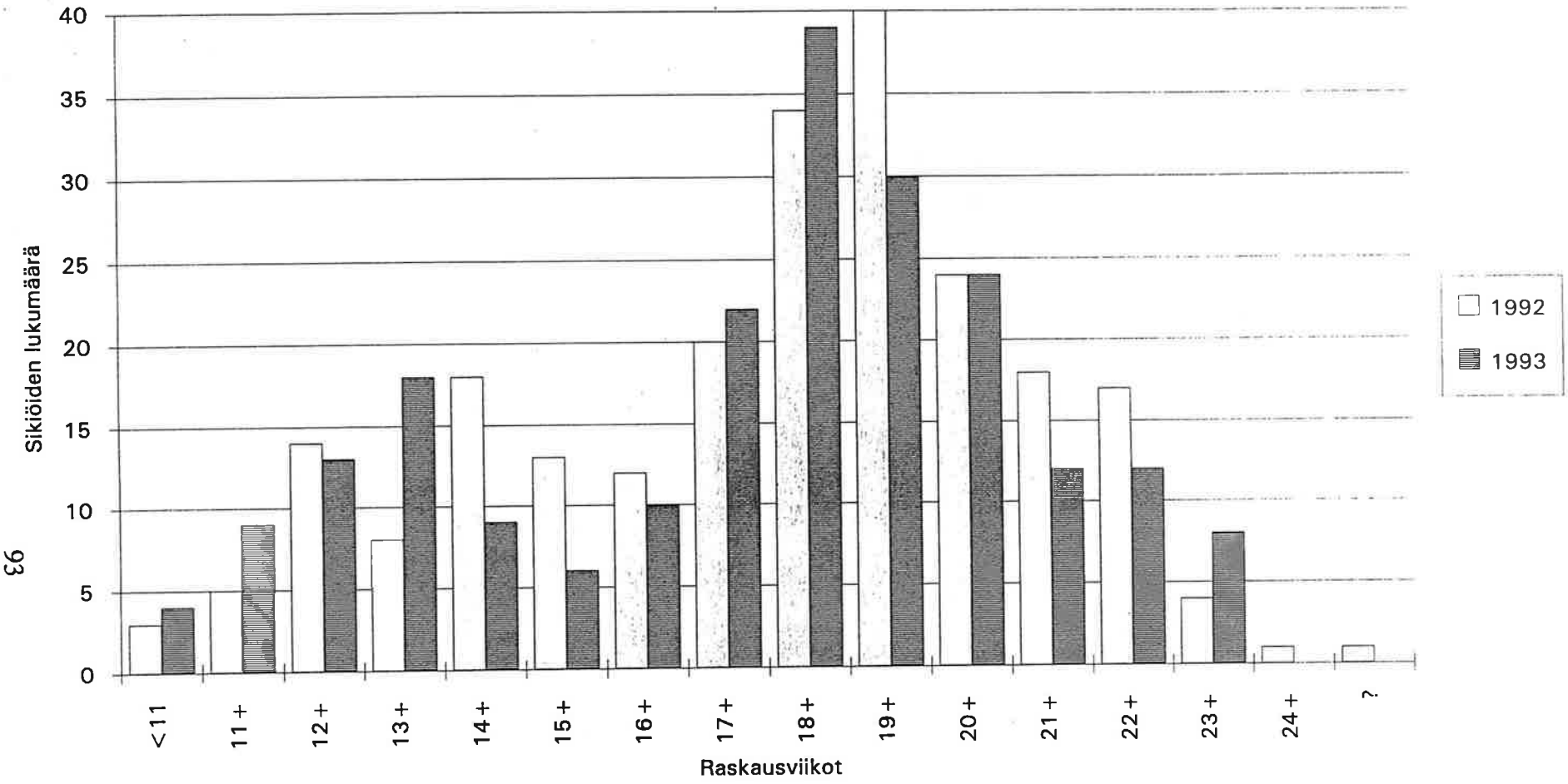

Kuvio 3. Raskauden kesto sikiöindikaatioin tehdyissä raskaudenkeskeytyksissä vuosina 1992 ja 1993
Figur 3. Gestationstid för graviditeter som avbrutits på fosterindikatikon åren 1992 och 1993
Figure 3. Weeks of gestation concerning abortions carried out on grounds of fetal indications in 1992 and 1993

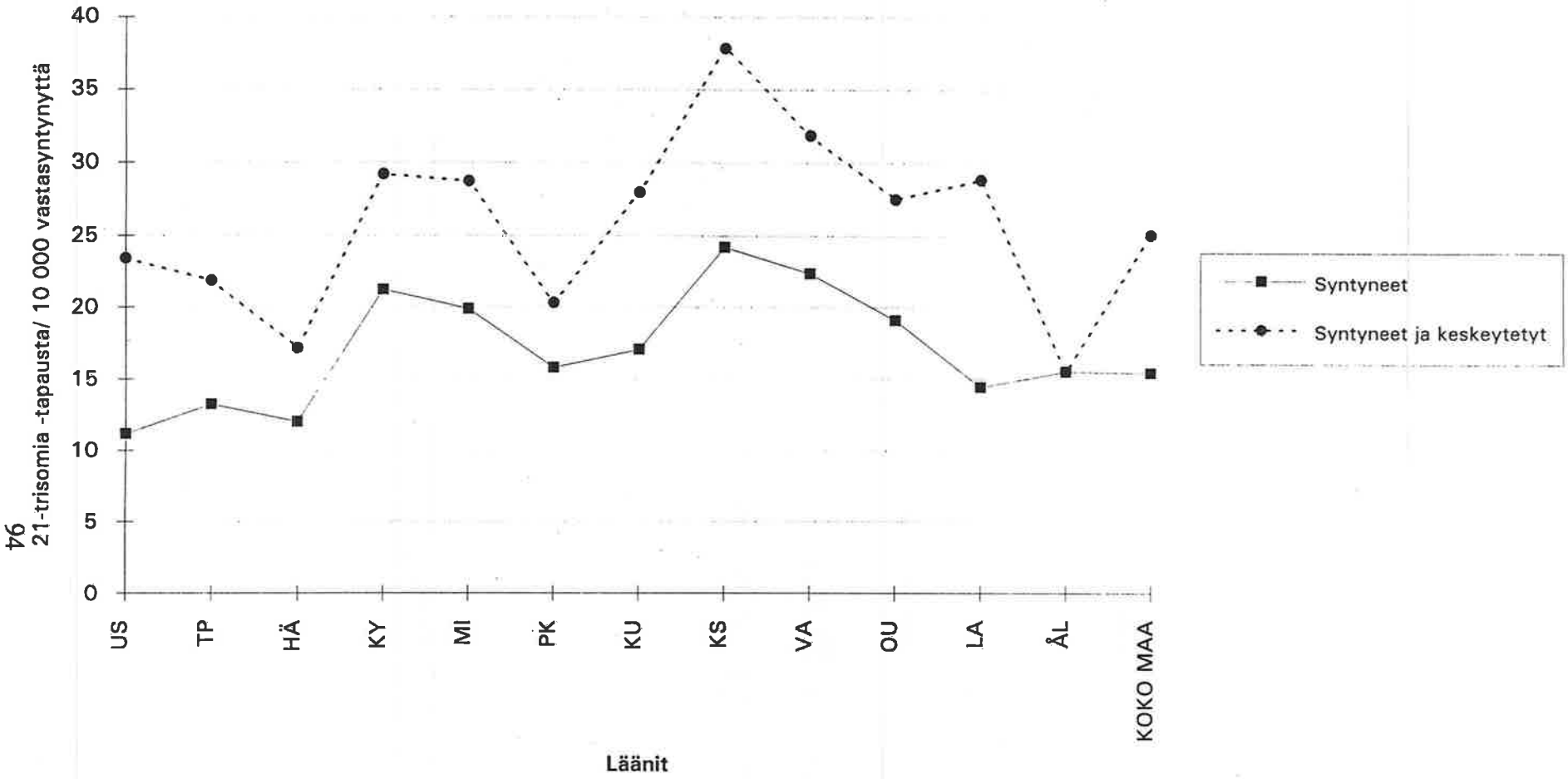

Kuvio 4. Syntyneiden sekä syntyneiden ja keskeytettyjen 21-trisomia -tapausten esiintyvyydet (1/10 000 vuosina 1991 - 1992 lääneittäin
Figur 4. Förekomsten av trisomi 21 hos födda samt födda och aborterade foster (1/10 000) länsvis åren 1991 - 1992
Figure 4. 21-trisomy cases; births as well as births and induced abortions (1/10 000) by province in 1991 - 1992

Anneli Ruusinen

IV Kasaantuvat raskaudet

1 Johdanto

Syntymärekisteri Suomessa aloitti toimintansa vuoden 1987 alusta. Syntyneitä koskevat tiedot perustuivat siihen asti syntymätodistuksen sisältämiin tietoihin ja kuolleena syntyneistä kuolintodistuksen tietoihin. Kansainvälisen tautiluokituksen mukaan lapsen syntymän, elävänä ja kuolleena syntyneiden ja keskenmenon määritelmät määrittyvät raskauden keston ja lapsen syntymäpainon mukaan. Valtakunnallisesti nämä tiedot tilastona ovat olleet saatavissa vasta syntymärekisterin aloitettua toimintansa. Raskauden kestoa ja syntymäpainoa koskevat tiedot ja tilastot ovat useimmiten etenkin kansainvälisten kyselyjen ja tietopyyntöjen kohteena. Syntymärekisteri sisältää tietoja raskauden ajasta, synnytyksestä, syntyneestä lapsesta ja äidistä. Sairaaloiden lähettämää aineistoa täydennetään ja korjataan Väestörekisterikeskuksen elävänä syntyneitä koskevilla ja Tilastokeskuksen kuolleena syntyneitä koskevilla tiedoilla vuositilastoja koottaessa.

Rekisteritietojen kattavuutta ja luotettavuutta on selvitetty sen toiminnassa olon alusta alkaen toimineen kehittämisprojektin raporteissa. Muuttujia on verrattu sairaus- ja synnytyskertomuksen tietoihin. Toisaalta näissä tarkasteluissa ei ole pystytty tarkistamaan äidin ilmoituksen ja sairauskertomuksen sisältämien tietojen välistä yhtäpitävyyttä. Kirjallisuudesta löytyy selvityksiä potilaskohtaisten tietojen luotettavuudesta. Niiden mukaan voi päätellä mm. että äidin ilmoittama raskauden keskeytysten määrä on todellisuutta pienempi ja että tieto keinoalkuisesta hedelmöityksestä voi olla aliarvioitu sairauskertomuksissa.

Kun tutkitaan kasaantuvia raskauksia oleellisia tietoja ovat paitsi tämä kyseessä oleva raskaus ja synnytys myös aiemmat raskaudet, synnytykset ja keskeytykset. Niitä koskevat tiedot perustuvat juuri äidin antamiin tietoon tätä kertaa aikaisemmalta ajalta. Tiedon tarkistaminen äidin aikaisempien ehkä muissa sairaaloissa tapahtuneiden hoitokertojen (synnytys, keskeytys, keskenmeno) osalta ei ole ollut mahdollista ilman erillistä tutkimusprojektia.

Tässä raportissa tarkastellaan syntymärekisteriaineistoa vuosilta 1987 - 1992. Tätä synnytystä aikaisempia tapahtumia koskevia tietoja tulkittaessa on syytä muistaa se mahdollisuus, että luvut ovat todellisuutta pienempiä. Raportissa esiintyvät termit synnytys, synnyttäjä ja syntyneet. Synnytysten ja synnyttäjien eli äitien lukumäärä on sama eri yhteyksissä. Sensijaan syntyneiden lasten määrä on suurempi kuin synnytysten määrä. Noin 2 prosenttia syntyneistä on kaksosia ja 0,07 prosenttia (vuonna 1989 46 lasta) on kolmosia tai nelosia.

2 Synnyttäjät vuosina 1987 - 1991

Äidin ikä on eräs perustieto syntymärekisterissä. Tarkastelu kohdistuu usein sellaisiin asioihin kuin äidin ikä ensisynnyttäjänä, nuoret synnyttäjät ja synnyttäjien ikärakenteen muuttuminen. Kun tarkastellaan synnyttäjien ikärakenteen prosentuaalista jakautumaa tarkasteluajanjaksolla 1987 - 1992 mitään huomattavia eroja ei eri vuosien välillä näy. Jonkin verran on siirtymistä nuoremmista alle 25-vuotiaista vanhempiin 25 - 39-vuotiaisiin. Synnyttäjien keski-ikä näyttää pysyneen 29 ikävuoden tuntumassa. Alle 19-vuotiaita kaikista synnyttäjistä on noin 3 prosenttia, 20 - 24-vuotiaita keskimäärin 19 prosenttia, 25 - 29-vuotiaita eniten eli runsas 37 prosenttia, 30 - 34-vuotiaita toiseksi eniten eli 27 prosenttia ja 35 - 39-vuotiaita 11 prosenttia.

Taulu 1. Synnyttäjien kokonaismäärä ja osuus hedelmällisyysikäisistä naisista

Vuosi	LKM	1000 vast. ikäistä naista kohden
1987	59579	47.4
1988	63486	50.6
1989	63858	50.9
1990	64443	51.2
1991	64183	50.9
1992	65713	51.9

Keskimäärin 50 1 000:sta 15 - 45-vuotiaista synnyttää vuosittain.

Ikäryhmittäin tarkasteltuna näyttää synnyttäjien sisäinen jakautuma ja suhteellinen osuus väestöstä hiukan erilaiselta.

Taulu 2. Synnyttäjät ikäryhmittäin vuosina 1987 ja 1992

Vuosi	Ikä							
	<19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45+	Yht.
1987								
LKM	1916	12298	21746	15641	6522	1401	50	59579
%	3.2	20.6	36.5	26.3	10.9	2.4	0.1	100
1000 naista kohti	12.0	67.4	118.3	79.8	31.1	7.9	0.3	47.4
1991								
LKM	1823	11856	24153	17618	7129	1538	61	64183
%	2.8	18.5	37.6	27.4	11.1	2.4	0.1	100
1000 naista kohti	12.2	71.5	131.1	94.4	36.0	7.2	0.4	50.9
1992								
LKM	1800	11686	24863	18187	7476	1605	92	65710
%	2.7	17.5	37.3	27.3	11.2	2.4	0.1	100
1000 naista kohti	11.8	73.2	135.4	98.0	37.9	7.7	0.5	51.9

Sisäisen jakautuman mukaan vain alle 20-vuotiaiden osuus on pienentynyt ja ikäryhmien 24 - 39 osuus kasvanut vuodesta 1987 vuoteen 1992. Suhteellinen osuus väestöön suhteutettuna on noussut kaikissa muissa ikäryhmissä lukuunottamatta yli 40 vuotiaita. Selvin nousu on ikäryhmissä 25 - 29- ja 30 - 34-vuotiaat. Eniten synnyttäjiä on niin määrällisesti, prosentuaalisesti kuin suhteellisesti ikäryhmässä 25 - 29-vuotiaat. Vanhempien ikäryhmien voimakas nousu voi johtua siitä, että toisen tai useamman kerran synnyttäneiden määrä on kasvanut. Ensisynnyttäjien prosentuaalinen osuus synnyttäjistä on ollut 39,7 %/1987, 38,8 %/1988, 39,1 %/1989, 39,7 %/1990, 40,2 %/1991 ja 40,5 %/1992.

Taulu 3. Synnytysten lukumäärä vuosina 1987 ja 1992 synnyttäneillä

Vuosi	Synnytysten lukumäärä			
	1. synnytys	2. synnytys	3. synnytys	4. synnytys
1987				
LKM	23681	20816	9467	2785
%	39.7	34.9	15.9	4.7
1000 naista kohti	18.8	16.6	7.5	2.2
1991				
LKM	25806	21337	10754	3361
%	40.2	33.2	16.8	5.2
1000 naista kohti	20.4	16.9	8.5	2.7
1992				
LKM	26626	22261	10874	3577
%	40.5	33.9	16.6	5.4
1000 naista kohti	21.0	17.6	8.6	2.8

Ensisynnyttäjien osuus 15 - 49 ikäisistä naisista oli vuonna 1987 18,8/1 000 naista ja vuonna 1992 21,0/1 000 naista, eli keskimäärin 40 prosenttia synnyttäjistä ja noin 20 1 000:sta hedelmällisyysikäisestä naisesta on ensisynnyttäjiä. Toinen, kolmas ja neljäs synnytys on jonkin verran yleisempää vuonna 1992 kuin vuonna 1987.

3 Aikaisemmat raskaudet, keskenmenot ja keskeytykset

Vuoden 1992 syntymärekisteritietojen mukaan tätä raskautta ja synnytystä aikaisempia raskauksia on ollut 69,0 prosentilla synnyttäjistä. Kun ensisynnytyksiä oli vuonna 1987 39,7 prosenttia synnytyksistä, ensimmäinen raskaus oli kyseessä vain 30,2 prosentilla synnyttäjistä. Vastaavat luvut vuonna 1992 olivat 40,5 ja 30,9 prosenttia. Ensisynnyttäjistä 24 prosentilla vuonna 1987 ja 23,7 prosentilla vuonna 1992 on ollut

ainakin yksi nyt kyseessä olevaa raskautta ja synnytystä edeltänyt raskaus. Keskimäärin raskauksia on ollut vuonna 1987 1,4 ja vuonna 1992 1,3 synnyttäjää kohti.

Taulu 4. Synnyttäjien raskauksien määrä vuosina 1987 ja 1992

Vuosi	Raskauksien määrä			
	1. raskaus	2. raskaus	3. raskaus	4. raskaus tai useampi
1987				
LKM	18013	18855	11750	10066
%	30.2	31.6	19.7	16.9
1000 naista kohti	14.3	15.0	9.4	8.0
1991				
LKM	20084	19615	12582	11786
%	31.3	30.6	19.6	18.4
1000 naista kohti	15.9	15.5	10.0	9.3
1992				
LKM	20321	20169	12922	12221
%	30.9	30.7	19.7	18.6
1000 naista kohti	16.1	15.9	10.2	9.7

Nyt kyseinen raskaus on ollut ensimmäinen vuonna 1987 14,3:lle 1 000:sta hedelmällisyysikäisestä naisesta, vastaava luku vuonna 1992 oli 16,1. Raskauden ja synnytysten määrien välisiä eroja pyritään selvittämään kysymällä keskenmenojen ja keskeytysten määriä. Paitsi yleensä näiden tietojen epävarmuus myös rekisterissä kesken vuotta 1990 tapahtuneet muutokset vaikeuttavat niiden vertailua ja tulkintaa eri vuosina. Ennen muutosta 1.10.1990 lomakkeessa oli kysymys: aiemmat raskaudet, niistä keskenmenoja, keskeytyksiä ja kohdunulkopuolisia raskauksia. Muutoksen jälkeen kysymys kuului: aiemmat raskaudet, niistä keskenmenoja (spontaaneja); keskey-

tykset on saatu vähentämällä keskenmenot raskauksien määrästä, ts. keskeytysten määrää ei kysytty suoraan.

Vuonna 1987 synnyttäneillä oli ilmoituksensa mukaan ollut aikaisempia keskenmenoja 16,8 prosentilla (9 983) ja aikaisempia keskeytyksiä 14,5 prosentilla (8 654). Vuonna 1992 synnyttäneillä aikaisempia keskenmenoja oli 19,3 prosenttia (12 680). Laskennallisesti aikaisempia keskeytyksiä olisi vuonna 1992 tapahtunut peräti 49,7 %:lle (32 632). Suhteessa hedelmällisyysikäisiin naisiin oli aikaisempia keskenmenoja vuonna 1987 7,9/1 000 naista ja vuonna 1992 10/1 000 naista kohti. Vastaavat suhdeluvut aikaisemmista keskeytyksistä olivat 6,9/1987 ja laskennallisesti 25,8/1992. Laskennallisesti saatu keskeytysten määrä vuonna 1992 on runsaasti kolminkertainen vuoden 1987 lukuun verrattuna.

4 Yhteenveto

Tähän raporttiin on syntymärekisteristä otettu tarkasteltavaksi sellaisia muuttujia, jotka liittyvät raskauden keskeytyksiä koskevaan keskusteluun. Syntymärekisterihän kuvaa synnytystä ja syntynyttä lasta. Äidin historia aikaisemmista raskauksista, synnytyksistä, keskenmenoista ja keskeytyksistä on taustatietoa eikä liity suoraan tapahtuneeseen synnytykseen ja syntymään. Näin ollen ja vielä kun tiedot perustuvat äidin kertomaan eikä sairaalan asiakirjoihin tietojen aliedustavuus on todennäköistä. Nyt käsitellyistä tiedoista varmin on äidin ikä, toinen todennäköisesti melko varma tieto on synnytysten lukumäärä. Sensijaan aikaisempien raskauksien, keskenmenojen ja keskeytysten määrien ilmoittamisessa voi olla tietoista unohtamista. Eri vuosien lukuja voi kuitenkin verrata keskenään ja tarkastella vuosien välillä tapahtuneita muutoksia. Aliedustavuus tuskin vaihtelee vuosien välillä.

Sammanfattning

I denna rapport ingår från registret över födelser, för granskning utvalda variabler som anknyter till diskussionen om avbrytande av graviditet. Registret över födelser ger en beskrivning av födelser och födda barn. Moderns berättelse om tidigare graviditeter, förlossningar, missfall och aborter utgör bakgrundsuppgifter och anknyter inte direkt till den egentliga förlossningen och födelsen. Således och dessutom då uppgifterna baserar sig på moderns egen berättelse och inte på sjukhusets handlingar är uppgifternas underrepresentation trolig. Av de uppgifter som nu behandlats är uppgifterna om moderns ålder säkrast, en annan rätt trovärdig uppgift är antalet förlossningar. I motsats, kan det hända att uppgiftsgivaren, i fråga om lämnande av uppgifter om tidigare graviditeter, missfall och aborter, medvetet glömmer bort vissa fakta. Siffrorna representerande olika år kan dock jämföras sinsemellan och likaså förändrin-

gar som skett från år till år. Underrepresentationen varierar knappast heller från ett år till ett annat.

Conclusion

This study analyses those variables from the birth registry that concern abortions. The birth registry contains data on the labour and the newborn. Mother's history concerning previous pregnancies, deliveries, miscarriages and abortions serves as a background information and is not directly linked to the actual delivery and birth. Therefore, and also because the information is based on the mother's report and not on hospital documents, it is probable that the data describes the cases only in a limited way. The most certainly correct data is mother's age, reasonably certain is also the number of deliveries. However, information on the number of previous pregnancies, miscarriages and abortions may be intentionally incorrect. The figures of different years can, nevertheless, be compared with each other and cahnges that have occurred during the years can be studied. The low representativeness is not likely to change between the years.

IW51/C.CS.JUL:AR2.JUL